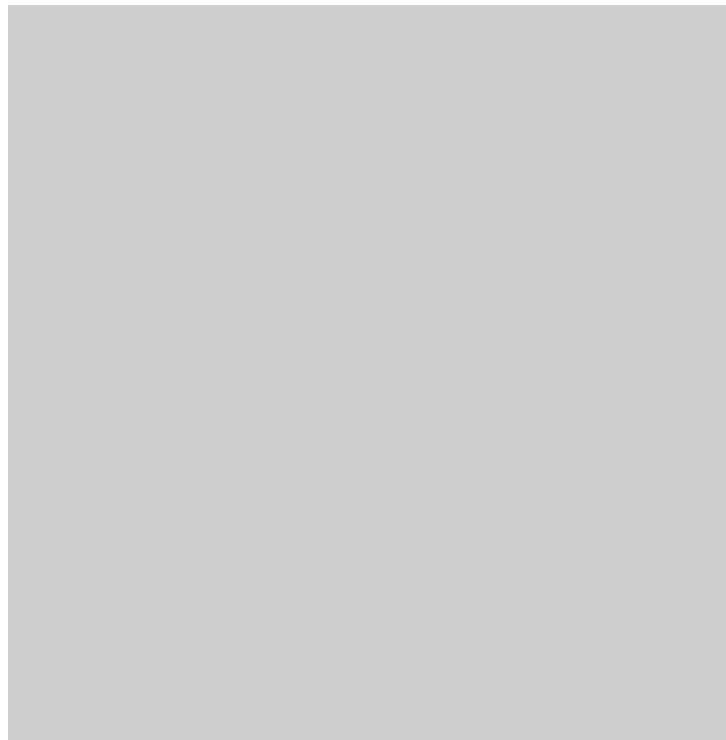

Suomen Ekumeeninen Neuvosto
Ekumeniska Rådet i Finland

Toimintakertomus
2010
Verksamhetsberättelse

Suomen Ekumeeninen Neuvosto
Ekumeniska Rådets i Finland publikationer

Toimintakertomus
2010
Verksamhetsberättelse

Suomen Ekumeenisen Neuvoston julkaisuja
Ekumeniska Rådets i Finland publikationer
XCII

Kuvat

Kansi

Euroopan kirkkojen *Siirtolaisuus 2010* -teemavuoden tunnus oli ikoni Kristus ja Pyhän Menas, joka Taizén ekumeenisen yhteisön kautta on tullut tunnetuksi ystävyysikonina. Koptilainen ikoni 500–600-luvulta esittää Kristusta ja Pyhää Menasta, joka oli Bawitin luostarin johtaja. Ikonin vasemmassa yläkulmassa sädekehän vieressä on koptinkielellä teksti: Isä Menas Vartija. Kristuksen sädekehän vieressä on teksti: Vapahtaja. Alkuperäinen ikoni on Pariisin Louvressa Egyptiläisen taiteen osastolla.

II kansi

1. Pohjoismaiset ja baltialaiset ekumeeniset sihteerit kokoontuivat vuosittaiseen tapaamiseensa 27.–29.1. kulttuuri-keskus Sofiaan. Vasemmalta: Gunnel Borgegård, Ruotsi, Caisa Sandgren, Ruotsi, Adriana Gastellu Camp, Ruotsi, Ruudi Leinus, Viro, Terje Solberg, Norja, Heikki Jääskeläinen, Suomi, Kaisamari Hintikka, Suomi, Risto Cantell, Suomi, Mads Christoffersen, Tanska, Heidi Paakjaer Martinussen, Tanska, Marianne Andréas, Ruotsi. Toinen rivi vasemmalta: Kristin Molander, Ruotsi, Adda Steinunn Björnsdóttir, Islanti, Katrin Åmell, Ruotsi, Heikki Huttunen, Suomi, Jan Nilsson, Tanska. Kolmas rivi: Sven Oppegaard, Norja, Magnea Sverrisdóttir, Islanti, Sven-Bernhard Fast, Ruotsi, Ilkka Mäkelä, Suomi. Neljäs rivi: Olle Alkholm, Ruotsi, Lennart Molin, Ruotsi, Tomi Karttunen, Suomi. Ylärivi: Christopher Meakin, Ruotsi, Dag Nygård, Norja, Jaakko Mäkelä, Suomi, Beate Fagerli, Norja, Anders Dybkjær, Tanska.
2. Juliana Jaba (ort.) ja Elisabeth Clement (kat.) panelisteina seminaarissa *Kristityt maahanmuuttajat kirkkojemme ja yhteiskuntamme haasteena* 24.3. Tieteiden talossa.
3. Evankelis-luterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkon arkkipiispojen pyhiinvaelluksella Egyptissä 10.–14.4. käytiin mm. keskustelua kristittyjen ja muslimien suhteesta Egyptin yhteiskunnassa koptilaisen kirkon päämiehen paavi Shenudan virkahuoneessa. Kuvassa pääsihteeri Heikki Huttunen, Suomen Egyptin-suurlähettiläs Roberto Tanzi-Albi, arkkipiispa Jukka Paarma, arkkipiispa Leo, paavi Shenuda sekä apulaispiispat Yoannes ja Yohanna. (Kuva: Heikki Jääskeläinen).
4. *Ekumeeninen kasvatus – mitä opimme toisiltamme* -kirjan toimittajat ja osa kirjoittajista julkistamisseminaarissa Suomen Lähetysseurassa 28.4. Vasemmalta: Antti Laine, Kaisamari Hintikka, Mirja Aukee-Peiponen, Soile Salorinne, Henri Järvinen, Kaarina Lyhykäinen, Arto Kallioniemi, Minna Mannert, Pekka Yrjänä Hiltunen, Riina Nguyen, Mika Pajunen, Laura Hytti, Eija Rytönen, Liisa Franssila-Ylinen, Riitta Laukama, Kati Jääskeläinen, Mirka Torppa, Matti Peiponen, Teemu Toivonen ja Heikki Huttunen.
5. Suomen ev.-lut. kirkon uusi arkkipiispa Kari Mäkinen vieraili SEN:n toimistossa 9.6. Arkkipiispan ja pääsihteerin lämminhenkistä tervehdystä seuraa Jussi Sohlberg. (Kuva: Heikki Jääskeläinen).
6. Ortodoksisilla kirkkopäivillä Joensuussa 10.–13.6. oli SEN:lla kirkkopäivävieraita kiinnostanut esittelypiste. Tiskin takana Marianne Kantonen, Heikki Repo ja Henri Järvinen. Pisteessä oli myös mahdollisuus kirjoittaa nimensä oman uskonnon opetusta tukevaan adressiin. (Kuva: Anna Hyvärinen)

III kansi

1. Pääsihteeri Heikki Huttunen puhumassa Helluntaiherätyksen juhannuskonferenssissa Keuruulla 25.6. Konferenssin teema oli *Pyhän kosketus* (Kuva: Juhani Hörtsänä).
2. Nordisk ekumenisk kvinnokonferenssissa 5.-8.8. Norjan Solassa oli mm. suomalaisten osanottajien kokoama ikoni-näyttely. Taiteilija Tiina Malinen-Woodward esittelemässä ikoneita kiinnostuneille näyttelyvieraille.
3. Piispa Irja Askola vihittiin virkaansa Helsingin tuomiokirkossa 12.9. Piispaa onnittelemassa pääsihteeri Heikki Huttunen ja Riina Nguyen.
4. Vastuuviikon vieraana oli sovintotyön asiantuntija Roseline Toweh Liberiasta. Roselinella on ollut keskeinen rooli maansa rauhanprosessissa. Roseline Toweh esiintyi monissa tilaisuuksissa ja oli median haastateltavana.
5. Syyskokouksensa neuvosto kokoontui Uuden Valamon luostariin Heinävedelle 28.–29.10. Arkkimandriitta Sergei tervehti syyskokousväkeä residenssissään ja esitteli luostarin historiaa ja nykypäivää. (Kuva: Veijo Koivula).
6. *Maaailmanlähetys eilen, tänään ja huomenna* oli teemana 25.11. symposiumissa, jossa käsiteltiin erityisesti Edinburgh II:n ja Lausanne III:n antia. Global Connections -järjestön johtaja Martin Lee Englannista esitelmöi aiheesta *Cape Town 2010 and forward*. (Kuva: Marina Gargi).
7. Suomen metodistikirkon ja Finlands svenska metodistkyrkan ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yhteistyösopimus allekirjoitettiin 14.12. metodistikirkko Kristuskyrkanissa Helsingissä. Tilaisuuteen osallistuneet kokivat olevansa mukana todistamassa merkittävää ekumeenista edistysaskelta. Arkkipiispa Kari Mäkinen ja United Methodist Church -kirkon pohjoisen alueen piispa Christian Alsted allekirjoittivat sopimuksen. TT Tomi Karttunen ohjantaa asiakirjan.

Sisältö / Innehåll

Suomen Ekumeenisen Neuvoston toimintaa ohjaavat perusarvot	7
Ekumeniska Rådet i Finlands verksamhetsgrund	7
Jäsenkunta / Medlemskretsen	8
1 Yleiskatsaus toimintavuoteen	9
2 Toimintavuoden lähempää tarkastelua	11
2.1 Vuosittaiset tapahtumat	11
Ekumeeninen rukousviikko	11
Paikallisekumeeninen foorumi	11
Lähetyksen teemapäivä	11
Kristittyjen yhteinen lähetyspyhä	11
Ekumeeninen vastuuviikko	11
Ekumeeninen rukouspäiväjulistus	13
Vuoden kristillinen mediateko	13
Kumppanuusfoorumi	13
2.2 Muita hankkeita	13
Maailmanlähetys 1910–2010	13
Edinburgh II ja Lausanne III	13
Kirkot ja ympäristöhaasteet	14
Elämää Kööpenhaminan jälkeen	14
Ilmastoteesit ja ekoseurakunnat	14
Ravitseva luonto	14
Kirkko – luomakunnan toivo	14
Kirkot ja maahanmuuttajat	14
Kristityt maahanmuuttajat	14
Kotouttamislaki	14
Kirkko turvaverkkona	14
Kolmannen kulttuurin kohtaamispaikalla	14
Ystävänä vieraalla maalla	14
Minä olen muukalainen maan päällä	15
Kirkot ja kansainvaellukset	15
Kysymys oleskeluluvasta ydinperheen ulkopuolisille	15
Selvitys oleskeluluvan myöntämisestä perheenjäsenille	15
Väkivallasta sovintoon	15
Uskontojen kohtaaminen	16
Abrahamin tyttäret – Mikä meille on pyhää	16
Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi	16
Uskontojohtajien tapaamiset	16
Reformaation lähteillä – keskiajan sydänääniä Saksanmaalla	16
Sukupuolisuus Jumalan suunnitelmassa	16
Ikonikurssi kuvataiteilijoille	16
3 Tiedotus- ja julkaisutoiminta	17
4 Yhteydet ja seuranta	17
4.1 Euroopan Kirkkojen Konferenssi	17
4.2 Kirkkojen Maailmanneuvosto	17

4.3 Muut yhteydet.....	18
Euroopan ekumeeniset neuvostot.....	18
Pohjolan ja Baltian ekumeeniset neuvostot	18
Pohjolan ekumeeninen naiskomitea	18
Global Christian Forum.....	18
Svenska Bibelsällskapet.....	18
Viron Kirkkojen Neuvosto	18
Ruotsin kristillinen neuvosto.....	18
Parisuhdelaki ja kirkot.....	18
Uskonnonopetus.....	19
Rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien vihkimisoikeus	19
Katekumenaatti.....	19
5 Jaostot	20
5.1 Eettisten kysymysten jaosto.....	20
5.2 Kasvatusasiain jaosto.....	20
5.3 Naisjaosto	21
5.4 Nuorisajaosto.....	22
Ketko™	23
Kansainväliset yhteydet.....	23
Nuorten uskontodialogia	23
Tapahtumia	23
5.5 Opillisten kysymysten jaosto.....	23
5.6 Paikallisen ekumenian jaosto.....	24
5.7 Sektionen för finlandssvensk ekumenik	24
6 Hallinto ja talous.....	26
6.1 Neuvoston kokoukset	26
Kevätkokous.....	26
Syyskokous.....	26
6.2 Hallitus	26
6.3 Henkilökunta	27
6.4 Talous	27
7 Jäsenyydet	27
8 Arviointia	28
1 Översikt av verksamhetsåret.....	28
2 Närmare granskning av verksamhetsåret.....	30
2.1 Årliga händelser.....	30
Ekumeniska böneveckan	30
Lokalekumeniskt forum	31
Temadag om mission.....	31
Gemensam kristen missionshelg	31
Ekumeniska ansvarsveckan.....	31
Ekumeniska bönedagsplakatet	33
Årets kristna mediegärning	33
Partnerskapsforum.....	33
2.2 Övriga projekt.....	33
Världsmissionen 1910–2010.....	33
Kyrkorna och miljöns utmaningar	33
Livet efter Köpenhamn	33

Klimatteser och ekoförsamlingar.....	33
Närande natur.....	33
Kyrkan – skapelsens hopp	33
Kyrkorna och invandrare.....	34
Kristna invandrare.....	34
Integrationslagen.....	34
Kyrkan som skyddsnet.....	34
Mötesplats för en tredje kultur	34
Vän i främmande land	34
Ja är främling på jorden	34
Kyrkorna och folkvandringarna.....	34
Frågan om uppehållstillstånd för personer utanför kärnfamiljen.....	34
Utredning om beviljande av uppehållstillstånd till familjemedlemmar	34
Från våld till försoning.....	35
Religionsmöten.....	35
Abrahams döttrar – Vad är heligt för oss	35
Religionernas samarbete i Finland – forumet RESA.....	35
Religionsmöte på ledarnivå.....	35
Vid reformationens källa – medeltida hjärtljud i Tyskland	36
Sexualiteten i Guds plan.....	36
Ikonkurs för bildkonstnärer.....	36
3 Information och publikationer	37
4 Kontakter och uppföljning.....	37
4.1 Konferensen för europeiska kyrkor.....	37
4.2 Kyrkornas världsråd	37
4.3 Övriga kontakter.....	38
Ekumeniska råd i Europa	38
Ekumeniska råd i Norden och Baltikum	38
Nordisk ekumenisk kvinnokommitté	38
Global Christian Forum.....	38
Svenska Bibelsällskapet.....	38
Ekumeniska rådet i Estland.....	38
Sveriges Kristna Råd.....	39
Kyrkorna och partnerskapslagen.....	39
Religionsundervisning.....	39
Katekumenatet.....	39
5 Sektionerna	40
5.1 Sektionen för etiska frågor	40
5.2 Sektionen för fostran	40
5.3 Kvinnosektionen.....	41
5.4 Ungdomssektionen	42
Ketko™	43
Internationella kontakten.....	43
Ungdomars religions dialog	43
Händelser	44
5.5 Sektionen för lärofrågor.....	44
5.6 Sektionen för lokalekumenik.....	45
5.7 Sektionen för finlandssvensk ekumenik.....	45
6 Förvaltning och ekonomi	46
6.1 Rådets möten	46

Vårmötet	46
Höstmötet	46
6.2 Styrelsen	46
6.3 Personal	47
6.4 Ekonomi	47
7 Medlemskap	47
8 Utvärdering	48
Litteen / Bilagor	49
Tasekirja 1.1.–31.12.2010	49
<i>Luomakunta kutsuu pysähtymään</i>	<i>59</i>
<i>Kirkko turvaverkkona -teesit.....</i>	<i>59</i>
<i>Julistus kahdesta ekumeenisesta rukouspäivästä vuonna 2011</i>	<i>59</i>
<i>Plakat om två ekumeniska böndagar år 2011</i>	<i>60</i>
<i>Työryhmät / Arbetsgrupper</i>	<i>61</i>
<i>Jäsenkirkot ja edustajat / Medlemskyrkor och representanter 2009–2011.....</i>	<i>61</i>
<i>Tarkkailijakirkot ja edustajat / Observatörskyrkor och representanter 2009–2011</i>	<i>61</i>
<i>Kumppanuusjärjestöt ja edustajat / Partnerorganisationer och representanter 2009-2011</i>	<i>61</i>
<i>Jäsenkunnan edustajat jaostoissa / Av medlemskretsens utsedda representanter i sektioner 2010-2012.....</i>	<i>61</i>
<i>Hallitus / Styrelse 2010-2012.....</i>	<i>63</i>
<i>Toimisto / Kansli</i>	<i>63</i>

Suomen Ekumeenisen Neuvoston toimintaa ohjaavat perusarvot

Ekumeniska Rådet i Finlands verksamhetsgrund

Suomen Ekumeeninen Neuvosto rakentuu kansainvälisen ekumeenisen liikkeen yhteiselle perustalle. Se on määritelty niin sanotussa ekumeenisessa baasiksessa, jonka mukaan ekumeeninen liike on yhteyttä niiden kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen kesken, jotka tunnustavat Herran Jeesuksen Kristuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi Raamatun mukaan ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumustaan yhden Jumalan, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi. Tavoitteena on yhden Kristuksen kirkon näkyvä ykseys.

SEN:n jäsenkunta muodostuu kirkoista ja yhteisöistä, jotka ovat jäsenen tai tarkkailijan asemassa, ja kumppanuusjärjestöistä, jotka ovat rakenteeltaan tai toiminnaltaan ekumeenisia ja sitoutuvat ekumeeniseen baasiseen. Neuvosto toimii kirkkojen ja järjestöjen yhteistyöelimenä ja sen tarkoitus on:

- edistää pyrkimyksiä kohti Kristuksen kirkon näkyvää ykseyttä
- vahvistaa kristittyjen yhteyttä, palvelua ja todistusta Suomessa
- toimia kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen kohtaamispaikkana.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi neuvosto

- kutsuu kirkkoja ja kristillisiä yhteisöjä ja niiden jäseniä keskinäiseen vuorovaikutukseen
- keskustelee ajankohtaisista ekumeenisista kysymyksistä
- järjestää neuvotteluja, seminaareja ja konferensseja
- voi perustaa jaostoja ja työryhmiä, joihin hallitus kutsuu harkintansa mukaan jäsenten, tarkkailijoiden sekä kumppanuusjärjestöjen edustajia ja muita asiantuntijoita
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- pitää yhteyttä jäsen- ja tarkkailijakirkkoihinsa sekä kumppanuusjärjestöihinsä ja eri ekumeenisiin järjestöihin Suomessa ja ulkomailla.

Ekumeniska Rådet i Finland bygger på den internationella ekumeniska rörelsens grund. ERF är enligt rådets stadgar en gemenskap av i Finland verksamma kyrkor, kristna samfund och församlingar, vilka blivit antagna som medlemmar, och som bekänner Herren Jesus Kristus som Gud och Frälsare enligt Bibeln, och därför tillsammans strävar till att fullgöra sin gemensamma kallelse, en enda Gud, Fadern, Sonen och den heliga Anden, till ära. Syftet är Kristi enda kyrkas synliga enhet.

ERF:s medlemsbas består av kyrkor och samfund, som kan vara endera medlemmar eller observatörer, och partnerskapsorganisationer, som till sin struktur och verksamhet är ekumeniska eller som förbundet sig till den ekumeniska basisen. Rådet fungerar som kyrkornas och samfundens samarbetsorganisation och dess syfte är att:

- främja strävanden mot Kristi kyrkas synliga enhet
- stärka de kristnas, enhet, tjänst och vittnesbörd i Finland
- vara en mötesplats för kyrkor och kristna samfund.

Rådet uppfyller sitt syfte genom att

- kalla kyrkor och kristna samfund och deras medlemmar till interaktion
- diskutera aktuella ekumeniska frågor
- arrangera överläggningar, seminarier och konferenser
- grunda sektioner och arbetsgrupper till vilka styrelsen efter eget övervägande kan inbjuda representanter för medlemmar, observatörer och samarbetsorganisationer och andra experter.
- idka publikationsverksamhet
- upprätthålla kontakter till sina medlems- och observatörskyrkor samt partnerorganisationer och till andra ekumeniska organisationer i Finland och utomlands.

Jäsenkirkot / Medlemskyrkor

Neuvoston jäseniksi voidaan hyväksyä Suomessa toimivat kirkot ja kristilliset yhteisöt, jotka tunnustavat Herran Jeesuksen Kristuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi Raamatun mukaan ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumustaan yhden Jumalan, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi.

Till medlemmar av rådet kan godkännas i Finland verkssamma kyrkor och kristna samfund som bekänner Herren Jesus Kristus som Gud och Frälsare enligt Bibeln, och därför strävar efter att tillsammans fullgöra sin gemensamma kallelse en enda Gud, Fadern och Sonen och den heliga Anden, till ära.

- Suomen evankelis-luterilainen kirkko / Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland
- Suomen ortodoksinen kirkko / Finlands ortodoxa kyrka
- Suomen Vapaakirkko
- Katolinen kirkko Suomessa / Katolska kyrkan i Finland
- Finlands svenska baptistsamfund
- Finlands svenska metodistkyrka
- Suomen Metodistikirkko
- Suomen Pelastusarmeija / Frälsningsarmén i Finland
- Missionskyrkan i Finland
- The Anglican Church in Finland
- International Evangelical Church in Finland

Tarkkailijat / Observatörer

Neuvoston tarkkailijoiksi voidaan hyväksyä Suomessa toimivat kirkot ja kristilliset yhteisöt, jotka tunnustavat Herran Jeesuksen Kristuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi Raamatun mukaan ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumustaan yhden Jumalan, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi.

Som observatörer i rådet kan godkännas i Finland verksamma kyrkor och kristna samfund, som bekänner Herren Jesus Kristus som Gud och Frälsare enligt

Bibeln, och därför strävar efter att tillsammans fullgöra sin gemensamma kallelse en enda Gud, Fadern och Sonen och den heliga Anden, till ära.

- Suomen Adventtikirkko
- Suomen Baptistikirkko
- Suomen Helluntaikirkko
- Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit
- Finlands Svenska Pingstmission

Kumppanuusjärjestöt / Partnerorganisationer

Neuvoston kumppanuusjärjestöiksi voidaan hyväksyä Suomessa toimivat kristittyjen yhteyttä edistävät rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt.

Som partnerorganisationer till rådet kan godkännas i Finland verkande registrerade föreningar och stiftelser som verkar för främjande av kristen enhet.

- Hiljaisuuden ystävät
- Kansan Raamattuseura
- Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS
- NNKY:n liitto
- Opiskelijoiden Lähetysliitto

- Pyhän Henrikin pyhiinvaellusyhdistys
- Sinapinsiemen
- Suomen Ev.-lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus
- Suomen kristillinen rauhanliike
- Suomen Kristillinen Ylioppilasiitto
- Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
- Suomen Lähetysseura
- Suomen NMKY:n liitto
- Suomen Pipliaseura
- Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus
- Suomen World Vision
- Tuomas yhteisö

1 Yleiskatsaus toimintavuoteen

SEN toimii kirkkojen kohtaustapaikkana, jonka nimi ja ekumeeninen osaaminen luovat mahdollisuuksia yhteistyölle ja uusille aloitteille. Kuluneena vuotena neuvosto järjesti itse ja oli mukana järjestämässä 26 seminaaria ja tapahtumaa. Luku on korkea, kun huomioidaan henkilökunnan vähyys ja jaostojen tekemän työn vapaaehtoisluonne. Suurin yksittäinen tilaisuus oli Opillisten kysymysten jaoston järjestämä iltapäiväseminaari *Usko, tiede, ateismi*, jota kuulemaan ahtautui yli 200 henkeä.

Heinäkuun ensimmäisenä saapui suruviesti Nikean seniori-metropoliitta ja koko Bitynian eksarkki Johanneksen kuolemasta. Keskuudestamme poistui kunnioitettu kirkonmies ja pitkän linjan ekumeeninen vaikuttaja. Hän edusti SEN:ssa Suomen ortodoksisista kirkkoa vuosina 1969–1999 Helsingin metropoliittana ja Karjalan ja Koko Suomen arkkipiispana. Ajanjakson 1990–1999 hän toimi neuvoston puheenjohtajana - ja oli SEN:n ensimmäinen puheenjohtaja luterilaisen kirkon ulkopuolelta. Iankaikkinen muisto!

Neuvoston jäsenkuntaan liittyi kaksi uutta kumppanuuksjärjestöä, Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ja Suomen World Vision. Molemmat ovat omalla alueellaan merkittäviä ekumeenisia toimijoita.

Neuvoston suurimman hankkeen Vastuuviikon yhteistyö Ruotsin *Kyrkornas globala vecka* (Kirkkojen globaali viikko) -hankkeen kanssa käynnistyi. Globaalin viikon toimintamuodot ja tematiikka ovat hyvin lähellä Vastuuviikkoa. Sitä hallinnoivat Ruotsin kristillinen neuvosto (Sveriges Kristna Råd, SKR) ja Ruotsin lähetysneuvosto (Svenska Missionsrådet). Yhteistyö merkitsee yhteistä pohdintaa viikkojen teemoista sekä niiden taustatyön ja materiaalien koordinoimista. Yhteistyö hyödyttää molempia hankkeita ja edistää laajemminkin SEN:n ja SKR:n synergiaa.

Euroopan Kirkkojen Konferenssi ja Euroopan Kirkkojen Siirtolaiskomissio (Churches' Commission for Migrants in Europe, CCME) olivat asettaneet vuoden 2010 kirkkojen siirtolaisuusvuodeksi teemalla *Migration 2010*, suomeksi *Siirtolaisuus 2010*. Teema haastoi kirkkoja katsomaan peiliin ja pohtimaan, ovatko ne niin vastaanottavaisia ja osallistuttavia kaikkia kohtaan kuin julistavat. Suomi oli yksi aktiivisimpia teemavuoden toteuttajia. SEN:n toiminnassa *Siirtolaisuus 2010* näkyi erityisesti *Kirkot ja maahanmuuttajat* -ohjelmassa, eettisten kysymysten jaoston kevätseminaarissa, marraskuussa toteutetussa laajassa symposiumissa sekä tasavallan presidentin rukouspäiväjulistuksessa toisen rukouspäivän (24.10.) yhteydessä.

Edinburghin Maailmanlähetyksen konferenssin 100-vuotisjuhla oli esillä neuvoston toiminnassa useassa yhteydessä. Lähetystyö kristittyjen yhteisenä missiona ja ykseysspyrkimysten liikkellepanevana voimana näkyi yhteistyössä Suomen Lähetysneuvoston, Suomen Lähetysseuran ja jäsenkirkkojen muiden lähetysjärjestöjen sekä kansainvälisten kump-

panien kanssa. SEN:n kannalta oli tärkeää korostaa, kuinka lähetystyön tukeminen on kasvattanut maamme kristittyjä kansainväliseen avoimuuteen ja globaaliin vastuuseen.

Neuvoston hallitus ja toimisto seurasivat yhdessä kasvatustasiain jaoston kanssa uskonnonopetuksesta käytyä keskustelua ja osallistuivat siihen. Asia oli esillä myös Uskontofoorumin muodostamiseen liittyvässä yhteistyössä.

SEN:n esittelypiste oli yksi suosituimmista sekä ortodoksisten kirkkopäivillä että ev.-lut. kirkon lapsi- ja nuorisotyön neuvottelupäivillä. Molemmissa tapahtumissa SEN oli mukana paneelikeskustelun järjestäjänä. Ekumeeninen työ oli näkyvä ja tervetullut ulottuvuus näissä jäsenkirkkojen suur tapahtumissa.

Neuvoston työssä alkoi uusi käytäntö 31.8, kun SEN:n jaostojen jäsenet koottiin keskustelemaan jaostojen suunnitelmista ja SEN:n yhteisistä näköaloista.

Luterilais-ortodoksiset neuvottelut

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon väliset kymmenen teologiset neuvottelut pidettiin Kulttuurikeskus Sofiassa Helsingissä 25.–26.11. Neuvottelussa oli kaksi aihetta, *Raamatun tulkinta kirkon opetuksessa* sekä *Ekologisuus ja kohtuullinen elämäntapa*. SEN:n tarkkailijana neuvotteluissa oli pastori Soile Salorinne (met.).

Luterilais-katolinen suomalais-ruotsalainen dialogi

Luterilais-katolinen ruotsalais-suomalainen dialogiraportti *Vanhurskauttaminen kirkon elämässä (Rättfärdiggörelsen i kyrkans liv)* julkistettiin maaliskuussa 2010 ensin Ruotsissa ja sitten Suomessa. Raportti käännettiin myös englanniksi ja huhtikuussa suomalais-ruotsalainen delegaatio luovutti Roomassa dialogidokumentin paavi Benedictus XVI:lle ja Paavilliselle kristittyjen ykseyden edistämisen neuvostolle. Raportin kansainvälistä tunnettavuutta edisti myös se, että se jaettiin kesällä LML:n Stuttgartin yleiskokouksen delegaateille sekä Katolisen kirkon alueellisten piispainkokousten jäsenille.

Raportti voidaan nähdä yhtenä virstanpylväänä matkalla kohti ekumeenista lähentymistä ja ekumeenista valmistautumista reformaation merkkivuoteen 2017. Opillista ekumeniaa edustava raportti on onnistunut esimerkki ekumeenisten keskustelujen avulla saavutetusta keskinäisen yhteisymmärryksen lisääntymisestä.

Luterilais-metodistinen sopimus

Suomen Metodistikirkon sekä Finlands svenska metodistkyrkan ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yhteistyö-

sopimus allekirjoitettiin 14.12. Kristus-kirkossa Helsingissä. Arkkipiispa Kari Mäkinen ja United Methodist Church -kirkon pohjoisen alueen tanskalainen piispa Christian Alsted allekirjoittivat sopimuksen. Piispa Matti Repo (lut.) ja pastori Tapani Rajamaa (met.) pitivät puheenvuorot, joissa he käsitelivät omista näkökulmistaan oppikeskustelujen kulkua.

Tilaisuuteen liittyneessä ehtoollisjumalanpalveluksessa saarnasi arkkipiispa Kari Mäkinen; piispat johtivat yhdessä ehtoollisen vieton. Yhteistyösopimus synnytti osapuolten välillä saarnatuoli- ja ehtoollisyhteyden. Se sisältää myös toisen kirkon ordinoitujen virkojen tunnustamisen. Tämä on tullut mahdolliseksi oppikeskusteluissa saavutetun yhteisymmärryksen perusteella. Sopijapuolet kutsuvat toisiaan osallistumaan toistensa kirkolliseen elämään ja pyrkivät edistämään keskinäistä yhteyttään eri keinoin. Näitä keinoja ovat yhteisen jumalanpalveluksen toimittaminen ja vastavuoroinen ordinoitujen papin tai piispan toimittaman ehtoollisen vastaanottaminen.

Sopimus edistää kirkkojen yhteyttä ydinalueella eli jumalanpalveluselämässä. Jatkotyöskentelyä edellyttäviä ky-

symyksiä liittyy etenkin konfirmaatioon ja kummiuteen, virkojen vaihdettavuuden käytännön periaatteisiin sekä ehtoolliskysymyksessä saavutetun yhteisymmärryksen syventämiseen. Suomessa toimivien kirkkojen paikallista sopimusta ei voi suoraan soveltaa kansainvälisiin luterilais-metodistisiin suhteisiin, vaikka se edistää myös niitä.

Arkkipiispojen pyhiinvaellus

Suomen evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen kirkon arkkipiispat Jukka Paarma ja Leo jatkoivat veljellisten pyhiinvaellustensa sarjaa ja vierailivat 10.–14.4. Egyptissä, Siinain vuorella ja Kairossa. He tapasivat Siinain arkkipiispan, Aleksandrian patriarkan, koptilaisen kirkon paavin sekä Al-Azharin suursheikki Ahmed Al-Tayebin, jonka he kutsuivat vierailulle Suomeen. Kahden kansankirkon arkkipiispojen yhteinen esiintyminen pyhillä paikoilla ja ekumeenisissa keskuksissa on kansainvälisesti ainutlaatuista ja herättää ansaittua huomiota suomalaisen ekumenian mutkattomuudesta.

2. Toimintavuoden lähempää tarkastelua

2.1 Vuosittaiset tapahtumat

Ekumeeninen rukousviikko

Kristityjen ykseyden ekumeenisen rukousviikon teema oli *Te olette tämän todistajat* (Luuk.24:48). Kansainvälisen aineiston oli Kirkkojen Maailmanneuvoston Faith and Order -komission ja Katolisen kirkon kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston pyynnöstä valmistellut Skotlannin kirkkojen työryhmä. Aineisto valmisteltiin Edinburghissa pidetyn lähetyskonferenssin satavuotisjuhlan valmistelun yhteydessä. Ekumeenisen rukousviikon kansainvälisestä aineistosta suomennettiin johdanto ja viikon kahdeksaa päivää varten laaditut rukoukset ja meditaatiot. Kirjannen, joka sisälsi saman aineiston myös ruotsiksi, toimitettiin painettuna kaikkiin maamme suomen- ja ruotsinkielisiin kristillisiin seurakuntiin ja julkaistiin neuvoston verkkosivuilla. Taiteilija Liina Pajusen ekumeenisen rukousviikon 100-vuotisjuhlavuonna (2008) suunnittelema juliste oli verkkosivuilla tulostettavissa. Se on käytettävissä vuosiluvusta riippumatta.

SEN:n edustajat olivat mukana rukousviikon tapahtumissa eri puolilla maata. Toimiston koko väki oli mukana Helsingin ekumeenisen toimikunnan järjestämässä rukousviikon avajaistilaisuudessa Vanhassa kirkossa 18.1. Pääkaupungissa evankelikaalisen liikkeen rukousviikkoa vietettiin yhteistyössä ekumeenisen rukousviikon kanssa. Pääsihteeri piti alustuspuheenvuoron 19.1. Lappeenrannan alueen kristillisten seurakuntien työntekijöiden seminaarissa ja saarnasi samana iltana ekumeenisessa jumalanpalveluksessa helluntaikirkossa. Hän oli myös mukana 20.1. Espoon keskuksen ja 23.1. Leppävaaran kirkkovaelluksella.

Sunnuntaina 24.1. pääsihteeri piti opetuspuheen yhdessä helluntailaisen TM Pekka Leivon kanssa Trapesa-toimintakeskuksessa Esossa, osallistui Etelä-Espoon kirkkovaellukseen ja saarnasi Helsingin Tuomasyhteisön elävän veden juhlassa, joka radioitiin Radio Dein kautta. SEN:n puheenjohtaja, piispa Teemu Sippo saarnasi ja projektisihteeri piti kolehtipuheen Turun Tuomasyhteisön ekumeenisessa jumalanpalveluksessa. Turun palvelus toimitettiin ensimmäistä kertaa sanajumalanpalveluksena. Toimistos sihteeri oli mukana ekumeenisessa jumalanpalveluksessa Kauniaisten kirkossa, joka radioitiin YLE Radio 1:n kautta. Saarnan piti hiippakuntasihteeri Irja Askola, ja muina toimittajina oli eri kirkkojen edustajia. Tampereella toteutettiin kirkkovaellus ja ev.-lut. Tuomas-messu, jossa saarnasi varapuheenjohtaja, piispa Matti Repo. Paikallisen ekumenian jaosto kokosi aktiivisesti tietoja ekumeenisen rukousviikon tapahtumista eri puolilla maata ja tapahtumatiedot julkaistiin SEN:n verkkosivuilla.

Paikallisekumeeninen foorumi

Kahdeksas Paikallisekumeeninen foorumi (Pafo) kokoon-tui 4.11. Forssassa. Forssassa ekumenialla on vankka pohja. Kristittyjen arkea on pyritty kohtaamaan katsomalla yhteisten kristillisten silmälasien läpi: tähän kuuluu yhteinen rukous, yhteisten asioiden käsitteleminen, yhteinen työ ja toisten kirkkoissa vieraileminen. Menestyksekkäs ekumeeninen hanke on Katukirkko, perinteisen katulähetysten uusi muoto. Paikallisekumeenisiä kuulumisia jaettiin vilkkaassa keskustelussa.

Lähetysten teemapäivä

Vuosittainen teemapäivä pidettiin Suomen Lähetysseurassa 27.9. Päivässä tarkasteltiin erityisesti Suomen lähetysneuvoston historian näkökulmasta suhdetta kahteen lähetysliikkeeseen – Edinburghin liikkeeseen ja Lausannen liikkeeseen – ja niiden antiin suomalaisten tekemälle lähetystyölle.

Kristittyjen yhteinen lähetyspyhä

Kristittyjen yhteistä ekumeenista lähetyspyhää vietettiin kahdeksatoista kertaa lokakuun toisena pyhänseutuna 9.-10.10. Teemana oli *Usko ja epäusko*. SEN:n ja Suomen lähetysneuvoston (SLN) nimeämä työryhmä valmisteli aineiston lähetyspyhää varten, ja se julkaistiin molempien verkkosivuilla. Lähetyspyhä on tarkoitettu lähetystyön ekumeeniseksi juhlaaksi, jota seurakunnat voivat viettää yhdessä. Keskeisenä tavoitteena on, että samalla paikkakunnalla toimivat eri kirkkokuntien kristityt kertovat kristittyjen maailmanlaajan lähetystyön tilanteesta. Teema on mahdollista sijoittaa jumalanpalvelukseen tai muihin tilaisuuksiin. Tällöin voidaan jakaa kokemuksia ja ajatuksia yhteisen globaalin lähetystyön monista haasteista ja mahdollisuuksista.

Ekumeeninen vastuuviikko

Teemana oli *Pyri sopuun – rakenna rauhaa* (Ps. 34:15). Vuoden 2010 viestin mukaan rauha kuuluu oleellisesti kristinuskoon. Rauhan perusteet löytyvät Raamatusta. Kristuksen rauha käsittää sydämen tilan lisäksi rauhantekoa, rikinäisen elämän eheytymistä, väkivallan kohtaamista rakkautta, oikeudenmukaisten suhteiden palauttamista ja epäoikeudenmukaisuuden haastamista oikeudenmukaisin ja rauhanomaisin keinoin. Kampanjan kärki sijoitettiin jaksolle 17.–24.10. Kalendaarisesti Vastuuviikon paikka on YK:n päivän ympärillä. Vastuuviikko toimi yhteistyössä Väkivallasta sovintoon -projektin Väkivallattoman viikon kanssa.

Suomenkielisenä projektisihteerinä toimi Anna Hyvärinen. Pastori Jan Edström toimi ruotsinkielisenä projektisih-

teerinä. Ruotsinkielistä kampanjaa toteutettiin yhteistyössä KCSA:n kanssa.

Lahdessa ja Viipurissa järjestettiin suomalais-ruotsalais-venäläinen seminaari 25.–26.3. Seminaari oli jatkoa vuosi- en 2008–2009 ihmiskauppateemalle ja se syntyi Ruotsin yhteistyökumppaneiden aloitteesta. Ohjelmassa kuultiin tuoreltaan kansallisen ihmiskaupparaporttoija Venla Rothin vuoden 2009 raporttia. Muina puhujina kuultiin työ- ja elinkeinoministeriön, UNICEFin, KRP:n, Virolaisen Atoll-kuntoutuskeskuksen ja kristillisten järjestöjen sekä kirkkojen puhujia. Viipuri-yhteys tuli useiden eri tahojen ehdotuksesta. Kulku Venäjälle toteutettiin kulkemalla rajan yli samaa reittiä kuin moni ihmiskaupan uhri oli kulkenut ennen seminaariväkeä. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Lahden diakonialaitoksen kanssa. Viipurin-vierailun aikana kuultiin luentoja Venäjän ihmiskauppatilanteesta. Tutustumiskohteena oli ihmiskauppaa ehkäisevä Dikoni-niminen katulapsille taroitettu lastenkoti.

Aineisto

Viestin jakamista varten tuotettiin kaksikielistä aineistoa seuraavasti: tarinakirja, tehtäväkirja, juliste, postikortti, näyttely, internet-sivut, kaksi PowerPoint-esitystä (joista toinen kehitysyhteistyövieraan laatima) ja kaksi nuorten teatteriesitystä. Kyrkpresensissä julkaistiin nelisivuinen ruotsinkielinen liite, joka ilmestyi 14.10. ja tavoitti 110 000 osoitetta.

Aineistot saivat kiinnostuneen vastaanoton. Monet tulivat kertomaan aineiston olleen erityisen mieluista työväline seurakunnissa ja koulujen uskonnonopetuksessa. Palautteen mukaan aineistoa aiottiin hyödyntää jatkossakin.

Julkaisun uudistaminen tabloidista tarinakirjaksi oli onnistunut. Se oli kaksikielinen ja sisälsi tasokkaita artikkeleita. Postikortti oli helposti jaettava aineisto. Tarinakirjoja painettiin 12 000 kpl, kirjanmerkkejä 10 000 kpl. Molemmat saavuttivat nopeasti suuren suosion kauniin ulkoasuunsa, kiinnostavan sisältönsä ja käyttäjäystävällisyytensä ansiosta. Painettu informaatio oli valmiina jo elokuun alussa ja näin asiaa pidettiin näkyvästi esillä hyvissä ajoin ennen kampanjaviikkoa. Toiminta asian tiimoilta ei rajoitu yhteen viikkoon, vaikka se kampanjakärkenä on keskeinen. Vastuuviikko toimii ja näkyy ympäri vuoden. Tarinakirjaa ja/tai muuta Vastuuviikon aineistoa lähetettiin kaikkiin Suomen seurakuntiin, joita on noin 1 200 kpl, kristillisen median edustajille, useimmille kansainvälisen diakonian ja kehitysyhteistyön parissa työskenteleville järjestöille, Euroopan kirkkojen konferenssille, Sveriges Kristna Rådille, Tasavallan presidentille ja paaville. Aineistoa oli jaossa Helsingin kirjamessuilla ja useissa isoissa kirkollisissa tapahtumissa. Lisäkappaletilauksia tuli kiitettävästi.

Tehtäväkirja ilmestyi internetistä tulostettavassa muodossa. Sen oli koontanut ekumeeninen työryhmä ja se sisälsi

toiminnallisten vinkkien lisäksi hartausaineistoa. Näyttelyn kuvat oli kuvannut kristitty kuvataiteilija ja se sai paljon huomiota osakseen ja sitä hyödynnettiin useissa seurakunnissa omatoimisesti. Näyttely oli tulostettavissa nettisivuilta.

Suomenkielinen teatteriesitys laadittiin yhteistyössä Vä-kivallasta sovintoon -projektin ja Kansanlähetysoipiston kanssa. Ruotsinkielinen teatteriprojekti Ingenmansland? toteutettiin Svenska Kulturfondenin tuella ja DOT r.f. -ryhmän toimesta. Molemmat esitykset ovat luonteeltaan nuoria osallistavia ja sisältävät keinoja purkaa näytelmän antia ryhmässä. Näytelmien esitykset jatkuvat vuonna 2011.

Kehitysyhteistyövieras

Mukana kampanjoimassa oli liberalilainen vieras, Roseline Toweh Liberian NNKY:n kansallinen pääsihteeri. Toweh on kokenut sovintotyöntekijä ja hän sai erittäin hyvän vastaanoton. Vieras vieraili lukuisissa seurakunnissa, esiintyi Vastuuviikon päätapahtumana olleessa asiantuntijaseminaaris- sa ja tapasi noin sata diakonia-asiakasta sekä useita median edustajia. Tämän lisäksi hän antoi lehti-, radio- ja tv-haastatteluja. Hänen sanomansa sai hyvää palautetta vaikuttavuudestaan. Viikon päätteeksi järjestettiin hyvin onnistunut ekumeeninen jumalanpalvelus Turun Pyhän Katariinan kirkossa, jossa saarnasi ev.-lut. arkkipiispa Kari Mäkinen. Ekumeeninen jumalanpalvelus kuultiin suorana lähetyksenä Yle Radio1:ltä. Lähetystä kuunteli yli 220 000 kuulijaa.

Tapahtumia

- 17. – 24.10. järjestettiin mm. seuraavat tapahtumat, joissa vieras oli mukana:
- 17.10. Ortodoksinen liturgia ja kirkkokahvit (Pyhän Herman Alaskalaisen kirkko, Espoo)
- 17.10. Tuomasmessu (Leppävaaran seurakunta, Espoo)
- 18.10. Vastuuviikko Kuopiossa
Raamattupiiri (Kuopion vapaaseurakunnassa)
Tapaaminen ViaDian ruoka-avussa asioivien kanssa (Kuopion vapaaseurakunta)
Vastuuviikon ekumeeninen ilta (Kuopion vapaaseurakunta)
- 19.10. Lähetyspiiri (Huopalahden kirkko, Helsinki)
- 19.10. Raamattu- ja Vastuuviikon seurakuntailta (Herttoniemen kirkko, Helsinki)
- 20.10. Vastuuviikon päätapahtuma: Pyri sopuun – rakenna rauhaa. Vastuuviikon ja Vä-kivallattoman viikon seminaari.
- 20.10. Kryptailta (Helsingin tuomiokirkko)
- 22.10. Vieras tapaa median edustajia
- 23.10. Seurakuntapäivä Petrus församlingenissa (Helsinki)
- 24.10. Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä
- 24.10. Rukouspäivän messu (Kallion kirkko, Helsinki)
- 24.10. Ekumeeninen radiojumalanpalvelus (Pyhän Katariinan kirkko, Turku)

Yhteistyötapaamiset

- 16.10. Vieras tapaa Vastuuviikon yhteistyökumppaneita
- 19.10. Haastattelu Radio Deillä
- 19.10. Yhteistyötapaaminen Ulkoasiainministeriössä (mukana mm. tasa-arvosuurlähettiläs Jorma Paukku, Ulkoasiainministeriön tasa-arvoneuvonantaja Päivi Kannisto, NNKY:n maailmanliiton puheenjohtaja Nyaradzayi Gumbonzvanda, NNKY-liiton Suomen pääsihteeri Pirjo-Liisa Penttinen ja Vastuuviikon vieras ja projektisihteeri Anna Hyvärinen)
- 21.10. Vierailu Suomen Piipliaseurassa
- 23.10. Mediapäivä vieraan kanssa, haastatteluita.

Yllä mainittuihin tapahtumiin osallistui n. 750 henkilöä ja radioitavat tilaisuudet, joissa vieras oli mukana, tavoittivat n. 250 000 henkilöä. Näiden tapahtumien lisäksi seurakunnat järjestivät itsenäisesti Vastuuviikon tapahtumia. Vastuuviikko oli tiedettävästi esillä ainakin 230 seurakunnassa, kristillisten järjestöjen ohjelmassa tai muun yhteistyökumppanin taholla. Sovintoteeman käsittely jatkuu vuonna 2011 teatteriprojektien muodossa.

Vastuuviikko mediassa

Media oli teemasta kiinnostunut ja sen välityksellä tavoitettiin yli 830 000 taloutta tai lukijaa. Sovinto, kehitysyhteistyövieras ja Vastuuviikko olivat esillä useissa radio-ohjelmissa, -hartauksissa ja haastatteluissa YLE Radio 1:ssä, Radio Deissä, Radio Vegassa ja Radio Extremellä. Teema näkyi myös TV Suomen uutisissa. Radio- ja televisiolähetystä seurasi n. 600 000 katsojaa tai kuulijaa.

Yhteistyösuhteet

SEN:n ja Sveriges Kristna Rådin Kyrkornas Globala Veckan edustajat neuvottelivat yhteistyön merkeissä. Tarkoituksena on yhdistää voimavaroja ja tehdä yhteistyötä kahden samankaltaisen kampanjan kanssa vuodesta 2011 alkaen.

Ekumeeninen rukouspäiväjulistus

Tasavallan presidentin allekirjoittama rukouspäiväjulistus tuki kirkkojen yhteistoimintaa ja teemoja, joita ekumeeninen rukousviikko ja ekumeeninen vastuuviikko nostavat esiin. Julistuksen valmistelusta vastasi rukouspäivätyöryhmä. Hallitus viimeisteli yhteistyössä Tasavallan presidentin kanslian kanssa julistustekstin. Tarja Halonen allekirjoitti julistuksen 15.11. Siinä nostetaan keskiöön yhteisöllisyyttä ja kohtaaminen. Yhteisön jäsenyys avaa mahdollisuuden uudistumiseen ja maailman muuttamiseen. Tekstissä viitataan myös EU:n vapaaehtoistoiminnan vuoteen. Vapaaehtoistoiminta, joka tapahtuu avun tarpeessa olevien hyväksi, rakentaa yhteistä hyvinvointia. Julistukseen liittyvät molemmil-

le päiville tarkoitetut raamatuntekstit. Julistus liitteenä s. 76

Vuoden kristillinen mediateko

Kristillinen Medialiitto julkisti vuoden 2009 kristillisen mediateon ekumeenisen rukousviikon yhteydessä, apostoli Paavalin kääntymyksen muistopäivänä 25.1. Tunnustuksen sai *Maata näkyvissä* -festari. Kyseessä on Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen (SLEY) vuosittain paikallisten seurakuntien kanssa järjestämä nuorisotapahtuma. *Maata näkyvissä* on Pohjoismaiden suurin kristillinen nuorisotapahtuma, ja vuonna 2010 se järjestettiin 26. kerran. SEN on mukana Vuoden kristillinen mediateko -palkinnon taustatahona.

Kumppanuusfoorumi

SEN:n kumppanuusjärjestöjen toiminnanjohtajat kokoontuivat 26.5. keskustelemaan järjestöjen ja SEN:n ajankohtaisista yhteistyönäkymistä. Tapaaminen muodosti foorumin, jolla vaihdettiin tietoja järjestöjen ajankohtaisista asioista ja keskusteltiin SEN:n toiminnasta kumppanuusjärjestöjen näkökulmasta

2.2 Muita hankkeita

Maailmanlähetys 1910–2010

Kevätkokouksen iltapäiväseminaarissa 19.4. käsiteltiin Edinburghin vuoden 1910 maailmanlähetyskonferenssin ekumeenista merkitystä ja lähetystyön nykyisiä tilanteita.

Edinburgh II ja Lausanne III

Yhteistyössä Suomen Lähetysneuvoston ja Suomen Evankelisen Allianssin kanssa järjestettiin 25.11. symposium, joka pohti vuoden 1910 maailmanlähetyskonferenssin merkitystä kahden kuluneen vuoden lähetyskonferenssin näkökulmasta. Kesäkuussa kokoontuneen Edinburghin juhlakokouksen ohella järjestettiin myös toinen merkittävä lähetyskonferenssi. Lausannen liike ja Maailman evankelinen allianssi (World Evangelical Alliance) järjestivät maailmanlaajan *The Third Lausanne Congress on World Evangelization* Kapkaupungissa Etelä-Afrikassa 16.–5.10. Symposiumissa brittiläinen lähetysteologi Martin Lee tarkasteli molempien kokouksien valossa nykyistä lähetyskäsitystä ja totesi niin sanottujen evankelikaalisen ja ekumeenisen näkemyksen lähentyneen toisiaan ratkaisevasti. Kirkkojen Maailmanneuvoston lähetyskomission jäsenen (*Commission on World Mission and Evangelism*) jäsenen Anastasia Vasseiliadoun lähettämä puheenvuoro viittasi samaan kehitykseen. Symposiumissa oli n. 70 aktiivisesti keskustelemaa osanottajaa.

Kirkot ja ympäristöhaasteet

Elämää Kööpenhaminan jälkeen

Ev.-lut. kirkkohallituksen yhteiskuntatyön yksikön ja Kirkon Ulkomaanavun kanssa yhteistyössä järjestettiin 26.1. iltapäiväseminaari Kööpenhaminan ilmastohuippukokouksen tuloksista kirkkojen ja kansalaisjärjestöjen kannalta. Ympäristöministeriön kansainvälisten ja EU-asiain yksikön johtaja *Jukka Uosukainen*, kirkon yhteiskuntatyön sihteeri *Ilkka Sipiläinen*, Kirkon Ulkomaanavun ilmastonmuutosasiantuntija *Katri Suomi* ja pääsihteeri alustivat. Keskustelu oli vilkasta.

Ilmastoteesit ja ekoseurakunnat

Vuonna 2009 julkistetut Ekumeeniset ilmastoteesit olivat kirkkojen ympäristökeskustelussa laajassa käytössä. SEN tuki eri kirkkojen seurakuntien verkostoitumista ympäristötietoudessa ja niiden omien ekologisten käytäntöjen uudistamisessa.

Ravitseva luonto

Naisajaoston seminaari 29.5. Kaunisniemessä Lopella käsitelti ihmisen suhdetta ravintoon ja ympäristöön. Lisää kohdassa Naisjaosto

Kirkko – luomakunnan toivo

SEN oli mukana järjestämässä ekumeenista paneelikeskustelua ympäristökysymyksistä ortodoksisilla kirkkopäivillä Joensuussa 11.–13.6. Päivien ja paneelin teemana oli *Kirkko – luomakunnan toivo*. Keskustelun tuloksena syntyi teksti *Luomakunta kutsuu pysähtymään*, joka hyväksyttiin kirkkopäivien viestiksi Euroopan kirkoille (liitteenä s. 59).

Kirkot ja maahanmuuttajat

Kristityt maahanmuuttajat

SEN:n eettisten kysymysten jaoston järjestämässä seminaarissa Tieteiden talossa 24.3. tarkasteltiin otsikolla *Kristityt maahanmuuttajat kirkkojemme haasteena* uskonnollisen taustan merkitystä kotouttamisessa ja kotoutumisessa sekä ekumeenisen maailmankartan muutoksia siirtolaisuuden seurauksena. Lisää aiheesta kohdassa Eettisten kysymysten jaosto.

Kotouttamislaki

Pääsihteeri laati 1.7. kirkkojen maahanmuuttajatyön asiantuntijoiden tuella lausunnon kotouttamislain uudistuksesta. Lausunnon tuotiin esiin uskonnon merkitys identiteetille ja kotoutumiselle uuteen ympäristöön sekä muita seurakuntien maahanmuuttajatyön kokemukseen perustuvia näkökohtia.

Kirkko turvaverkkona

Euroopan kirkkojen siirtolaisuusvuoden 2010 merkeissä kokoonnuttiin 20.–21.7. Ilomantsin pogostalle keskustelemaan maahanmuuttajien osallisuudesta maamme kirkkojen elämässä. Kirkko turvaverkkona -seminaari nivoutui osaksi Iljan praasniekkaa. Järjestelyt tapahtuivat yhteistyössä Ilomantsin ev.-lut. ja ortodoksisen seurakunnan sekä ev.-lut. kirkkohallituksen maahanmuuttajatyön kanssa. Pastori Markku Vasara alusti teemasta *Kirkko erilaisten ihmisten ja Jumalan kohtamispaikkana. Kirkko jumal-inhimillisenä eukaristisena yhteisönä* oli isä Stefan Holmin aiheena. Kirkosta siltana synnyinmaan ja uuden kotimaan välillä puhui Espoon ortodoksisen seurakunnan jäsen Ivan Avdouevski. Maahanmuuttajatyön sihteeri Marja-Liisa Laihia käsittelee teemaa *Kirkko kotoutumisen yhteisönä*. Tulevaisuudenkuvaava kirkosta erilaisten ihmisten yhteisönä valotti piispa Arseni. Episcopus electa Irja Askolan teemana oli *Kirkko kaikkia varten*. Osanottajia oli nelisenkymmentä, ja muutama osanottajista oli itse maahanmuuttaja. Intensiivisten päivien päätteeksi julkistettiin *Kirkko turvaverkkona -teesit (Liitteenä s. 75)*

Kolmannen kulttuurin kohtaamispaikalla

Helsingin ja Espoon ev.-lut. hiippakuntien, Helsingin, Espoon ja Vantaan seurakuntayhtymien kanssa järjestettiin kolmatta kertaa monikulttuurisen parisuhde- ja perhetyön koulutus- ja neuvottelupäivä 21.9. Seminaarisarjan tarkastelun kohteena on erityisesti monikulttuuristen perheiden oma, niin kutsuttu kolmas kulttuuri, jonka eri taustasta tulevat puoliset ja heidän lapsensa vääjäämättä muodostavat. Pääkaupunkiseudulla solmituista avioliitoista joka neljäs on nykyisin monikulttuurinen. Tällä kertaa pohdittiin kristityn ja muslimin parisuhdetta. Alustajina ja panelisteina olivat dekaani Ari Hukari, koulutussihteeri Tero Pulkkinen, lääkäri Anas Hajjar, pastori Timo Keskitalo, Liisa ja Suheil Madanat ja Karoliina Löytty. Puheenjohtajina Pertti Poutanen ja Mark Saba. Viisikymmenpäinen joukko lähinnä kristittyjä maahanmuuttaja- ja perhetyöntekijöitä sekä asiantuntijoita ja opiskelijoita perehtyi kristinuskon ja islamin kohtaamiseen perheiden arjen tasolla. Tapahtuma pidettiin ev.-lut. seurakuntien talossa Helsingin Kalliossa.

Ystävänä vieraalla maalla

Nuorisajaoston, Suomen Kristillisen Ylioppilasliiton ja Siinäpainsien ry:n tapahtuma järjestettiin 16.10. Tampereen Aleksanterin kirkossa. Tapahtuma käsitteli mm. tarinapajan keinoin monikulttuurisuutta, vieraanvaraisuutta ja ystävyyden mahdollisuutta maahanmuuttopoliittisten realiteettien keskellä. Lisää aiheesta kohdassa Nuorisajaosto.

Minä olen muukalainen maan päällä

Syyskokousseminaari 29.10. Uudessa-Valamossa käsitteli siirtolaisuutta. Lisää aiheesta kohdassa Syyskokous.

Kirkot ja kansainvaellukset

Euroopan kirkkojen siirtolaisuusvuoden suomalainen päätapautuma oli teologinen symposium Tieteiden talossa 17.–18.11. Se järjestettiin yhteistyössä ev.-lut. kirkkohallituksen ulkoasiain osaston, Teologisen Kirjallisuuden Seuran, Diaconian Tutkimuksen seuran kanssa. Pääpuhujat olivat Euroopan kirkkojen siirtolaiskomission (Churches' Commission for Migrants in Europe, CCME) puheenjohtaja Arlington Trotman Britanniaasta ja tutkija Alessia Passarelli, Federazione delle Chiese Evangeliche in Italia (FCEI). Symposiumin polttopiste oli siirtolaisuuden ja monikulttuurisuuden vaikutuksessa kirkkojen identiteettiin ja kirkkokäsitykseen. Vilkkaassa keskustelussa tultiin johtopäätökseen, että on korkea aika tunnustaa tarve muuttua avoimemmaksi eri puolilta maailmaa tuleville siirtolaisille. Se vaatii paitsi kristillistä vieraanvaraisuutta, myös tietoista yritystä inklusiivisuuteen ja kaikkien osallisuuteen.

Kysymys oleskeluluvasta ydinperheen ulkopuolisille

SEN oli mukana keskustelussa ja tukitoimissa, joilla haettiin oikeutta ydinperheen ulkopuolisille läheisille oleskelulupa-asioissa. Kahden iäkkään äidin, Irina Antonovan ja Eveline Fadayelin tapaukset saivat laajaa huomiota, ja kirkkojen edustajilla oli keskeinen osuus asian nostamisessa esille. Äitien asian puolesta syntyi kansanliike, ja maan johtavat vastuunkantajat tasavallan presidenttiä ja ministereitä myöten ottivat kantaa heidän puolestaan. Tästä huolimatta asiaan ei kuluneena vuotena saatu ratkaisua. Toinen äideistä otti vastaan Venäjän valtiojohdon myötävaikutuksella järjestyneen hoitopaikan Inkerinmaalla, erossa omaisista Suomessa, ja toinen sai suojan Lintulan luostarista, ja myöhemmin terminaalisesti sairaana ensin käännetyksi Euroopan Ihmis-oikeustuomioistuimelta ja lopulta oleskeluluvan Suomessa.

Piispojen vetoamus

Evankelis-luterilainen arkkipiispa Jukka Paarma, ortodoksinen arkkipiispa Leo ja Suomen Ekumeenisen Neuvoston puheenjohtaja, katolinen piispa Teemu Sippo vetosivat 16.3.viranomaisiin käännetyshän alla olevien vanhusien Irina Antonovan ja Eveline Fadayelin puolesta. Inhimillisyyden ja kohtuullisuus edellyttävät, että heidän olosuhteensa otetaan huomioon ja heidän sallitaan jäädä lastensa luo Suomeen. Samalla kirkonjohtajat toivovat maan hallituksen korjaavan ulkomaalaislakia niin, että perheen käsitettä arvioidaan uudelleen ja yksilölliset tilanteet voidaan ottaa nykyistä paremmin huomioon lakia sovellettaessa.

Uskontojohtajien vetoamus

Juutalaisuutta, kristinuskoa ja islamia edustava uskontojoh-

tajat kiinnittivät 17.3. huomiota maasta pois käännettävien isoäitien Irina Antonovan ja Eveline Fadayelin kohtaloon. Erityisen järkyttävänä uskontojohtajat pitivät sitä, että ortodoksinen kristitty Eveline Fadayel on määrätty poistumaan maasta 29.3, kun on alkamassa hänelle ja hänen perheelleen vuoden suurin juhla, pääsiäinen.

Arkkipiispojien kannanotto

Arkkipiispat paheksuivat harkitsematonta tempoilua isoäitien oleskelulupa-asiaassa 27.5.

Tiedotteessa todettiin: Suomen evankelis-luterilaisen kirkon arkkipiispa Jukka Paarma ja ortodoksinen kirkon arkkipiispa Leo ovat seuranneet tyrmistyneinä iäkkäiden äitien Irina Antonovan ja Eveline Fadayelin maasta käännettämisen uutta vaihetta. Vain muutama viikko sitten näille perheille luvattiin korkealta poliittiselta tasolta, että asia hoi- tuu kesään mennessä lainmuutoksen kautta. Tällä perusteella poliisi päätti olla kiirehtimättä asiassa, arkkipiispat toteavat. Nyt tiedetään, että lainmuutos on vireillä, mutta yhtäkkiä isoäitien karkottamisella on kiire. Mikä asiassa on muuttunut kuukaudessa, arkkipiispat kysyvät. Järkevä odottelu ei uhkaisi maamme oikeusjärjestelmää, mutta harkitsematon tempoilu on arkkipiispojien mielestä sekä yleisen oikeustajun että lainsäädäntömme hengen vastaista.

Selvitys oleskeluluvan myöntämisestä perheenjäsenille

Hallitus päätti 24.5. tilata Helsingin yliopiston Erik Castren -instituutilta selvityksen oleskelulupien myöntämiskäytännöstä muille kuin ydinperheen jäsenille maassamme. Selvityksessä tarkasteltiin seitsemää tapausta, joissa Suomen kansalaisen iäkkään vanhemman oleskelulupahakemus on ollut korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) käsiteltävänä. Yhdessä tapauksista Suomen kansalaisen iäkkäälle vanhemmalle oli myönnetty oleskelupa KHO:n päätöksen mukaan perhesiteen perusteella. Tutkimuksen perusteella voi päätellä, että vain välitön kuolemanuhka estää iäkkään vanhemman maasta käännettämisen. Lain säädös inhimillisistä tekijöistä, jotka tulee ottaa huomioon, näyttäisi jäävän kuolleeksi kirjaimeksi. Maahanmuuttoviranomaisten päätökset ovat olleet lainmukaisia, mutta jos laki johtaa sellaisiin tuloksiin, kristillisen etiikan perusteella olisi vaadittava sen muuttamista. Selvitys julkistettiin marraskuun alussa, ja se tuli Erik Castrén -instituutin viimeistelemänä valmiiksi 17.12.

Väkivallasta sovintoon

Kirkkojen maailmanneuvoston väkivallan vastaisen vuosikymmenen Kirkot rauhan ja sovinnon puolesta (2001–2010 Decade to Overcome Violence) Suomen hanketta Väkivallasta sovintoon koordinoi ev.-lut kirkkohallitus. Projektisih-

teerinä toimi Kati Jääskeläinen. Yhteistyö niveltui Vastuuviikon sovinto-temaan. Anna Hyvärinen edusti SEN:a Vä-kivallasta sovintoon -työryhmässä, jossa mm. valmistauduttiin vuosikymmenen päätapahtumaan, kirkkojen rauhankoukukseen Jamaikalla toukokuussa 2011.

Uskontojen kohtaaminen

Abrahamin tyttäret – Mikä meille on pyhää

Naisten kokemus pyhästä kolmessa uskonnossa oli teemana seminaarissa 24.10. Seminaari oli toinen naisjaoston sarjassa Abrahamin tyttäret. Lisää kohdassa Naisjaosto.

Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi

SEN:n edustajat olivat mukana uskontojen yhteistyötä kehittävä USKOT-foorumin muodostamisessa. Viittä perustajayhteisöä edustava työryhmä laati rekisteröitävän yhdistyksen säännöt ja valmisteli perustavaa kokousta, joka ajoittui vuoden 2011 puolelle. Foorumihanke on tulosta Hanasaaressa 2007 järjestetyn seminaarista *Uskonnot suomalaisessa yhteiskunnassa*. Sen keskeiset tavoitteet ovat yhteiskunta-rauhan vahvistuminen, eri uskontojen kannattajien tasa-arvo ja keskinäinen kunnioitus yhteiskunnassa, uskonnonvapauden vahvistuminen ja uskontoja ja yhteiskuntaelämää koskevan keskustelun laajentuminen. Foorumia valmisteleavassa työryhmässä olivat edustettuina sen perustajayhteisöt: Suomen Islamilainen Neuvosto, Suomen Islam-seurakunta (taataiyhteisö), Suomen juutalaisten seurakuntien keskusneuvosto ry, Suomen ev.-lut. kirkko ja SEN.

Uskontojohtajien tapaamiset

Uskontokuntien johtajat – kristinuskon, islamin ja juutalaisuuden – kokoontuivat 17.3. sekä 18.10. Kokouksissa keskusteltiin erityisesti uskonnonpetukseen liittyvistä asioista ja muista yhteisistä ajankohtaisista aiheista. Kokouksissa olivat mukana luterilainen ja ortodoksinen arkkipiispa, katolinen piispa, juutalaisten seurakuntien, Suomen Islam-seurakunnan ja Suomen Islamilaisen Neuvoston (SINE) puheenjohtajat. SEN:n pääsihteeri toimi tapaamisten sihteerinä.

Reformaation lähteillä – keskiajan sydämiä Saksanmaalla

Lähestymme vuotta 2017, jolloin reformaation alkamisesta on kulunut 500 vuotta. Saksassa ovat juhlan valmistelut vahvasti agendassa. Oulun ekumeeninen piiri suuntausi vuosittaisen pyhiinvaelluksensa tällä kertaa Luther-kaupunkiin 3.-10.5. Toimistos sihteeri osallistui vaellukselle ja on kirjoittanut siitä informatiivisen matkakertomuksen

SEN:n verkkosivuille. Matkanjohtajana toimi Paikallisen ekumenian jaoston sihteeri Veijo Koivula.

Sukupuolisuus Jumalan suunnitelmassa

Sukupuolisuus Jumalan suunnitelmassa -kutsuseminaarisarja pidettiin vuosina 2008–2009. Päätöstapahtumana oli yleisölle avoin keskustelutilaisuus 11.12. Helsingin tuomiokirkon kryptassa. Pauliina Kainulainen ja Antoine Lévy OP tarkastelivat seminaarisarjan esitelmien ja keskustelujen antia. Paneelissa episcopus electus Kaarlo Kalliala, piispa Teemu Sippo SCJ ja Ortodoksinen lähetyksen toiminnanjohtaja Aino Nenola kuvasivat kirkkojen lähestymistapaa seksuaalisuuden aiheisiin. Todettiin teeman vaativuus, mutta samalla myös eri näkemysten vuorovaikutuksen tärkeys. Kysyttiin, voisiko ratkaisuna olla uudenlainen, kolminaisuusoppiin perustuva seksuaaliteologia. Vanhojen kirkkojen taholta tuotiin esiin pastoraalisen lähestymistavan merkitys, kun kysytään kantaa uudensuomalaisiin elämäntilanteisiin, jotka ovat totunnaisen etiikan ulkopuolella. Kaikki pitivät olennaisena perheen ja sen tukemisen merkitystä. SEN:n tehtävänä on luoda turvallinen ekumeeninen tila, jossa yhteinen usko Kristukseen antaa mahdollisuuden kohdata ja jakaa erilaisia kristillisen etiikan johtopäätöksiä aiheesta.

Ikonikurssi kuvataiteilijoille

SEN:n hallinnoiman isä Robert de Caluwén muistorahaston varoin järjestettiin taiteilijoille suunnattu ikonimaalauskurssi 19.–23.7. Helsingin ortodoksinen seurakunnan Mellunmäen toimintakeskuksessa. Kurssin opettajana toimi ikoninmaalari Antti Narmala ja koordinaattorina kuvataiteilija Tiina Malinen-Woodward. Informaatiota kurssista jaettiin Suomen Taidegraafiliiton kanssa. Osallistujia oli kymmenen, jotka valittiin vapaamuotoisten hakemusten kautta. Ikonin lähestyttiin isä Robertin hengessä ekumeenisesta kontekstista. Merkitykseen ja käyttöön tutustuttiin kolmessa eri perinteessä: ortodoksisessa, katolisessa ja luterilaisessa. Luennolla *Johdatus ikoniteologiaan* teemaa tarkasteltiin teologian, kirkko- ja taidehistorian, tradition ja liturgiikan näkökulmasta. Espoon Karmeliittaluostarin yllisaris Clare Marie OCD kertoi ikonin asemasta katolisessa kirkossa ja spiritualiteetissa ja pastori Henri Järvinen valotti asiaa luterilaisesta näkökulmasta. Pyhän profeetta Elian kirkon temppelijuhlan Lapinlahdessa osallistuttiin sekä vespereihin Espoon Jumalanäidin Karmeliittaluostarissa ja Helsingin Mikael Agricolan kirkossa. Ikoninmaalari Ulla Vaajakallio esitteli isä Roobertin rakentaman Myllyjärven ekumeenisen keskuksen kappelin ikoneita. Oppilaat maalasivat oman valintansa mukaan joko Kristuksen, Jumalanäidin tai pyhän Johannes Edelläkävijän ja Kastajan ikonin.

3 Tiedotus- ja julkaisu toiminta

www.ekumenia.fi

Käytössä eCredon verkkoviestin. 11.1. saatiin sivuille uusi ulkoasu.

Te olette tämän todistajat — Ni skall vittna om allt detta Kristittyjen ykseyden ekumeeninen rukousviikko – Ekumeniska böneveckan för kristen enhet 2010, 36-sivuinen A5-kokoinen vihko, jossa julkaistiin myös Rukouspäiväjulistus – Böndagsplakat 2010.

Toivon siemen on julkaisu Euroopan kirkkojen konferenssin 50-vuotisesta taipaleesta. Kirjan kiintopiste on heinäkuussa 2009 Lyonissa Ranskassa pidetty 13. yleiskokous, johon valtaosa artikkeleiden kirjoittajista osallistui. Tästä pisteestä Toivon siemenen artikkelit luovat katsauksia eurooppalaisen ekumenian menneisyyteen, nykyhetkeen ja tulevaisuuteen. Kirjan toimittaja on TM Antti Siukonen ja se ilmestyi SEN:n julkaisusarjassa numerolla LXXXIX. Kustantaja on Suomen Lähetysseura.

Ekumeeninen kasvatus – Mitä opimme toisiltamme? -kirja julkistettiin kustantajan, Suomen Lähetysseuran pihasalissa 28.4. Julkaisu ilmestyi SEN:n julkaisusarjassa numerolla XC. Kirjan toimittajat ovat KM Mirkka Torppa ja TM Antti Laine. Julkistamiseen liittyi iltapäiväseminaari, jossa paneelin aiheena oli *Ekumeenisen kasvatuksen merkitys ja*

sisältö. Siihen osallistuivat hiippakuntasihteeri Irja Askola ja kansainvälisen työn sihteeri Laura Hytti luterilaisesta kirkosta, johtaja Riitta Laukama katolisesta kirkosta, opetustoimen sihteeri Kaarina Lyhykäinen ortodoksisesta kirkosta ja pastori Soile Salorinne metodistikirkosta kirjan toimittajien esittäessä keskustelukysymyksiä. Kustantajan edustajana tilaisuudessa puhui kustannusjohtaja Minna Saarelma ja julkaisijan edustajana pääsihteeri Heikki Huttunen. Tilaisuuteen osallistui runsaasti väkeä, joissa oli myös paljon nuoria. Toivon siemen ja Ekumeeninen kasvatus esiteltiin myös 19.4. kevätkokouksessa, jossa puheenjohtaja, piispa Teemu Sippo lausui kiitokset hyvästä työstä aktiivisille toimittajille Antti Siukoselle sekä Mirkka Torpalle ja Antti Laineelle.

Toimintakertomus 2009 Verksamhetsberättelse

Julkaisunumero XCI. 68-sivuinen kaksikielinen katsaus suomalaisen ja kansainväliseen ekumeniaan SEN:n näkökulmasta vuonna 2009.

Yhteistyö viestinnässä

Yhteistyö Päivä Osakeyhtiön, Suomen Lähetysseuran, eCredon ja Kirkon tiedotuskeskuksen (KT) kanssa on ollut dynaamista ja rakentavaa. Julkaisujen tuottamisessa, kotisivuihin liittyvissä toiminnoissa ja informaation jakamisessa on saatu arvokasta asiantuntija-apua.

4 Yhteydet ja seuranta

4.1 Euroopan Kirkkojen Konferenssi

Pääsihteeri ja projektisihteeri pitivät yhteyttä Euroopan Kirkkojen Konferenssiin ja sen komissioihin SEN:n työhön liittyvien eri kysymysten tiimoilla. EKK:n keskuskomitean suomalaiset jäsenet olivat Tapani Rantala (ev.-lut.) ja Raulo Pietarinen (ort.). Järjestön hallinnonuudistusta valmisteleavassa toimikunnassa oli jäsenenä Gunnar Grönblom (ev.-lut.), joka eläkkelle jääneenä erosi tehtävästä, ja hänen tilalleen nimitettiin Kaisamari Hintikka (ev.-lut.).

4.2. Kirkkojen Maailmanneuvosto

SEN tarjosi perinteisellä tavalla kanavan vuorovaikutukselle suomalaisten kirkkojen ja Kirkkojen Maailmanneuvoston

väliselle yhteydenpidolle. Samalla se koordinoi KMN:n suomalaisten jäsenkirkkojen yhteydenpitoa maailmanneuvoston asioissa. Kaksi SEN:n jäsenkirkkoa oli suoraan KMN:n jäsenenä, evankelis-luterilainen ja ortodoksinen kirkko, ja kaksi kansainvälisen yhteyden kautta – suomenkielinen ja ruostinkielinen metodistikirkko *United Methodist Church* -kirkon osina. KMN:n keskuskomiteassa oli poikkeuksellisen laaja suomalaisedustus, kun sekä ev.-lut. että ort. kirkolla oli molemmilla kaksi edustajaa – piispa Simo Peura ja Aaro Rytönen sekä Outi Vasko ja Heikki Huttunen. Outi Vasko oli myös KMN:n hallituksen (*executive committee*) jäsen. Hän ja Aaro Rytönen kuuluvat myös Busanissa Etelä-Koreassa vuonna 2013 pidettävän seuraavan yleiskokouksen valmistelukomissioon. Pääsihteerin oli mahdollista käyttää KMN:n tarjoamia yhteyksiä SEN:n työn edistämiseen.

4.3 Muut yhteydet

Euroopan ekumeeniset neuvostot

Euroopan kansallisten ekumeenisten neuvostojen vuosittainen pääsihteerikokous jouduttiin peruuttamaan Eyjafjallajökull-tulivuoren purkauksen aiheuttaman tuhkapilven takia. SEN:n työn eri alueilla yhteyttä pidettiin joidenkin Euroopan maiden neuvostoihin, Pohjoismaiden Baltian lisäksi erityisesti Saksaan, Italiaan ja Romaniaan.

Pohjolan ja Baltian ekumeeniset neuvostot

Pohjolan ja Baltian ekumeenisten neuvostojen ja kirkkojen ekumeenisten sihteerien vuosittainen kokous pidettiin 27.–29.1. Kulttuurikeskus Sofiassa. Osanottajia oli 38 henkilöä. Kaikki viisi pohjoismaata ja Viro olivat edustettuina. Kokouksen temaattisessa osassa keskusteltiin vapaakirkkojen mukanaolosta ekumeniassa eri maissa. SEN vastasi kokouksen järjestelyistä yhdessä ev.-lut. kirkon ulkoasiain osaston kanssa. Pääsihteerit, projektisihteerit, toimistosihteerit ja rahastonhoitajat osallistuivat kokoukseen.

Pohjolan ekumeeninen naiskomitea

Pohjolan ekumeenisen naiskomitea (Nordisk ekumenisk kvinnokommitté) piti kokouksensa 13.–12.4. Helsingissä ja Uppsalassa 30.11.–1.12. Sirpa-Maija Vuorinen edustaa komiteassa ev.-lut. kirkkoa ja SEN:a edustaa naisjaoston puheenjohtaja, pastori Eija Kemppe. Pohjanmeren rannalla Norjan Solassa järjestettiin Nordisk ekumenisk kvinnokonferenssi 5.–8.8. Sirpa-Maija Vuorinen, naisjaoston puheenjohtaja Eija Kemppe ja taitelija Tiina Malinen-Wooward järjestivät tapahtumaan ikoninäyttelyn. Ikonitaide oli muutenkin näyttävästi esillä. Lisää kohdassa Naisjaosto.

Global Christian Forum

Kristittyjen globaalien foorumien Pohjois-Euroopan ja Baltian kokous pidettiin 28.–30.9. Lahdessa. SEN:a edustivat puheenjohtaja, piispa Teemu Sippo SCJ ja TM Maija Orsila, nuorisajaoston kv-sihteerit. Muut suomalaiset delegaattit olivat: Atte Helminen (adv.), Timo Keskitalo (IEC), Vibeke Krommenhoek (pelastusarmeija), Kaisa Rauma (ev.-lut.), Petri Viikikkala (hell.) ja Pirjo-Liisa Penttinen (NNKY-liitto), joka kuuluu GCF:n johtoryhmään. GCF rakentaa kristittyjen yhteyttä yli tavanomaisten insitutionaalisten rajojen, ja siinä ovat edustettuina sekä KMN:n jäsenkirkot, katolinen kirkko, evankelikaaliset ryhmät että kristilliset järjestöt.

Svenska Bibelsällskapet

Svenska Bibelsällskapetin yleisneuvosto (huvudmannaråd) kokoontui Uppsalaan 20.4. Kokous tyypistyi, koska pääsihteerit Krister Andersson ei päässyt ajallaan kotiin Lissabonista Islannin tulivuorenpurkauksen tuhkapilven seurauksena. Ja piispa emeritus Tony Gulbrandzén oli kuollut 15.4. toimittuaan vasta vuoden puheenjohtajana.

Kokouksen tärkein asia oli kysymys Uuden testamentin uuden käännöksen tarpeellisuudesta. Käännösjohtaja Mikael Winnige oli toimittanut tiiviin katsauksen. Siinä pohdittiin eri vaihtoehtoja: kokonainen käännös, nykyisen uudistaminen, liturgisesti tai teologisesti tulkittu käännös. Winnige toi esiin myös mahdollisuuden, että selvityksen jälkeen ei tässä vaiheessa tehdä käännöstä ollenkaan. Tarve tutkitaan jäsenkirkoille suunnatun kyselyn kautta.

SEN:n edustaja, dosentti Risto Nurmela painotti, että SBS:n tulee kääntyä suomenruotsalaisten uskonnollisten yhdyskuntien puoleen. Porvoon hiippakunta on SBS:ssa mukana olevista toiseksi suurin yksikkö.

Yleisneuvoston kokoukseen 17.11. osallistui TT Leif-Göte Björklund, joka on Risto Nurmelan varahenkilö. Kokous pidettiin Uppsalassa. SBS viettää 200-vuotisjuhlaa 2015 ja kokous suunnitteli tapahtumaa ja mahdollisesti julkaisua suuren juhlan tiimoilta. Kirjailija Birgitta Ringmyr Lövgren ja professori emeritus Birger Olsson pitivät esitelmät valtioneuvos Nils Quenselista, SBS:n puheenjohtaja 1951–1971.

Viron kirkkojen Neuvosto

Viron kirkkojen neuvoston (Eesti Kirikude Nõukogu, EKN) vs. pääsihteerit Ruudi Leinus osallistui SEN:n syyskokoukseen. SEN:n ja EKN:n toimistot pitivät yhteistyöseminaarin 2.11. Tallinnassa. Samassa yhteydessä tutustuttiin Viron luterilaisen kirkon keskushallintoon, Viron ortodoksisen kirkon hiippakuntahallintoon ja Suomen Viron-suurlähetystöön. Yhteyttä EKN:n kanssa pidettiin molempien neuvostojen eri työaloihin liittyen.

Ruotsin kristillinen neuvosto

Ruotsin kristilliseen neuvostoon (Sveriges Kristna Råd) pidettiin yhteyttä lähes viikottain. Pidettiin kaksi yhteistyöseminaarina Vastuuviikon ja Kyrkornas globala vecka -kampanjan yhteisistä teemoista, toinen Tukholmassa ja toinen Helsingissä.

Parisuhdelaki ja kirkot

SEN seurasi kirkoissa käytävää kotimaista ja kansainvälistä keskustelua samaa sukupuolta olevien parisuhteista.

Uskonnonopetus

Kasvatusasiain jaosto, toimisto ja hallitus seurasivat aktiivisesti julkista keskustelua uskonnonopetuksesta ja osallistivat siihen. SEN:n kanta saatettiin opetusministerin asettaman perusopetuksen yleisten tavoitteiden ja tuntijaon uudistamista pohtivan työryhmän tietoon sekä kirjelmin että yhteydenpidossa sen jäsenten kanssa. Työryhmän mietintö julkistettiin 1.8. Siinä esitettiin uskonnoopetuksen vähentämistä ja uuden, oletetusti neutraalin etiikan oppiaineen perustamista. Mietinnön ehdotukset jäivät tässä vaiheessa toteuttamatta hallituspuolueitten poliittisen yksimielisyyden puuttumisen takia. SEN oli mukana seuraavissa kannanotoissa:

Hallituksen kirje perusopetuksen yleisten tavoitteiden ja tuntijaon uudistaminen työryhmälle 30.4. Siinä todetaan, että Suomen koulujärjestelmän tarjoama oman uskonnon opetus turvaa kansainvälisten sopimusten edellyttämät lapsen oikeudet uskonnonvapauteen ja kulttuuri-identiteettiin. Laki turvaa myös uskonnottomien oikeuden saada elämäntarpeidensa opetusta. Jos katsomusaineiden rinnalle pyritään kehittämään uusi oppiaine, etiikka, joka määritellään uskonnottomaksi, on se kannanotto uskontoihin eikä ole neutraali niitä kohtaan. Se olisi jopa syrjivä menettelytapa uskontoaustaisia oppilaita ja heidän vanhempiaan kohtaan. Mikäli koulun uskonnonopetuksen asemaa heikennetään, on odotettavissa, että uskonnolliset yhdyskunnat alkavat itse huolehtia uskonnonopetuksesta. Saattaa myös syntyä kapealle aatteelle perustuvia rinnakkaiskouluja. Tällöin uskonto ei olisi osa kaikille yhteisen koulun opetusta eikä se tapahtuisi monikulttuurisuuden ja vuorovaikutuksen ilmapiirissä. Se tulisi lisäämään ”uskontolukutaidottomuutta” ja saattaisi merkitä suvaitsemattomuuden kasvua.

Uskontojohtajat 18.10. Uskonnonopetus vahvistaa uskonnonvapautta. Nykyinen perusopetuksen uskonnonopetuksen malli turvaa parhaiten myös uskontojen ja kulttuuri-

en keskinäisen vuoropuhelun. Koulun yhteisten tavoitteiden mukainen omaa uskonnollista perinnettä arvostava uskonnonopetus luo myönteistä pohjaa kotoutumiselle. Pienten uskontoryhmien vähimmäisoppilasmäärän nostaminen olisi lainsäädäntömme yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen.

SEN ja Suomen vapaakristillinen neuvosto (SVKN) ilmaisivat 2.9. huolensa perusopetuksen katsomusopetukseen esitettyjen muutosten vaaroista. Nykyinen malli tukee parhaalla mahdollisella tavalla sekä enemmistön että vähemmistöjen uskontokasvatusta ja takaa uskonottomille heidän omista lähtökohdistaan nousevaa kasvatusta

Ortodoksisen kirkollishallituksen verkkosivuilta alkoi ekumeenisen adressin kerääminen uskonnonopetuksen puolesta. Myös helluntaiherätyksen ja Suomen Islamilaisen Neuvoston piirissä kerättiin nimiä. Juutalaisten seurakuntien keskusneuvosto ja Helsingin Yliopiston Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistys antoivat asiasta julkilausumansa. Opetusministeri otti nämä mielenilmaisut vastaan eduskunnassa järjestetyssä tilaisuudessa 27.10.

Rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien vihkimisoikeus

Hallitus keskusteli 24.5. vihkimisoikeutta koskevien säädösten muutoksista ja niiden kustannusvaikutuksista SEN:n jäsenkirkkoihin.

Katekumenaatti

Toimisto tuki kotimaisten kirkkojen katekumenaattityön ekumeenista vuorovaikutusta. Lohjan Vivamossa 7.5. järjestetyn EuroCat-verkoston johtoryhmän kokouksen organisoinnissa oltiin mukana. Pääsihteeri Heikki Huttunen ja puheenjohtaja, piispa Teemu Sippo SCJ osallistuivat avajaistahtumaan.

5 Jaostot

Jaostopäivä

SEN:n jaostojen jäsenet koottiin keskustelemaan jaostojen suunnitelmista ja ekumenian yhteisistä näköaloista. Seminaari pidettiin 31.8. iltapäivällä. Ev.-lut kirkon ulkoasiain osasto oli koonnut omat jaosto- ja yleiskokousedustajansa neuvotteluun aamupäiväksi. SEN:n henkilökunta osallistui myös tähän osioon.

5.1 Eettisten kysymysten jaosto

Eettisten kysymysten jaoston tarkoituksena on tarjota SEN:n jäsenkunnalle mahdollisuus keskinäiseen vuorovaikutukseen eettisten kysymysten käsittelyn edistämiseksi. Jaoston tehtävänä on käsitellä ajankohtaisia etiikan alan kysymyksiä ekumeenisesta näkökulmasta

Puheenjohtajana toimi Risto Pontela (Suomen kristillinen rauhanliike), varapuheenjohtajana Liisa-Maria Voipio-Pulkki (ev.-lut.) ja sihteerinä Aino Bärlund (ev.-lut.).

Kristityt maahanmuuttajat kirkkojemme ja yhteiskuntamme haasteena oli teemana seminaarilla, joka pidettiin 24.3. Helsingissä. Euroopan kirkkojen konferenssin Siirtolaisuus 2010 -teemavuoden tapahtumiin liittyvä seminaari oli avoin kaikille ja keräsi lähes sata osanottajaa. Churches' Commission for Migrants in Europe'n pääsihteerit Torsten Moritz osallistui myös seminaariin. Ohjelmassa tarkasteltiin uskonnollisen taustan merkitystä kotouttamisessa ja kotoutumisessa. Samalla tutkailtiin Suomen kristillistä moninaisuutta ja monikulttuurista ekumeenista tulevaisuutta. Kulttuurisista ja uskonnollisista näkökulmista alusti ylitarkastaja Sari Haavisto Sisäasiainministeriöstä. Katsauksen Suomen tämän päivän uskonnolliseen kenttään piti KTK:n tutkimuskoordinaattori Jussi Sohlberg. Eri kristillisiä perinteitä edustavien maahanmuuttajien ääni nousi kuuluviin haastatteluissa ja keskustelussa Sitä johti pastori Hans Krause. Seurakuntien työntekijöiden keskustelua monikulttuurisuuden asettamista haasteista johti maahanmuuttajatyön sihteerin Marja-Liisa Laihia. Näkymiä kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen tulevaisuudesta avasi missiologian professori Mika Vähäkangas, joka korosti mm. kirkkojen yhteisen näkemyksen ja yhteistyön merkitystä. Piispa Arseni puhui kirkosta ja muukalaisuudesta Suomen ortodoksisen kirkon ja maahanmuuttajien näkökulmasta.

Punaisena lankana seminaarissa kulki ajatus, että kirkko ja uskonto ovat useimmille maahanmuuttajille hyvin tärkeitä, vaikei maallistuva yhteiskuntamme sitä aina muista.

Jaosto piti kahdeksan kokousta. Lisäksi 18.11. järjestettiin vuoden 2011 ikääntymistä käsittelevää seminaaria valmistelevalta taustoituskokouksesta Suomen Lähetysseurassa. Naisjaoston projektissa Hiilijalanjäljetön paasto jaostoa on edustanut Minna Rasku.

5.2 Kasvatusasiain jaosto

Kasvatusasiain jaoston tarkoituksena on tarjota SEN:n jäsenkunnalle mahdollisuus keskinäiseen vuorovaikutukseen asioissa, jotka liittyvät ekumeeniseen kasvatukseen. Tavoitteena on edistää kasvatusta ekumeenisuuteen Suomessa keskinäisen kunnioituksen ja tiedon lisäämiseksi kaikissa ikäryhmissä.

Puheenjohtajana toimi Arto Kallioniemi (ev.-lut.), varapuheenjohtajana Sirpa Okulov (ort.) ja sihteerinä Marianne Kantonen (ort.). Kokouksia oli yhdeksän, viisi kevätkaudella ja neljä syksyllä. Kaksi seminaaria ja Lucia-juhla järjestettiin.

Jaoston keskeinen tehtävä on peruskoulun ja lukion uskonnonopetuksen, mutta myös jäsenyhteisöjen ja yhteiskunnan antaman muun uskontokasvatuksen toteutumisen seuraaminen. Erityisesti seurattiin perusopetuksen yleisten tavoitteiden ja tuntijaon uudistamisen työryhmän (ns. tuntijakotyöryhmä) toimintaa ja käytyä keskustelua. Sihteerit esitti Suomen ortodoksisen kirkon yleiskokousedustajana kevätkokouksessa 19.4. huolensa tuntijakotyöryhmän kaavailuista suunnitelmista ja ehdotti, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin oman uskonnon opetuksen aseman turvaamiseksi. Puheenjohtaja, piispa Teemu Sipon ja pääsihteerit Heikki Huttusen allekirjoittama kannanotto lähti jokaiselle tuntijakotyöryhmän jäsenelle 30.4.

Perusopetus 2020 – yleiset valtakunnalliset tavoitteet ja tuntijako -selvityksen johdosta SEN ja Suomen Vapaakristillinen Neuvosto antoivat 2.9. Opetus- ja kulttuuriministeriölle yhteisen lausunnon. Allekirjoittajina olivat pääsihteerit Virpi Loukkola ja Heikki Huttunen. Lausunnon pohjatyön tekivät Hannu Koskinen, Mirkka Torppa, Sirpa Okulov ja Marianne Kantonen. Pääsihteerit olivat mukana delegaatiossa, joka luovutti oman uskonnon opetusta tukevan vetoomuksen opetusministeri Henna Virkkuselle 27.10. Tuntijakotyöryhmän selvityksestä annettiin paljon palautetta ja palautteen perusteella opetusministeri ei mm. enää esittänyt etiiikkaa uudeksi oppiaineeksi. Tuntijakouudistus kariutui eduskunnassa ja asia siirrettiin seuraavan eduskunnan käsiteltäväksi.

Ekumeeninen kasvatustieto – Mitä opimme toisiltamme? julkistettiin 28.4. Julkaisu ilmestyi Suomen Ekumeenisen Neuvoston julkaisuja -sarjassa ja sen kustansi Suomen Lähetysseura. Artikkelikokoelman toimittajat ovat KM Mirkka Torppa ja TM Antti Laine. Heidän tukenaan toimi toimituskunta, jossa jaoston edustajana oli Marianne Kantonen. Kirja on ensimmäinen alan perusteos maassamme. Se soveltuu hyvin mm. seurakuntien ja opetus- ja kasvatusalan työntekijöiden sekä alan opiskelijoiden käyttöön. Tavoitteena on kannustaa ekumeenisen kasvatuksen toteuttamiseen ja laajentaa lukijan omaa ekumeenista kasvua ja pohdintaa. Teos on saanut kiittävän vastaanoton median arvioinneissa ja

lukijapalautteessa sekä vahvistanut ekumeenisen kasvatuksen näkyvyyttä.

Arvot mekin ansaitsemme -teemalla järjestettiin seminaari 5.-6.3. Helsingissä yhteistyössä Suomen Lähetysseuran kanssa. Koulun uskontokasvatusta käsittelevään seminaariin Lähetyskirkossa osallistui lähes 70 ekumeenian ystävää eri puolilta Suomea. Suurin osa osallistujista oli opettajia, mutta paikalla oli myös muita kasvatusalaman ammattilaisia ja kirkkojen työntekijöitä. Edustettuina olivat kirkkojen lisäksi ei-kristilliset uskonnot, uskonnottomat, opetushallinto ja rehtorit. Avauspuheen piti lähetysjohtaja Seppo Rissanen, joka painotti uskonnon lukutaidon merkitystä. Nykyisen uskonnonopetuksen sisällön tunnetuksi tekemistä peräänkuulutti pääsihteeri Heikki Huttunen. Kansanedustaja, eduskunnan sivistysvaliokunnan puheenjohtaja Raija Vahasaloinen puhui aiheenaan Uskonnonopetus ja koulun arvot. Arkkikiipisa Jukka Paarma korosti, ettei arvoja voi opettaa irrallisina eikä etiikkaa ilman arvoperustaa. Arkkikiipisa Leon alustus käsittelee uskonnonopetusta monikulttuurisuuden rakentajana. Luentojen jälkeen seurasi ekumeeninen ehtoopalvelus Uspenskin katedraalissa. Ilta jatkui iltapalan ja iloisen seurustelun merkeissä katedraalin kryptassa.

Toinen päivä alkoi piispa Teemu Sipon SCJ johtamalla laudeksella pyhän Henrikin katedraalissa. Arto Kallionie mi puhui lapsen oikeudesta saada uskonnonopetusta. Tämän jälkeen TT Valdemar Kallunki alusti aiheenaan *Uskonnon yhteiskunnallinen asema ja erilaiset tulevaisuuskuvat*. Uskontokasvatuksen tulevaisuutta pohti opetusneuvos Pekka Iivonen. Sirpa Okulov johti paneelikeskustelua uskonnon ja katsomusaineiden opetuksesta teemalla *Kasvatus pyhyyteen ja arvokkuuteen lapsen ja nuoren maailmassa*. Keskustelemissa olivat yliopistonlehtori Jyri Komulainen, monikulttuurisen Kalevalan koulun rehtori Merja Laininen Kuopiosta, lehtori Suaad Onniseikä Suomen Islamilaisen Neuvoston opetuslautakunnasta, filosofian ja elämäntutkimustiedon opettajien ainejärjestön puheenjohtaja Ukri Pulliainen sekä Helsingin juutalaisen koulun apulaisrehtori Daniel Weintraub. Seminaarin puheenvuorot ja puhujat saivat kiitosta ja virittivät vilkasta keskustelua. Seminaari sai julki suutta mm. Yle TV 1:n pääuutislähetyksessä 5.3. sekä lehdistössä. Teeman tärkeydestä kertoi myös ympäri Suomea tulut kuulijakunta.

Hengellinen ohjaus ja koulu -teemaan liittyvä seminaari järjestettiin yhteistyössä Nuorisajaoston ja Opillisten kysymysten jaoston kanssa 12.–13.11. Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa. Seminaarin avasi pääsihteeri Heikki Huttunen. Sisar Theresa Jezl kertoi spiritualiteetista katolisen kirkon opetuksessa. Yliopistonlehtori Martin Ubani käsittelee spiritualiteettia, kasvatusta ja spiritualiteettikasvatusta. Myös tällä kertaa toimitettiin ekumeeninen ehtoopalvelus Uspenskin katedraalissa, minkä jälkeen seurasi iltapa-

la kryptassa. Toinen päivä alkoi pastori Risto Korhosen toimittamalla laudeksella Tuomiokirkon kryptassa. Opetusneuvos Anneli Rautiainen sekä rehtori Marianne Ropponen pitivät kahden rehtorin vuoropuhelun teemanaan *Rehtori uskontojen viidakossa*. Tampereen yliopiston korkeakoulupastori Risto Korhonen käsittelee hengellisyyttä kouluyhteisössä ja opetusneuvos Pekka Iivonen uskonnon harjoittamista koulussa otsikolla *Ruokarukous – uskonnonharjoitusta vai uskonnonopetusta?* Arkkimandriitta Andreas Larikka puhui hengellisestä ohjauksesta ortodoksisen kirkon traditiosta. Myös tämä seminaari keräsi noin 70 osallistujaa ja soveltuivat opettajille korvaavaksi VESO-päiväksi. Maantieteellisesti osallistujat tulivat aiempia seminaareja laajemmalla alueelta: kaukaisimmat saapuivat seminaariin Oulusta ja Inarista ja myös Itä- ja Länsi-Suomi olivat aiempaa laajemmin edustettuina. Seminaarin anti ja luennoitsijoiden puheenvuorot saivat osallistujilta paljon positiivista palautetta.

Lucian-päivän tilaisuus järjestettiin 13.12. SEN:n toimistossa. Ekumeenisen hartauden puhujana oli EKK:n Kirkko ja yhteiskunta -komission johtaja Rüdiger Noll. Skipdahl-Vuorion perheen lasten ja heidän ystäviensä Lucia-kulkuella oli SEN:n uuden kumppanuusjärjestön World Visionin keräyslippaat. Keräyksen tuotto käytettiin WV:n katastrofirahastoon. Juhla oli onnistunut: glögi ja iloinen ilmapiiri lämmittivät monen kylmää pakkaspäivää.

5.3 Naisjaosto

Naisjaosto jatkoi työskentelyään naisten tukemiseksi kirkkoissa ja yhteiskunnassa sekä yhteisen kristillisen identiteetin vahvistamiseksi. Tarkoituksensa toteuttamiseksi jaosto tarjoaa SEN:n jäsenkunnan naisille tilan vuorovaikutukselle. Jaosto osallistuu aktiivisesti kotimaiseen ja ulkomaiseen keskusteluun naiskysymyksissä, myös uskontojen välisissä yhteyksissä. Jaosto rohkaisee jäsen-, tarkkailija- ja kumppanuusyhteisöjen naisia aktiiviseen toimintaan tasa-arvon toteutumiseksi.

Puheenjohtajana toimi Eija Kemppi (ev.-lut.), varapuheenjohtajana Iris Rajamaa (met.), sihteerinä

Tiina Malinen-Woodward (ort.) ja tiedottajina Leena Mäkitalo (Sinapinsiemen ry) ja Anne Lagerstedt (Suomen kristillinen rauhanliike).

Kokoukset pidettiin Pelastusarmeijan museossa, Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa, Suomen Lähetysseurassa, NNKY:ssä ja ev.-lut. kirkkohallituksessa. Näiden yhteydessä tutustuttiin kunkin yhteisön historiaan ja nykyisyyteen, Kirkkohallituksessa ulkoasiainosaston johtaja Risto Cantell kertoi kirkkokuntien välisissä ekumeenisissa neuvotteluissa saavutetuista tuloksista.

Nordisk ekumenisk kvinnokommittéssa (NEKK) jaostoa edusti Eija Kemppi. NEKK:n johtoryhmä kokoontui Helsingin

kiin 12–13.4. Muina suomalaisina komiteaan kuuluvat Sirpa-Maija Vuorinen ja Heidi Jäntti ev.-lut. kirkon edustajina. Komitean kokoontuminen liittyi elokuisen Norjan-konferenssin suunnitteluun. Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkossa Espoossa järjestettiin ehtoopalvelus, jonka toimitti isä Andreas Larikka. Ikonimaalari Tove Ahlbäck esitteli kirkon vaikuttavia maalauksia. Päivällisen tarjosi NNKY-liitto pääsihteeri Pirjo-Liisa Penttisen emännöimänä.

Luonnon elävöittävää vaikutusta hengellisestä ja arjen valintojen näkökulmasta elettiin todeksi 29.–30.5. *Ravitseva luonto* -tapahtumassa. Helsingin ortodoksisen seurakunnan leirikeskus Lopella tarjosi tapahtumalle oivalliset puitteet. Osanottajia oli kolmisenkymmentä. Kirjailija Eeva Tikka kertoi teostensa hengellisestä luontosuhteesta ja valokuvataiteilija Jouko Lehtolan luontokuvia oli esillä. FM Tuuli Lukkala esitelmöi luomakunnan pyhydestä ja Martta-aktiivi Mirva Ahlqvist-Nieminen ohjeisti yrttien käytöstä. Pääsihteeri Heikki Huttunen, pastori Eija Kemppi, majuri Sirka Paukku, ja taiteilija Tiina Malinen-Woodward vastasivat hartauksista. Seminaarin luontoaihe jatkui syksyllä hiilijalanjäljettömän paaston suunnittelulla kevääksi 2011, työryhmässä, johon kuuluivat Eija Kemppi, Tiina Malinen-Woodward, Leena Mäkitalo ja Minna Rasku Eettisten kysymysten jaostosta.

Eletty elämä luomisen voimavarana oli Pohjoismainen naiskonferenssin teemana. Viisikymmentä naista viidestä pohjoismaasta kokoontui Norjan Solaan Pohjanmeren rannalle 3.-5.8. Suomesta osallistui Eija Kemppi, Sinikka Metsätähti, Tiina Malinen-Woodward ja Sirpa-Maija Vuorinen. Konferenssin teemaa lähestyttiin hartauselämän, lyriikan, näyttämötaiteen ja kuvataiteen keinoin. Muun muassa Irja Askolan runo *Että ette unohtaisi (Att ni inte skall glömma)* oli käsittelyssä. Pohjoismainen runokavalkadi oli koottu vihkoksi, jonka kuvat olivat Sirpa-Maija Vuorisen luontokuvia. Tiina Woodward-Malinen esitelmöi ikonitaiteen ja kuvataiteen keskinäisestä suhteesta omasta kuvataiteilijan näkökulmastaan, sekä johti työpajan, jossa käsiteltiin itäistä ja läntistä näkemystä uskonnolliseen taiteeseen. Suomalaiset kokosivat konferenssiin ikoninäyttelyn, joka herätti laajaa kiinnostusta. Pohjoismainen ekumeeninen naiskonferenssi sai Norjan-konferenssissa selkeän ekumeenisen ulottuvuuden kun ortodoksisen kirkon kuvaperinne saatiin vahvasti esille. Konferenssit ovat aikaisemmin keskittyneet varsin hyvin naisasiaan, mutta ekumeeninen aspekti on jäänyt vähemmälle. Ikoniteeman esittelyyn jaosto sai taloudellista tukea Suomen ortodoksiselta kirkolta.

Euroopan kristittyjen naisten ekumeeninen foorumin 8. yleiskokous pidettiin 23.–29.8. Loccumissa Saksassa teemalla *Osallistuminen ja vastuu*. Siihen osallistui 166 naista 27 maasta. Suomesta osallistui Outi Piironen-Backman, Leena Kangas, Eija Kemppi ja Anne Lagerstedt. Foorumin

kautta naisjaosto pystyy seuraamaan Euroopan kirkollista ja uskontojen välistä kehitystä sekä pysyy tietoisena esimerkiksi Itä-Euroopan maissa elävien naisten ihmisoikeuksiin ja sosiaalisiin ongelmiin liittyvistä kysymyksistä.

Aabrahamin tyttäret -ohjelman puitteissa tutustuttiin Helsingin synagogaan. Samaan ohjelmaan kuului myös *Mikä meille on pyhää* -seminaari 24.10. Hotelli Helkassa. Noin 40 aktiivista osanottajaa eri uskonnoista oli saapunut paikalle. Nurit Steinbock-Vatka ja Nina Nadbornik esittelivät juutalaisuutta; elämän pyhyttä, juhlaaperinteitä ja käskyjen pyhyttä. Kristittyjä edustivat Ulla Lumijärvi, joka vertaili Avilan Teresan ajattelua luterilaiseen teologiaan sekä Aino Nenola, joka toi teemaan ortodoksisen näkökulman: ajatuksia kirkon, liturgian, erityisesti eukaristian ja rukouksen välittämästä pyhydestä. Hamide Caydam tataariyhteisöstä kertoi islamissa pyhää olevan usko, jumalanpalvelus, moraali, ihmisen järki, kunnia, omaisuus, perhe, lastenkasvatus, ruoka ja pyhät paikat. Suaad Onniselkä Suomen Islam-seurakunnasta puhui paaston ja pyhiinvaelluksen merkityksestä.

NEKK:n johtoryhmän vuoden toinen kokous pidettiin Uppsalassa Ruotsissa 30.11.–1.12. Eija Kemppi edusti jaostoa ja Sirpa-Maija Vuorinen ev.-lut. kirkkoa. Norjan-konferenssin antia reflektointiin saadun palautteen pohjalta. Pohjoismainen ekumeeninen naiskokous järjestetään joka toinen vuosi ja seuraavaksi on Suomen vuoro toimia emäntämaana. Uppsalassa päätettiin, että konferenssi järjestetään Suomessa 16.–19.8.2012. Johtoryhmä piti keskeisenä, että piispa Irja Askola voisi osallistua. Ajankohta on merkitty piispan kalenteriin. Konferenssin järjestelyt uutta tuovat haastetta naisjaoston toimintaan.

5.4 Nuorisajaosto

Jaoston tavoitteena on edistää ekumeenista nuorisotyötä Suomessa sekä tarjota nuorille mahdollisuuksia osallistua kansalliseen ja kansainväliseen ekumeeniseen nuorisotoimintaan.

Puheenjohtajana toimi Laura Hytti (ev.-lut.), sihteerinä Henri Järvinen (ev.-lut.), ja varapuheenjohtajana Sami Lehto (vap.).

Toimintavuoden painopisteenä oli tiedotuksen kehittäminen. Kansainvälisen ja ekumeenisen toiminnan koulutusohjelma, Ketko, jatkoi toimintaansa. *Ekumeeninen kasvatus – Mitä opimme toisiltamme?* -julkaisun ideoimiseen ja toimittamiseen jaosto osallistui aktiivisesti. Laura Hytti ja Sami Lehto kuuluivat toimituskuntaan ja kirjoittivat kumpikin artikkelin. Jaoston jäsenistöstä myös Henri Järvinen ja Teemu Toivonen tuottivat julkaisuun artikkelit. Kirja sisältää blokin: *Ekumenia kirkkojen nuorisotyössä*. Julkaisu on otettu hyvin vastaan, arvostelut ovat olleet kiittäviä. Facebook-sivu *Nuorten ekumeniaa* perustettiin ja esite työstet-

tiin. Nuorten uskonnollisuutta kuvaavan dokumenttielokuvan valmistelu käynnistettiin. Elokuva voi valmistuttuaan tukea ekumeenista kasvatusta. Projektille haettiin rahoitusta ja esituotanto Myrskykallio-Filmin kanssa aloitettiin.

Ketko™

Helsingin-kurssi järjestettiin yhteistyössä Koulutuskeskus Agricolan ja Joensuun-kurssi Suomen Kristillisen Yliopilasliiton (SKY) ja Ortodoksisen Opiskelijaliiton (OOL) kanssa. Yhteistyö sujui mutkattomasti. Kurssin suorittamisesta saa opintopisteitä Helsingin ja Joensuun yliopistojen teologisissa tiedekunnissa ja Diakonia-ammattikorkeakouluissa. Ketko-nimellä on tavaramerkkisuoja.

Ketko tarjoaa hyvän tiedollisen ja kokemuksellisen pohjan ja valmentaa nuoria aktiivisiksi ekumeenisiksi toimijoiksi. Koulutuksessa tutustutaan eri kirkkojen ja yhteisöjen elämään teoriassa ja käytännössä. Kurssilaiset perehtyvät ekumeeniseen liikkeeseen, kansainvälisen toiminnan mahdollisuuksiin, kristillisyyteen ja ajankohtaisiin kysymyksiin laajasti. Ketkon kesto on neljä viikonloppua yhden lukuvuoden aikana. Keväällä kurssin suoritti Helsingissä 9 ja Joensuussa 4 henkilöä. Syksyllä kurssin aloitti Helsingissä 13 ja Joensuussa 7 henkilöä. RV-lehti julkaisi Ketkoa käsittelevän artikkelin 3.3. otsikolla *Ei kannata keskittyä oppiriitoihin*.

Kirkkojen nuorisotyötä tekeville järjestettävän kansainvälisen ja ekumeenisen (Ketko Pro) koulutuksen kehittämistä jatkettiin. Henri Järvinen laati yhdessä työryhmän kanssa koulutuksen sisällöt ja aloitti käytännön järjestelyt ensimmäistä ryhmää varten. Syksyksi suunniteltuun ryhmään ilmoittautui kuitenkin vain kaksi henkilöä, joten aloitus päätettiin siirtää vuodelle eteenpäin. Tarkoituksena on saada vähintään viiden henkilön opintoryhmä. Ketko Pro hyväksyttiin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vuoden 2011 koulutuskalenteriin ja koulutuksen pilotti käynnistyy syksyllä 2011.

Kansainväliset yhteydet

Jaosto on Euroopan ekumeenisen nuorisoneuvoston (Ecumenical Youth Council in Europe, EYCE) jäsen ja EYCE:n kursseista ja kansainvälisistä tapahtumista jaettiin tietoa Ketkossa ja nuorisoekumenia-listan kautta. Teemoina olivat demokratia ja eri ikäpolvet, nuorisojärjestöjen rooli ja mahdollisuudet talouskriisin aikana, ilmasto-oikeudenmukaisuus sekä fundamentalismi ja uskonnollisten yhteisöjen rooli. Tallinnassa 18.–25.4. järjestettyyn *Democracy for all! – A training course for youth leaders fostering inter-generational dialogue* osallistui Antti Nironen. Kansallisten yhdyshenkilöiden tapaamiseen Belfastissa 8.–12.10. jaoston edustajana osallistui Iina Jokilaakso. Tapaamisessa suunnit-

teltiin EYCE:n toimintalinjoja ja tulevia koulutusohjelmia.

Suomalaisten nuorten osallistumista kansainvälisiin ekumeenisiin tapahtumiin tuettiin. Anne Noren ja Susanna Pun-kari osallistuivat 28.3.–4.4. European Fellowshipin pääsiäiskurssille Virossa *Equal Respect - Human Dignity*. Maija Orsila osallistui 8.–10.6. Helsingissä NNKY-liiton, Naisteologit ry:n ja Suomen Lähetysseuran teologinaisten ekumeenisen, kansainvälisen neuvotteluun *Called to be Holy*. Ville Jaloaara osallistui Sussex Centre for the Individual and Society'n Bossey'n ekumeenisessa instituutissa järjestämään *Political Theology Agenda* symposiumiin 17.–19.8. Nuoret ovat jakaneet kokemuksiaan ja pohdintojaan SEN:n kotisivuilla.

Nuorten uskontodialogi

Vuodesta 2006 alkaen on osallistuttu uskontojen nuorten dialogiin. Uskontodialogi on ekumeenisessa kentässä uusi aluevaltaus, ja sen toimintamuotoja kehitetään. Uskontodialogisihteerit perustivat muiden uskontoperinteiden nuorten kanssa Nuorten Uskontodialogiverkoston (NuDi). Osallistujia on nuorisajaoston edustajien lisäksi Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkosta, Bodhidharma ry:stä sekä Helsingin islamilaisesta yhdyskunnasta. Kirkon lähetystyön keskuksen uskontokasvatussihteeri osallistui verkoston toimintaan. Verkosto osallistui Opiskelijoiden Lähetysliiton uskontodialogi-iltaan 18.11. Anni Mustonen osallistui United Religions Initiative -järjestön *Walking the Talk – Bringing Interfaith Action in Each Town in Europe* -konferenssiin Istanbulissa sekä URI:n järjestämään Intergenerational Mentorship -koulutusohjelmaan. Sihteerit osallistuivat myös Islamic Information Centerin toimintaan sekä *Golden Rule in Business* -seminaariin Haaga-Helia-ammattikorkeakoulussa.

Tapahtumia

Ev.-lut. kirkon lapsi- ja nuorisotyön neuvottelupäivät Jyväskylässä 12.–14.1. Nuoriso- ja kasvatustieteiden jaosto teki-
vät aloitteen ekumenian näkyvästä läsnäolosta tapahtumassa, johon kokoontui toista tuhatta kirkollisen lapsi- ja nuorisotyön ammattilaista. Ekumenia-paneelia seurasi pari sataa osanottajaa. Ekumeenisessa iltahartaudessa lähes kaikki osanottajat olivat läsnä. Esittelypiste oli suosittu tapahtuman markkinatorilla. Pääsihteeri, projektisihteeri Anna Hyvärinen ja toimistovirkailija Tiina-Mari Mällinen osallistuivat jaoston jäsenten ohella järjestelyihin.

Ekumeeninen kasvatus -kirjan julkistamistilaisuus Suomen Lähetysseurassa 28.4. kokosi runsaan osanottajajoukon.

Kesä on täällä - nuorten kesäkauden avaus 27.5. Helsingin Mustasaarella innosti nuoria yhdessäoloon. Tapaami-

sessä oli Taizé-hartaus, Herännäisnuorten kuoron kvartetin musiikki ja kesäkeskustelu. Ortodoksisilla kirkkopäivillä Joensuussa 11. – 13.6. ekumeenista nuorisotoimintaa esiteltiin esittelypisteessä. Juhlateltassa oli jaoston vetämät Ekumeenisen Vastuuviikon teemoja esittelevät tietoisut.

Ystävänä vieraalla maalla -ekumeeninen tarinapaja Tampereella 16.10. Paikkana oli Aleksanterin kirkko. Pastori Riitta Heino puhui aiheesta *Vieraanvaraisuus kristillisessä perinteessä*. Ohjelmassa oli myös paneelikeskustelu jossa puheenvuoron käyttivät Emmanuel Eneh Tampereen kansainvälisestä seurakunnasta otsikolla *Ystävyyden merkitys nigerialaisessa kulttuurissa* sekä Esa Hämäläinen ja Ibrahim Palani Tampereen Helluntaiseurakunnasta aiheella *Hengen pelastava ystävyys - kirkko turvapaikanhakijan tukena*.

Hengellinen ohjaus ja koulu -seminaari yhteistyössä Kasvatusasiain- ja Opillisten kysymysten jaoston kanssa 12.–13.11. Helsingissä. Lisää kohdassa: Kasvatusasiain jaosto.

Valmistelut aloitettiin Salvadorilaisen kansanmessun julkaisemisesta cd:nä yhdessä Suomen Kristillisen Ylioppilassliiton kanssa. Messu julkaistiin 1984 arkkipiispa Oscar Romeron työn muistoksi. Romero surmattiin 1980 julmasti kirkon alttarille El Salvadorissa. Kansanmessun laulut ovat syntyneet El Salvadorin kansan keskuudessa. Ne kertovat ahtaalle ajatun, köyhän kansan kääntymisestä Jumalan puoleen ja ovat yhä ajankohtaisia.

5.5 Opillisten kysymysten jaosto

Opillisten kysymysten jaoston tarkoituksena on tarjota SEN:n jäsenkunnalle mahdollisuus keskinäiseen vuorovaikutukseen opillisten kysymysten edistämiseksi. Jaoston tehtävänä on auttaa kirkkoja ja kristillisiä yhteisöjä tuntemaan toisiaan, edistää niiden ykseyttä ja poistaa keskinäisiä harhaluuloja. Tarkoituksensa toteuttamiseksi jaosto seuraa kotimaista ja ulkomaista ekumeenista keskustelua ja erityisesti Faith and Order -komission toimintaa, sekä järjestää ekumeenisia seminaareja ja tilaisuuksia ajankohtaisista opillisista kysymyksistä.

Puheenjohtajana toimi Pekka Metso (ort.), varapuheenjohtajana Minna Hietämäki (ev.-lut.) ja sihteerinä Heikki Repo (ev.-lut.).

Järjestäytymiskokous pidettiin 5.3. Suomen Lähetysseurassa. Keskustelu käytiin Usko-tiede-ateismi-akselilla syksyn seminaarin suunnittelun merkeissä.

Diakonaatti osana kirkon virkaa ja kysymys reseptios-ta oli kokouksen teemana 20.5. Sana-talossa Helsingissä. TT Kaisamari Hintikka käsitteli Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa käytyä keskustelua diakonian virasta. Pyrkimyksiä kehittää diakonian virkaa ja sen identiteettiä on ollut jo 1970-luvulta asti, mutta 1980-lopulta alkaen diakonaa-

tin luominen ja uudistaminen ovat jatkuvasti olleet kirkollisen päätöksenteon asialistalla. Pekka Metson alustus käsittelee australialaisen John Collinsin tutkimusta ja loi katsauksen erityisesti diakonissan virkaan idän kirkoissa. Petter Kornilow esitteli Pelastusarmeijan näkökulmaa. Pelastusarmeijan näkökulmasta kaikki kutsumukset ja virat ovat diakoniaa, palvelutyötä. Uskovien joukosta Kristus kutsuu joku kokoaikaiseen palvelutehtävään, upseereiksi. Upseerilla on valtuus harjoittaa hengellistä johtajuutta.

Tapani Rajamaa esitteli Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen metodistikirkkojen oppikeskustelujen reseptiota. Sopimus hyväksyttiin 2009 metodistikirkoissa ja kokousta edeltäneellä viikolla myös Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksessa.

24.9. kokoonnuttiin Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa. Vuoden 2011 toimintasuunnitelma laadittiin ja valmisteltiin iltapäivän seminaaria. *Usko-tiede-ateismi* oli teemana seminaarilla, joka perjantai-iltapäivänä 24.9. kokosi Helsingin ortodoksisen seurakunnan tiloihin noin 200 henkeä. Seminaarin yleisömenestys selittyi sillä, että paikalle oli saatu teeman keskeisimmät asiantuntijat: TT FT, pastori Matti Amnell, professori Kari Enqvist, TM Ilse Paakkinen, professori Esko Valtaoja ja emerituspiispa Juha Pihkala. Puhetta johti TT Jyri Komulainen. Avaussanat lausui jaoston pj Pekka Metso ja pääsihteerinä Heikki Huttunen kokosi seminaarin annin päätöspuheessaan. Seminaari toimi erinomaisena esimerkkinä siitä, miten suuria intohimoja herättävästä aiheesta voidaan keskustella rakentavasti ja hyvässä hengessä. Tarvitaan vain hyvää tahtoa, keskinäistä kunnioitusta, avoimuutta sekä halu kuunnella ja ymmärtää.

Hengellinen ohjaus ja koulu oli teemana seminaarilla, joka järjestettiin yhteistyössä Nuorisajaoston ja Kasvatusasiain jaoston kanssa 12.–13.11. Jaoston jäsenet osallistui- vat symposiumiin *Edinburgh II ja Lausanne III - Maailmanlähetys eilen tänään, huomenna* 25.11. Tieteiden talossa.

5.6 Paikallisen ekumenian jaosto

Jaoston tarkoituksena on tarjota SEN:n jäsenkunnalle ja eri kirkoissa ja yhteisöissä toimiville kristityille mahdollisuus keskinäiseen vuorovaikutukseen paikallisen ekumenian edistämiseksi.

Puheenjohtajana toimi kirkkoherra Matti Wallgrén (ort.) ja varapuheenjohtajina pastori Arto Kortemaa (vap.) sekä kirkkoherra Arto Penttinen (ev.-lut.). Sihteerinä toimi past. Veijo Koivula (lut.).

Jaosto kokoontui kolmeen kokoukseen, joissa käsiteltiin ajankohtaisia ekumeenisia kysymyksiä ja paikallisekumeenista toimintaa eri puolilla maamme. Informaation ja ideoiden jakaminen sekä keskinäinen reflektointi loivat koko-

uksiin intensiivisen keskusteluilmapiirin. Keskeisessä käsittelyssä olivat kristittyjen ykseyden ekumeeninen rukousviikko, ekumeeninen vastuuviikko, maailman rukouspäivä ja Suomen Piiphiaseuran aloitteesta toukokuussa pidettävä ekumeeninen raamattutapahtuma. Jaosto on pyrkinyt pitämään läheistä kosketusta paikalliseen ekumeniaan kaikkialla Suomessa.

Kahdeksas Paikallisekumeeninen foorumi järjestettiin Forssassa 4.10. Foorumin keskeisenä teimana oli lähetys ja todistus. Päivän aikana tutustuttiin paikalliseen ekumeniaan ja jaettiin kokemuksia ja kuulumisia eri puolilta maata saapuneiden noin viidenkymmenen osanottajan kesken. Ev.-lut. seurakunnan kirkkoherra Esa Löytömäki toivotti foorumiin kokoontuneet tervetulleeksi yhdessä Vapaakirkon pastori Pekka Murtolahden, helluntaiseurakunnan pastori Tapio Sopasen kanssa. Kokoontumispaikkoina olivat luterilainen kirkko, seurakuntatalo, vapaakirkko ja ortodoksinen toimintakeskus. Forssassa on hyvä yhteys kaikkien kristillisten seurakuntien kesken ja yhteistyötä on tehty pitkään. Työntekijät tuntevat toisensa ja yhteistoiminta on dynaamista. Keskeisesti olivat esillä Katukirkko- ja Sinisoppi-toiminta.

Forssan korkea työttömyysprosentti johti Katukirkko-toimintaan 1997. Aiemmin katulähetystä oli tehty vain yksittäisten tahojen kautta. Katukirkko-toimintamuoto tukee seurakuntien työtä saralla, joka olisi kullekin liian iso yksinään kannettavaksi. Vastuu jaetaan luterilaisten, helluntailaisten ja vapaaseurakunnan kesken. Sinisoppi-projekti perustettiin käsittelemään erityisesti Forssan päihdeongelmaa. Molempien projektien suuri vahvuus on ollut ekumeeninen yhteys, arjen elävä ekumenia. Helluntaiseurakunnan Taina Hintsanen ja luterilaisen seurakunnan diakoni Anneli Tuovila esittelivät forssalaista diakoniatyötä. Ortodoksisessa toimintakeskuksessa oli päätöspalvelus, jonka toimitti isä Kari Rantila. Isännöitsijä Heikki Halme kertoi entiseen liikehuoneistoon rakennetusta kauniista sakraalitalasta.

Seuraava paikallisekumeeninen foorumi päätettiin pitää Tampereella syksyllä 2011.

5.7 Sektionen för finlandssvensk ekumenik

Jaoston tarkoitus on tarjota SEN:n ruotsinkielisille jäsenkunnalle mahdollisuus vuorovaikutukseen. Jaosto käsittelee

ajankohtaisia ekumeenisia kysymyksiä ruotsinkielisten yhteisöjen ja Porvoon hiippakunnan näkökulmasta ja edistää paikallisekumeenista toimintaa.

Puheenjohtaja oli Jan Edström (bapt.) ja sihteerinä Sara Torvalds (kat.).

Helsingin Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan papipilassa kokoonnuttiin 19.1. ja suunniteltiin seminaaria ripin teologiasta, Binda och lösa. Myös ekumeeninen vastuuviikko oli keskustelussa ja annettiin esitys ekumeenisista esirukousteemoista. Jaostossa toivottiin ekumeenista verkkoportaalia, jota voisi ylläpitää SEN, Kyrkpresen ja muut toimijat.

Pelastusarmeijan museossa Helsingin Mikonkadulla kokoonnuttiin 4.3. Syksyn suomenruotsalaiset diakoniatpäivät, kesän vapaakirkkokonferenssi ja luterilaisen kirkon Pyhäteema olivat keskiössä.

Kolmas kokous pidettiin 7.4. Betelkirkossa Helsingissä. Vastuuvuikon ihmiskauppaseminaarista raportoititiin ja tulevasta teatteriprouktiosta, joka on suunnattu kouluille. Maailman rukouspäivän jumalanpalvelusta käsiteltiin ja jaosto ehdotti, että kristillistä kasvatusta ja konfirmaatiota käsittelevä seminaari tulisi järjestää.

Neljäs kokous pidettiin Andreaskirkossa Helsingissä. Keskusteltiin ortodoksisesta Krysostomoksen liturgiasta, joka käännetään suomeksi ja vastuuvuikosta.

Binda ja lösa (sita ja päästää) oli ekumeenisen, ripin teologiaa käsittelevän seminaarin teimana perjantaina 19.11. Åbo Akademiassa Turussa. Alustajina olivat professori Tage Kurtén, pastori Henrik Nymalm (Missionskyrkan), komentaja Vibeke Krommenhoek (Pelastusarmeija), isä Paolo Nguyen Toan Tri (Katolinen kirkko), TM Gerd Snellman (lestadiolainen herätysliike) ja isä Mikael Sundqvist (ort.). Kyrkpresen raportoi laajasti seminaarista ja esitelmät ovat luettavissa myös SEN:n kotisivuilta.

6. Hallinto ja talous

6.1 Neuvoston kokoukset

Kevätkokous

Neuvoston kevätkokous pidettiin 19.4. Suomen Lähetysseurassa. Lähetysjohtaja Seppo Rissanen toivotti kokousväen tervetulleeksi ja johdatti alkuhartauteen. Sääntömääräisiin asioihin kuuluvat edellisen vuoden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen käsittely. Kaksi merkittävää ekumeenista julkaisua näkivät myös päivänvalon kokouksen aikana: *Toivon siemen*, joka on Euroopan kirkkojen konferenssin Lyonin-yleiskokouksen raporttikirja ja *Ekumeeninen kasvatus – Mitä opimme toisiltamme?* Sääntömääräisten kokousasioiden jälkeen käsiteltiin lähetysteemaa kaikille avoimessa seminaarissa, jonka teema oli *Edinburgh 1910 ja ekumeeninen lähetysnäky*. Risto Ahonen piti pääalustuksen aiheesta *Miksi Edinburgh 1910?* Arto Hämäläinen valotti teemaa *Näkökulma helluntailiikkeen lähetysnäkyyn* ja Outi Vasko kertoi *kasvavasta ortodoksisesta kirkosta Keniassa*.

Syyskokous

Euroopan kirkkojen siirtolaisuusvuosi antoi teeman syyskokoukselle, joka pidettiin 28.–29. lokakuuta yhteistyössä Valamon kansanopiston kanssa Uudessa-Valamossa Heinävedellä. Kokous aloitettiin rukouspalveluksella Kristuksen kirkastumisen luostarikirkossa. Palveluksen toimitti ja tervetuliaissanat arkipiispa Leon puolesta lausui piispa Arseni. Puheenjohtaja, piispa Teemu Sippo SCJ avasi syyskokouksen ja esitteli tunnetun saksalaisen 1600–1700-lukujen taitteessa vaikuttaneen Gottfried Wilhelm Leibnizin ajattelua ekumeniasta. Kokous käsitteli sääntömääräiset asiansa, jotka syksyllä suuntautuvat seuraavan vuoden toiminnan suunnitteluun. Neuvostoon liittyi kaksi uutta kumppanujärjestöä, Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry sekä kehitys-yhteistyöjärjestö Suomen World Vision.

Kirkkoneuvos Risto Cantellia kiitettiin vuosikymmeniä jatkuneesta situoutuneesta, ahkerasta ja visionäärisestä ekumeenisesta vaikuttamisesta. Cantell jäi vuodenvaihteessa eläkkeelle ja jätti kirkkonsa edustajuuden SEN:ssä. Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen täytti 50 vuotta seuraavana sunnuntaina (31.10.) ja häntä muistettiin myös.

Torstain virallisen kokouksen jälkeen Arkkimandriitta Sergei kutsui vieraat residenssiinsä kahville ja teelle. Lämminhenkisen tilaisuuden jälkeen arkkimandriitta toimi kiertokävelyn oppaana suomeksi ja isä Sergius Colliander ruotsiksi. Ortodoksinen kirkollishallitus tarjosi juhlaillallisen, ja sitä isännöi piispa Arseni.

Ortodoksinen kamarikuoro ja Puijon kamarikuoro esiintyivät ekumeenisessa iltamusiikissa teemalla *Suojaavat siipes*. Kuorolla on meneillään yhteinen konserttiproduktioi-

den sarja, joka tekee tunnetuksi idän ja lännen kirkkoyhteisöjä. Ohjelmassa oli Rossinia ja Rahmaninovia sekä Einojuhani Rautavaaran sävellys psalmiteksteihin 141 ja 142. Iltamusiikkikonsertti päättyi Siionin virteeseen 166, Suojaavat siipes. Nunna Kristoduli puhui kristityn elämästä pyhiivaelluksena ja siirtolaisuutena. Hän totesi, että niin vaikeaa kuin se onkin, kristityn kuuluu olla vapaa ihminen, ei kiinni paikoissa, ei edes ihmisissä.

Siirtolaisuusteema jatkui perjantaina aihetta käsittelevässä seminaarissa, joka kantoi nimeä *Minä olen muokalainen maan päällä, älä salaa minulta käskyjäsi*, psalmin 119 mukaisesti. Siinä peilattiin nykymaanmuuttoa Valamon luostarin ja muiden Karjalan evakkojen kokemukseen. Seminaarin juonsi Valamon kansanopiston rehtori Sirpa Koriala ja teemaan johdatteli Riistaveden seurakunnan vt. kirkkoherra Kirsi Leino. Työpajoissa aihetta pohdittiin eri näkökulmista: 1. *Rukous vaelluksena omaan sisimpään* (nunna Kristoduli) 2. *Evakko – miljoonan suomalaisen selviytymistarina* (FM Heli Kananen) 3. *Uskonnonvapaus ja maahanmuuttajien sielunhoito* (pastori Timo Keskitalo) 4. *Siirtolaisuuden haasteet kirkkoille* (vt. kirkkoherra Kirsi Leino).

Työpajojen jälkeen oli vuoro evankelis-luterilaisen piispa Matti Revon yhteenvedolle ja yleiselle keskustelulle. Keskustelussa esille nousi mm. ongelma, että maahanmuuttajia ei aina ohjata niihin kirkkoihin, joihin he ovat kotimaassaan kuuluneet. Sen sijaan heitä on houkuteltu jopa kääntymään toisten kirkon jäseniksi, mikä on vuonna 2001 allekirjoitetun Charta Oecumenican kanssa ristiriidassa. Myös vähemmistö- ja enemmistöasemat puhuttivat.

Syyskokous päättyi vierailuun Lintulan luostarissa, missä vieraat otettiin lämmöllä vastaan luostarin esittelyn ja kahvitarjoilun merkeissä.

6.2 Hallitus

Hallitus piti viisi kokousta. Kaksi niistä pidettiin vieraanvraisissa piispantaloissa, Helsingin katolisen hiippakunnan ja Tampereen ev.-lut. hiippakunnan vieraina.

Puheenjohtajana toimi Piispa Teemu Sippo SCJ (kat.)

Varaedustajana yleisvikaari Wieslaw Swiech (kat.)

Varapuheenjohtajina toimivat:

Piispa Matti Repo (ev.-lut.) ja varaedustajana pastori Antti Kruus (ev.-lut.)

TM Outi Vasko (ort.) ja varaedustajana yli diakoni Juha Lampinen (ort.)

VTT Markus Österlund (missionskyrkan) ja varaedustajana pastor Mayvor Wärn-Rancken (met.)

Muina jäseninä toimivat:

TT Päivi Jussila (ev.-lut.) ja varaedustajana TL Veijo Koivula (ev.-lut.)

TT Tomi Karttunen (ev.-lut.) ja varaedustajana TT Minna Hietämäki (ev.-lut.)

Piispa Simo Peura (ev.-lut.) ja varaedustaja tuomiorovasti Matti Poutiainen (ev.-lut.)

Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen (vap.) ja varaedustajana pastori Soile Salorinne (met.)

6.3 Henkilökunta

SEN:n toimisto hoiti laajaa tehtäväkenttää. Sen työ on toimintaa, joka ei useinkaan huomata ennen kuin sitä ei tehdä. Päivittäiseen työhön sisältyy neuvontaa, vastauksia tiedusteluihin ja ohjausta ekumeenisen tiedon lähteille. SEN:n toimisto hoiti lukemattomia yhteyksiä sekä evankelis-luterilaisen kirkkohallituksen osastoihin että muihin jäsenkirkkoihin ja edisti ekumeenista ajattelua ja yhteistyötä pienissä ja suurissa aisoissa. Jaostojensa kautta ja yhteistyössä useiden eri kumppanien kanssa järjestettiin pienistä henkilöresursseista huolimatta laajaa toimintaa, joka tarjosi ekumeenista asiantuntemusta monilla eri alueilla kirkkojen ja yhteiskunnan käyttöön.

Henkilöstön vahvuus oli vuoden lopussa 5 henkilöä (edellisen vuoden lopussa 6 henkilöä). 4 henkilöä oli toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa (3 henkilöä) ja 1 henkilö määräaikaisessa työsuhteessa (3 henkilöä). Henkilötyövuosia kertyi kertomusvuoden aikana 4,5 (edellisenä vuonna 4,3). Henkilöstöstä 3 (4) työskenteli toimistossa tukitoiminnoissa ja yleishallinnossa ja lisäksi 2 (2) Vastuuviikon projektisihteeriä.

Pääsihteerinä toimi Heikki Huttunen ja toimistosihteerinä (hallintosihteeri 1.10. alkaen) Sirpa-Maija Vuorinen. Osa-aikaisina rahastonhoitaja Perry Johansson ja Vastuuviikon projektisihteeri Anna Hyvärinen sekä määräaikaisena, osa-aikaisena Vastuuviikon ruotsinkielisenä projektisihteerinä Jan Edström. Määräaikainen, osa-aikainen toimistovirkailija Tiina-Mari Mällisen työsuhde päättyi toukokuun loppuun. Hänet ordinoitiin 30.5. pappisvirkaan ja hän aloitti seurakuntapastorina Lappeen seurakunnassa.

Venäläissyntyinen Marina Gargi suoritti toimistossa työvoimahallinnon maahanmuuttajakoulutuksen työharjoittelujakson 8.11.–17.12. Harjoittelunohjaajan tomi hallintosihteeri.

6.4 Talous

Tilikauden ylijäämä oli 17 441,52 euroa (edellisen tilikauden alijäämä 76,73 euroa) ja oman pääoman määrä vuoden lopussa 26 382,41 euroa (8 940,89 euroa). Rahastojen pääoma vuoden lopussa oli yhteensä 21 734,02 euroa (24 734,02 euroa). Yhdistyksen ja sen rahastojen varat on talletettu matalan riskin välineitä käyttäen pääosin sijoitusvakuutukseen.

Tuotot

Tilikauden tuotot olivat 402 792,68 euroa (edellisellä tilikaudella 355 885,11 euroa), ja kasvu edelliseen vuoteen nähden oli 13,2 %. Seurakuntien osuus kaikista tuotoista oli 45,2 % (36,9 %). Valtiolta saadun tuen osuus oli 11,7 % (18,8 %) ja jäsenyhteisöjen osuus 35,7 % (41,0 %). Virallisia kolehteja saatiin seurakunnilta 171 357,38 euroa (122 709,97 euroa) ja vapaita kolehteja 4 597,79 euroa (3 891,23 euroa) ja talousarviotukea 6 030,00 euroa (4 780,00 euroa). Valtiolta saatu tuki oli yhteensä 47 000,00 euroa (67 000,00 euroa). Jäsenyhteisöiltä saadut tuotot olivat 143 655,50 euroa (145 983,47 euroa). Yhdistyksen sijoitus- ja rahoitustoiminnan korkotuotot olivat 2 397,48 euroa (2 570,53 euroa).

Kulut

Tilikauden toimintakulut olivat 385 351,16 euroa (edellisellä tilikaudella 355 961,84 euroa) ja ne kasvoivat edellisestä vuodesta 8,3 %. Palkat ja palkkiot sivukuluineen olivat 231 049,83 euroa (225 830,07 euroa) sisältäen myös muille toiminta-alueille kirjatut palkat ja palkkiot sivukuluineen. Käyttöomaisuudesta tehdyt poistot olivat yhteensä 180,66 euroa (240,88 euroa). Vastuuviikon kulut olivat 93 673,95 euroa (84 926,55 euroa), ja ne kasvoivat edellisestä vuodesta 10,3 %. Muun varsinaisen toiminnan kulut olivat 26 395,07 euroa (26 368,80 euroa). Tukitoimintojen ja yleishallinnon kulut olivat 89 091,61 euroa (65 653,67 euroa), ja ne kasvoivat 35,7 %. Toimintakuluista käytettiin tukitoimintoihin ja yleishallintoon 23,1 % (18,5 %).

7 Jäsenyydet

SEN on tarkkailijana (*associated council*) Kirkkojen maailmanneuvostossa ja Euroopan kirkkojen konferenssissa. Sillä on edustaja Svenska Bibelsällskapetin johtoelimessä. SEN on jäsenenä Koulutuskeskus Agricolassa (aikaisemmin

Kirkkopalvelujen Opintokeskus), joka on yhteistyökumppanina mm. Ketko™-koulutuksessa. SEN on perustajajäsen Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi – Religionernas samarbete i Finland RESA-forumet ry:ssä.

8 Arviointia

Kristinuskon läsnäolo ja rooli suomalaisessa yhteiskunnassa joutui ennennäkemättömällä tavalla haastetuksi loppuvuodesta 2010. Ajankohtaiset sukupuoleen ja etiikkaan liittyvät kysymykset aiheuttivat terävää ja eripuraistakin mieliteenvaihtoa kristittyjen kesken, nimenomaan kirkkojen sisällä. Luterilainen enemmistökirKKko joutui eniten haastetuksi, kun julkinen keskustelu ärsytti esille sen joidenkin jäsenten ohuen motivaation kuulua kirkkoon. Kiistelystä rajalinjat eivät kuitenkaan kulkeneet eri kristillisten kirkkojen välillä, vaan myös niiden sisällä. Tehtävänsä mukaisesti SEN pyrki edistämään kirkkojen yhteydenpitoa ja solidaarista keskustelua kristittyjen kesken. Eräänä haastavan tilanteen myönteisenä ekumeenisena tuloksena voi pitää sitä periaatteellista tukea ja kunnioitusta, jota muiden kirkkojen edustajat toivat ilmi luterilaista kirkkoa kohtaan, näkemysten erilaisuudesta huolimatta. SEN:n tehtävä on jatkossakin luoda turvallinen ekumeeninen tila, joka perustuu yhteiselle uskolle Kristuksen ja jonka sisällä Pyhä Henki toimii ja jossa rehellinen keskustelu on mahdollista. Sen tunnusmerkki on kyky kuulla ja kunnioittaa toista tulkintaa ja erilaisia moraalisia johtopäätöksiä yhteisestä Kristus-uskosta. Ekumenia edellyttää tahtoa rakentaa yhteyttä, joka vielä on vajavainen.

SEN pyrki kuluneenakin vuonna palvelemaan jäsenkirkkoja niiden suhteessa valtiovaltaan ja yhteiskuntaan. Maassamme on tapahtumassa ns. kansankirkkojen henkinen siirtymä julkisen vallan edustajan roolista lähemmäs kansalaisyhteiskuntaa. Se merkitsee suhdetta esivaltaan, johon voi liittyä aikaisempaa kriittisempi, kristillisen etiikan pohjalta nouseva suhde virkavallan toimiin. Uskonnollisen yhdyskunnan asemassa olevien kirkkojen kotimainen kokemus sekä ekumeenisen liikkeen kansainvälinen eetos tuovat tähän muutokseen hyödyllisiä näkökulmia. Kirkkojen lainsäädännöllisen aseman eroihin liittyvä epätasa-arvo näkyy joissakin asioissa, jotka olivat SEN:n toiminnassa esillä, kuten vihkimisoikeudessa ja valtionavussa.

Neuvoston julkaisemilla Kirkko turvapaikkana -suositukset olivat edelleen ajankohtaiset. Seurakuntien apu hädänalaisille turvapaikanhakijoille toi päivänvaloon tapauksia, joissa viranomaisten toimet osoittautuivat valitusprosesseissa virheellisiksi tai olivat ristiriidassa yleisen oikeustajun ja kristillisen etiikan kanssa. On odotettavissa, että oleskelulupa-asioissa nähdään tilanteita, joihin lainsäädännössä tai käytännön toiminnassa ei ole osattu valmistautua. Sellaisiin tilanteisiin liittyy paljon inhimillistä hätää ja ahdistusta, ja seurakunta on yhä selvemmin se taho, josta viimeisenä etsitään inhimillistä kohtelua.

Kansankirkkojen arkkipiispat toivat SEN:n kanssa esiin voimakkaan kritiikkinsä huollettavien vanhusten kohteluun oleskelulupa-asioissa. Heidän äänensä yhtyi spontaanisti syntyneeseen kansalaisliikkeeseen äitien puolesta. Pitkittynyt ja monia koskettanut asia sai osakseen paljon huomiota

ja sympatitaa, mutta ei poliittista ratkaisua.

Uskontojen yhteydenpito oli itsenäistymässä omaksi yhdistyksekseen. Siinä voitiin havaita piirteitä, joissa yhteistyö SEN:n ja kirkkojen kanssa oli hyödyllistä ja tullee jatkumaan. Uskontojen edustajien yhdessä antamat lausunnot esimerkiksi uskonnonopetuksesta tai oleskelulupaongelmita saavat enemmän huomiota kuin yhteisöjen erikseen julkistamat kannanotot.

SEN:n talous kykeni kuluneena vuotena kantamaan suunnitellun toiminnan. Kirkkojen piiristä ei ole löydetty uusia voimavaroja SEN:n toimiston voimavarojen vahvistamiseksi. Jaostojen kautta SEN:n käyttöön tulee kirkkojen asiantuntijoiden osaamista, mutta ei niinkään resursseja käytännön työn toteutukseen. Toimiston kanssa yhteistyössä ne järjestivät mielenkiintoisia ajankohtaisia seminaareja ja tapahtumia, jotka saivat osakseen sekä runsaan osanoton että tiedotusvälineiden mielenkiinnon. Jaostojen jäsenet toimivat täysin vapaaehtoisina tai edustamiensa kirkkojen ja järjestöjen kustannuksella.

Turvallinen ekumeeninen tila ja rehellinen vuoropuhelu toteutuivat SEN:n ja Studium Catholicumin yhteisessä kutsuseminaarisarjassa *Sukupuolisuus Jumalan suunnitelmasa*, jonka yleisölle avoin päätösseminaari päätti työskentelyn. Seminaarisarjalla on kansainvälisestääkin kiinnostavuutta ja sen esitelmien julkistaminen palvelee aihepiiristä kotimaassa käytävää vaativaa keskustelua.

Peruskoulun tuntijakouudistusta valmisteltiin opetusministeriön työryhmässä koko lukuvuoden 2009–2010 ajan. Kasvatusasiain jaosto seurasi tiiviisti työryhmän keskustelua ja piti kirkkojen kentän tietoisena asiakokonaisuuden kehityksestä. Nykyisen uskonnonopetusmallin mahdollisuuksia monikulttuurisessa ja moniuskontoisessa maailmassa tuotiin ansiokkaasti esiin. Uskonnonopetus antoi myös mahdollisuuden yhteistyöhön yli uskontorajojen, ja yhteinen näkemys muslimien ja juutalaisten kanssa tuotiin eri yhteyksissä julki. Koko tuntijakouudistus kaatui loppusuoralla poliittisen yksimielisyyden puutteeseen. Asiakokonaisuus on yksi kevään 2011 eduskuntavaaliteemoista, ja keskustelun mm. uskonnonopetuksen asemasta voi odottaa alkavan pian uudestaan. Valpas ja asiantunteva kasvatusjaosto tekee olennaisen tärkeää ekumeenista työtä.

SEN:n toimiston työ ja asiantuntemus sai tunnustuksen, kun 6.12. Tasavallan Presidentti myönsi Suomen Valkoisen ruusun ritarikunnan 1. luokan mitalin SEN:n hallintosihteerille Sirpa-Maija Vuoriselle. Ansiomerkkiä oli anottu Siru Vuoriselle SEN:ssä tekemän pitkän työuran ja sen myötä hänen kehittämänsä ainutlaatuisen ekumeenisen ammattitaidon perusteella. SEN:n toimiston työssä hän on vaikuttanut yhteistoiminnan ja yhteisvastuun lisääntymiseen kirkkojen ja kristillisten tahojen kesken, ja sillä on merkitystä laajemminkin yhteiskunnan kannalta.

1 Översikt av verksamhetsåret

Ekumeniska rådet i Finland (ERF) är en mötesplats för kyrkor. Rådet och dess ekumeniska kunnande skapar möjligheter för samarbete och nya initiativ. Under det gångna året ordnade rådet på egen hand eller tillsammans med andra 26 seminarier och evenemang. Det är en stor siffra, i synnerhet med tanke på hur liten personal ERF har och att sektionerna arbetar på frivillig basis. Det största enskilda evenemanget var ett eftermiddagsseminarium som Sektionen för lärofrågor ordnade; mer än 200 personer klämde in sig för att höra om *Usko, tiede, ateismi* (Tro, vetenskap, ateism).

Den första juli kom sorgebudet att senior-metropoliten av Nicaea och exarken av hela Bithynien Johannes hade insomnat. Det var en uppskattad kyrkans tjänare och stark ekumenisk påverkare som gick ur tiden. Åren 1969–1999 representerade han som metropoliten av Helsingfors och Karelen och hela Finlands ärkebiskop Finlands ortodoxa kyrka i ERF. Åren 1990–1999 var han ordförande för ERF – och var ERF:s första ordförande som inte tillhörde den lutherska kyrkan. Ewig åminnelse!

Två nya partnerskapsorganisationer slöt sig under året till rådet: Kultur- och religionsforumet FOKUS och World Vision Finland. Båda är betydande ekumeniska atkörer inom sina områden.

Ekumeniska Rådets största projekt Ansvarsveckan inledde ett samarbete med *Kyrkornas globala vecka* i Sverige. Den globala veckans verksamhetsform och tematik ligger mycket nära vår Ansvarsvecka. Kyrkornas globala vecka handhas av Sveriges Kristna Råd (SKR) och Svenska Missionsrådet. Samarbetet innebär gemensamma reflektioner kring veckornas teman samt koordinering av bakgrundsarbete och material. Samarbetet gagnar båda projekten och främjar även i övrigt synergieffekter mellan ERF och SKR.

Konferensen för Europas kyrkor (Conference of European Churches, CEC) och Kyrkornas kommission för invandrarfrågor (Churches' Commission for Migrants in Europe, CCME) hade utnämnt år 2010 till kyrkornas år för migrationsfrågor under temat *Migration 2010*. Temat utmanade kyrkorna att se sig i spegeln och fundera över om de är så emottagande och inkluderande gentemot alla människor som de förkunnar. Finland var ett av de mest aktiva länderna i fråga om att engagera sig i tematåret. Inom ERF:s verksamhet syntes temat *Migration 2010* speciellt inom programmet *Kirkot ja maahanmuuttajat* (Kyrkor och invandrare), i det vårseminarium som ordnades av Sektionen för etiska frågor, i det omfattande symposium som ordnades i november samt i presidentens bönedagsplakat för den andra bönedagen (24.10).

Hundraårsminnet av Världsmissionskonferensen i Edinburgh noterades på flera olika sätt i Ekumeniska Rådets verksamhet. Missionsarbete som kristenhetens gemensamma uppdrag och som en drivande kraft i enhetssträvandena syntes i samarbetet med Finska Missionsrådet, Finska Mis-

sionssällskapet och medlemskyrkornas övriga missionsorgan samt internationella partners. För ERF var det viktigt att betona hur stödet för missionen har hjälpt de kristna i vårt land att växa till internationellt öppenhet och globalt ansvar.

Rådets styrelse och kansli följde tillsammans med Sektionen för fostran med debatten om religionsundervisning och deltog i den. Frågan togs också upp i samarbetet i anknytning till bildandet av forumet Resa.

ERF:s presentationsdisk var en av de mest besökta under både de ortodoxa kyrkodagarna och den evangelisk-lutherska kyrkans rådslägningsdagar för barn- och ungdomsarbete. I båda evenemangen deltog ERF som paneldebattsarrangör. Det ekumeniska arbetet var en synlig och välkommen dimension i de här stora evenemangen inom två av medlemskyrkorna.

Inom rådet inleddes en ny praxis 31.8, då medlemmarna i ERF:s sektioner samlades för att diskutera sektionernas planer och ERF:s gemensamma utsikter.

Förhandlingar mellan lutheraner och ortodoxa

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och Ortodoxa kyrkan i Finland höll sin nionde teologiska förhandlingsomgång i Kulturcentret Sofia i Helsingfors 25–26.11. Överläggningarna hade två teman, *Bibeltolkning i kyrkans lära* och *Ekologi och hållbar livsstil*. ERF:s observatör vid förhandlingarna var pastor Soile Salorinne (met.)

Luthersk-katolsk dialog i Finland och Sverige

Den luthersk-katolska dialoggruppen för Sverige och Finland publicerade i mars 2010 sin dialograpport *Rättfärdiggörelsen i kyrkans liv*, först i Sverige och sedan i Finland (på finska med titeln *Vanhurskauttaminen kirkon elämässä*). Rapporten översattes också till engelska och i april överräckte en delegation från Sverige och Finland dialogdokumentet till påven Benedictus XVI och Påvliga rådet för främjande av kristen enhet i Rom. Det internationella intresset för rapporten ökade också genom att den under sommaren delades ut till delegaterna vid Lutherska Världsförbundets generalförsamling i Stuttgart och till medlemmarna i de regionala biskopskonferenserna i Katolska kyrkan.

Rapporten kan ses som en milstolpe på väg mot ekumeniskt närmande och en förberedelse inför reformationens märkesår 2017. Rapporten, som representerar ekumenik i lärofrågor, är ett lyckat exempel på hur man kan uppnå ökat samförstånd genom ekumeniska samtal.

Luthersk-metodistiskt avtal

Ett samarbetsavtal mellan Suomen Metodistikirkko, Fin-

lands svenska metodistkyrka och Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland undertecknades i Kristuskyrkan i Helsingfors 14.12. Avtalet undertecknades av ärkebiskop Kari Mäkinen och United Methodist Church-kyrkans danske biskop Christian Alsted, till vars ansvarsområde de nordliga områdena hör. Biskop Matti Repo (luth.) och pastor Tapani Rajamaa (met.) höll anföranden om lärosamtalen från sina respektive synvinklar.

Vid den nattvardsgudstjänst som firades i samband med undertecknandet predikade ärkebiskop Kari Mäkinen; biskoparna ledde nattvarvsfirandet tillsammans. I och med samarbetsavtalet har de här kyrkorna prediko- och nattvardsgemenskap. Avtalet innebär också ett erkännande av ordinerade ämbeten inom den andra kyrkan. Det här har blivit möjligt genom det samförstånd som har uppnåtts genom lärosamtalen. Parterna kallar varandra att delta i varandras kyrkliga liv och strävar efter att på olika sätt främja den gemensamma enheten. Till de här sätten hör att fira gemensam gudstjänst och mottagande av nattvard som har firats av ordinerad präst eller biskop inom den andra kyrkan.

Avtalet främjar kyrkornas enhet inom kärnområdet, allt-

så gudstjänstlivet. Frågor som kräver fortsatt arbete är bland annat förknippade med konfirmation och fadderskap, hur utbytbarhet av ämbeten fungerar i praktiken samt fördjupning av det samförstånd som har uppnåtts i fråga om nattvarlden. Det lokala avtal som har slutits mellan kyrkorna i Finland kan inte direkt tillämpas på internationella relationer mellan lutherska och metodistiska kyrkor, även om överenskomsten främjar även de här relationerna.

Ärkebiskoparnas vallfärd

Finlands evangelisk-lutherska och ortodoxa ärkebiskopar Jukka Paarma och Leo fortsatte sin serie av broderliga vallfärder och besökte berget Sinai och Kairo i Egypten 10–14.4. De träffade ärkebiskopen av Sinai, patriarken av Alexandria, den kopitska kyrkans påve samt Ahmed Al-Tayeb, storshejk vid Al-Azhar. Storshejken inbjöds att besöka Finland. Att två ärkebiskopar från två folkkyrkor tillsammans besöker heliga platser och ekumeniska centra är internationellt sett unikt och har fäst välförtjänt uppmärksamhet vid hur smidigt den finländska ekumeniken fungerar.

2. Närmare granskning av verksamhetsåret

2.1 Årliga händelser

Ekumeniska böneveckan

Temat för böneveckan för kristen enhet var *Vitna om den Uppståndne!* (jfr Luk 24:28). Det internationella materialet hade på anmodan av Kyrkornas Världsråds Faith and Order-kommission och Katolska kyrkans råd för främjande av kristen enhet beretts av en arbetsgrupp av kyrkorna i Skottland. Materialet förbereddes i samband med förberedandet av hundraårsjubileet av missionskonferensen i Edinburgh. Av det internationella materialet för den ekumeniska böneveckan översattes inledningen samt de böner och meditationer som var avsedda för böneveckans åtta dagar. Ett häfte med det här materialet både på finska och svenska skickades i tryckt form till alla finska- och svenskspråkiga kristna församlingar i vårt land. Materialet publicerades också på ERF:s webbplats. Den affisch som konstnären Liina Pajunen skapat för ekumeniska böneveckans hundraårsjubileum (2008) fanns på webbplatsen för utskrift. Affischen kan användas oberoende av årtal.

Representanter för ERF deltog i böneveckans evenemang på olika håll i landet. De anställda på kansliet del-

tog i den öppning av böneveckan som Helsingfors ekumeniska kommitté ordnade i Gamla kykran 18.1. I huvudstaden firades den evangelikala rörelsens beönevecka i samarbete med ekumeniska böneveckan. ERF:s generalsekreterare höll ett inledningsanförande vid ett seminarium för de anställda vid de kristna församlingarna i Villmanstrandsområdet 19.1 och predikade samma kväll vid en ekumenisk gudstjänst i pingstkyrkan. Han deltog också i kyrkvandringar i Esbo centrum (20.1) och i Alberga (23.1).

Söndagen den 24.1 höll generalsekreteraren ett lärotal tillsammans med teol. mag. Pekka Leivo från pingstkyrkan i aktivitetscentret Trapesa i Esbo, därefter deltog han i en kyrkvandring i södra Esbo och predikade vid Tomasgemenskapens firande av det levande vattnet i Helsingfors; predikan sändes i radio av Radio Dei. ERF:s ordförande, biskop Teemu Sippo SCJ predikade och ERF:s projektsekreterare höll kollektanförandet vid Åbo Tomasgemenskaps ekumeniska gudstjänst. Gudstjänsten i Åbo firades för första gången som en ordets gudstjänst. ERF:s byråsekreterare deltog i en ekumenisk gudstjänst i Grankulla kyrka som sändes i radio genom YLE Radio 1. Predikan hölls av stiftssekreterare Irja Askola och övriga förrättare var representanter för olika kyrkor. I Tammerfors genomfördes en kyrkvandring och en

luthersk Tomasmässa med predikan av ERF:s vice ordförande, biskop Matti Repo. Sektionen för lokalekumenik samlade aktivt in information om evenemang på olika håll i landet under ekumeniska böneveckan och uppgifterna publicerades på ERF:s webbplats.

Lokalekumeniskt forum

Det åttonde lokalekumeniska forumet sammanträdde i Forssa 4.11. Ekumeniken i Forssa har starka rötter. Man har försökt möta den kristna vardagen genom att se på situationen genom gemensamma kristna glasögon. I detta ingör gemensam bön, att tillsammans ta upp frågor, gemensamt arbete och besök i varandras kyrkor. Ett framgångsrikt ekumeniskt projekt är Gatukyrkan (fi. Katukirkko), en ny form av den traditionella gatumissionen. De lokalekumeniska kontakterna ledde till livliga samtal.

Temadag om mission

Den årliga temadagen om mission hölls 27.9 hos Finska Missionsällskapet. Under dagen diskuterades främst, med utgångspunkt i Finska Missionsrådets historia, relationen till två missionsrörelser – Edinburgh-rörelsen och Lausanne-rörelsen – och deras bidrag till det missionsarbete som finländare har engagerat sig i.

Gemensam kristen missionshelg

Den gemensamma kristna missionshelgen firades för tolfte gången det andra veckoslutet (lö-sö) i oktober, 9–10.10. Temat var *Tro och otro*. En arbetsgrupp tillsatt av ERF och Finska Missionsrådet (FMR) beredde material för missionshelgen och materialet publicerades på bådas webbplatser. Missionshelgen är avsedd att vara en ekumenisk missionsfest som församlingarna kan fira tillsammans. Ett centralt mål är att kristna från olika samfund på samma ort berättar om situationen i den globala kristna missionen. Temat kan införlivas i gudstjänsten eller tas upp i samband med andra evenemang. Detta ger tillfälle att utbyta erfarenheter och tankar om de många utmaningar och möjligheter som missionen globalt innebär.

Ekumeniska ansvarsveckan

Temat var *Bygg fred – sök försoning* (Ps 34:15). Enligt budskapet 2010 är fred och frid en väsentlig del av kristendomen. Grunderna för fred finns i Bibeln. Kristi frid omfattar inte bara hjärtats frid, utan också fredshandlingar, helande av det som bryter mot livet, att man möter våld med kärlek, att rättvisa relationer återskapas och att orättvisor utmanas

genom rättvisa och fredliga metoder. Kampanjen kulminerade 17–24 oktober. Ansvarsveckan hålls veckan kring FN-dagen. Ansvarsveckan sammanföll med En vecka utan våld.

Finskspråkiga projektsekreterare var Anna Hyvärinen. Pastor Jan Edström var svenskspråkig projektsekreterare. Den svenska kampanjen genomfördes i samarbete med KCSA.

I Lahtis och Viborg ordnades ett finländsk-svenskt-ryskt seminarium 25–26 mars. Seminariet var en uppföljning till människohandelstemat under 2008–2009 och initiativ till det togs av samarbetsparterna i Sverige. I programmet ingick en färsk rapport från människohandelsrapportör Venla Roth om situationen år 2009. Övriga talare representerade arbets- och näringslivsministeriet, UNICEF, CKP, den estniska rehabiliteringscentralen Atoll, kristna organisationer samt olika kyrkosamfund. Kopplingen till Viborg skapades efter förslag från flera olika parter. Besöket i Ryssland gjordes genom att seminariedeltagarna passerade gränsen längs samma rutt som många offer för människohandel tidigare. Evenemanget ordnades i samarbete med Lahtis diakonianstalt. Under besöket i Viborg fick deltagarna höra föreläsningar om människohandelsläget i Ryssland. Deltagarna bekantade sig också med gatubarnsbarnhemmet Dikoni som förebygger människohandel.

Material

För att sprida budskapet producerades material på två språk enligt följande: ett häfte med berättelser, ett häfte med uppgifter, en affisch, ett postkort, en utställning, webbsidor, två PowerPoint-presentationer (av vilka den ena skapades av Ansvarsveckans utvecklingssamarbetsgäst) och två teaterföreställningar för ungdomar. Ansvarsveckans fyrsidiga bilaga i Kyrkpressen utkom den 14 oktober och nådde 110 000 adressater.

Materialet väckte intresse. Många människor har uppgett att materialet var ett speciellt välkommet arbetsredskap i församlingar och i skolans religionsundervisning. Enligt den respons som kom in kommer materialet att utnyttjas även i framtiden.

Valet att publicera ett häfte med berättelser i stället för en tabloid var lyckat. Häftet var tvåspråkigt och innehöll högklassiga artiklar. Postkortet representerade material som var lätt att sprida. Sammanlagt trycktes 12 000 berättelsehäften och 10 000 bokmärken. Båda blev snabbt populära tack vare det vackra utförandet och intressanta innehållet i kombination med användarvänlighet. Det tryckta materialet var färdigt redan i början av augusti och det gjorde det möjligt att hålla informationen framme i god tid före kampanjveckan. Arbetet kring temat begränsas inte till en vecka, även om kampanjveckan spelar en viktig roll. Ansvarsveckan finns och syns året om. Berättelsehäftet och/eller annat material kring An-

svarsveckan skickades till alla församlingar i Finland, cirka 1 200 stycken, samt till representanter för kristna medier, de flesta organisationer som arbetar med internationell diakoni och utvecklingssamarbete, Europeiska kyrkokonferensen, Sveriges Kristna Råd, Republikens president och påven. Material delades ut på Helsingfors bokmässan och vid flera större kyrkliga evenemang. Många tilläggsbeställningar gjordes.

Uppgiftshäftet publicerades för utskrift från webben. Häftet hade sammanställts av en ekumenisk arbetsgrupp och det innehöll både andaktsmaterial och tips för praktiska uppgifter. Fotografierna på utställningen hade tagits av en kristen bildkonstnär och utställningen fick mycket uppmärksamhet. Den utnyttjades också självständigt av flera församlingar. Utställningen fanns på webben för utskrift.

Den finskspråkiga teaterföreställningen gjordes i samarbete med projektet Från våld till försoning och Kansanlähetysoipisto. Det svenskspråkiga teaterprojektet Ingenmansland? förverkligades med stöd från Svenska Kulturfonden av gruppen DOT r.f. Båda föreställningarna engagerar ungdomar och i dem ingår metoder för att bearbeta föreställningen i grupp. Föreställningarna fortsätter år 2011.

Utvecklingssamarbetsgästen

I kampanjen deltog en gäst från Liberia, Roseline Toweh, generalsekreterare för Liberias KFUK. Toweh är en erfaren försoningsarbetare och hon fick ett mycket gott mottagande. Som gäst besökte hon flera församlingar, deltog i det expertseminarium som utgjorde Ansvarsveckans huvudevenemang och träffade ett hundratal diakoniklienter samt flera representanter för massmedier. Dessutom gav hon tidnings-, radio- och teveintervjuer. Hennes budskap fick positiv respons och ansågs ha stor inverkan. Ansvarsveckan avslutades med en mycket lyckad ekumenisk gudstjänst i Sankta Katarinakyrkan i Åbo, där den lutherska ärkebiskopen Kari Mäkinen predikade. Den ekumeniska gudstjänsten direktsändes i Yle Radio 1. Sändningen hade mer än 220 000 åhörare.

Händelser och evenemang

- 17–24.10 ordnades bl.a. följande evenemang som Ansvarsveckans gäst deltog i:
- 17.10 Ortodox liturgi och kyrkkaffe (Helige Hermans av Alaska kyrka, Esbo)
- 17.10 Tomasmässa (Leppävaaran seurakunta, Esbo)
- 18.10 Ansvarsveckan i Kuopio
Bibelkrets (Kuopion vapaaseurakunta)
Träff med klienter vid ViaDias mathjälp (Kuopion vapaa-seurakunta)
Ansvarsveckans ekumeniska kväll (Kuopion vapaaseurakunta)
- 19.10 Missionscirkel (Hoplax kyrka, Helsingfors)

- 19.10 Bibel- och Ansvarsveckokväll i församlingen (Her-tonäs kyrka, Helsingfors)
- 20.10 Ansvarsveckans huvudevenemang: Bygg fred – sök försoning. Seminarium, Ansvarsveckan och En vecka utan våld.
- 20.10 Kväll i kryptan (Helsingfors domkyrka)
- 22.10 Massmedieträff för gästen
- 23.10 Församlingsdag i Petrus församling (Helsingfors)
- 24.10 Bönedag för fred, mänskliga rättigheter och inter-nationellt ansvar
- 24.10 Bönedagsmessa (Berghälls kyrka, Helsingfors)
- 24.10 Ekumenisk radiogudstjänst (Sankta Katarina kyrka, Åbo)

Samarbetsträffar

- 16.10 Gästen träffar Ansvarsveckans samarbetsparter
- 19.10 Intervju i Radio Dei
- 19.10. Samarbetsträff på Utrikesministeriet (i mötet del-tog bl.a. jämställdhetsambassadör Jorma Pauku, Utri-kesministeriets jämställdhetsrådgivare Päivi Kannisto, KFUK:s världsförbunds ordförande Nyaradzayi Gum-bonzvanda, finska KFUK:s generalsekreterare Pirjo-Lii-sa Penttinen samt Ansvarsveckans gäst och projektsekre-terare Anna Hyvärinen).
- 21.10 Besök på Finska Bibelsällskapet
- 23.10 Medier träffade gästen, intervjuer.

I ovanstående evenemang deltog cirka 750 personer och de evenemang med Ansvarsveckans gäst som sändes i radio nådde cirka 250 000 personer. Dessutom ordnade församlingar egna evenemang under Ansvarsveckan. Ansvarsveckan noterades veterligen i minst 230 församlingar, kristna orga-nisationers program eller samarbetsparter på annat sätt. Be-handlingen av temat försoning fortsätter år 2011 genom tea-terprojekten.

Ansvarsveckan i medierna

Medierna var intresserade av temat och den vägen nådde man mer än 830 000 hushåll eller läsare. Försoning, ut-vecklingssamarbetsgästen och Ansvarsveckan var på tapeten i flera radioprogram, -andakter och intervjuer på YLE Ra-dio 1, Radio Dei, Radio Vega och Radio X3M. Temat syntes också i tevenyheterna i Finland. Radio- och tevesändningar-na hade cirka 600 000 tittare eller lyssnare.

Samarbetsrelationer

Representanter för ERF och för Sveriges Kristna Råds Kyr-kornas Globala Vecka förde samtal om samarbete. Avsikten är att kombinera resurser och samarbete kring två liknande kampanjer från och med år 2011.

Ekumeniska bönedagsplakatet

Det bönedagsplakat som Republikens president undertecknade stödde samarbete mellan kyrkorna samt de teman som ekumeniska böneveckan och ekumeniska ansvarsveckan lyfte fram. För beredningen av plakatet ansvarade bönedagsarbetsgruppen. Styrelsen finslipade i samarbete med presidentens kansli själva plakattextern. Tarja Halonen undertecknade plakatet 15.11. Bönedagsplakatet fokuserar på gemenskap och möten. Delaktighet i en gemenskap öppnar möjlighet för förnyelse och för att förändra världen. Texten hänvisar också till Europeiska frivilligåret. Frivilligverksamhet som görs till förmån för hjälpbehövande bygger gemensam välfärd. Till plakatet hör bibeltexter för båda dagarna. Plakatet återfinns som bilaga på s. 60.

Årets kristna mediegärning

Kristna mediaförbundet publicerade Årets kristna mediegärning 2009 i samband med ekumeniska böneveckan, på onsdagen för aposteln Paulus omvändelse 25.1. Erkännandet gavs till festivalen *Maata näkyvissä*. Festivalen är ett ungdomsevenemang som Lutherska evangeliföreningen i Finland (SLEY) årligen ordnar tillsammans med lokala församlingar. *Maata näkyvissä* är det största kristna ungdomsevenemanget i Norden och år 2010 ordnades festivalen för 26:e gången. ERF är en av krafterna bakom utmärkelsen Årets kristna mediegärning.

Partnerskapsforum

Verksamhetsledarna för ERF:s partnerorganisationer samlades 26.5 för att diskutera aktuella utsikter för samarbete mellan organisationerna och ERF. Samlingen utgjorde ett forum för att utbyta information om aktuella frågor inom organisationerna och för att diskutera ERF:s verksamhet ur partnerorganisationernas synvinkel.

2.2 Övriga projekt

Världsmissionen 1910–2010

Under vårmötets eftermiddagsseminarium 19.4 behandlades betydelsen av världsmissionkonferensen i Edinburgh 1910 för ekumeniken och nulägena inom missionsarbetet.

Edinburgh II och Lausanne III

I samarbete med Finska Missionsrådet och Evangeliska Alliansen i Finland ordnades 25.11 ett symposium som funderade över betydelsen av världsmissionskonferensen 1910 med tanke på de två missionskonferenserna som ordnats det senaste året. Förutom jubileumskonferensen i Edinburgh i

juni ordnades också en annan betydande missionskonferens. Lausannerörelsen och World Evangelical Alliance ordnade den globala konferensen *The Third Lausanne Congress on World Evangelization* i Kapstaden i Sydafrika 16–25.10. Vid symposiet diskuterade den brittiske missionsteologen Martin Lee dagens syn på mission med utgångspunkt i båda konferenserna och konstaterade att de så kallade evangeliska och ekumeniska synerna har närmat sig varandra i avgörande grad. Även Anastasia Vasseiliadou, medlem i Kyrkornas Världsråds missionskommissionens (*Commission on World Mission and Evangelism*), hänvisade till samma utveckling i det anförande hon hade skickat in.

Kyrkorna och miljöns utmaningar

Livet efter Köpenhamn

Tillsammans med Evangelisk lutherska kyrkans Kyrkostyrelsens enhet för samhällsarbete och Kyrkans Utlandshjälp ordnades 26.1 ett eftermiddagsseminarium om resultatet av klimattoppmötet i Köpenhamn för kyrkor och frivilligorganisationer. Jukka Uosukainen, chef för Miljöministeriets enhet för internationella och EU-frågor, Ilkka Sipiläinen, kyrkans sekreterare för samhällsarbete, Katri Suomi, klimatförändringsexpert på Kyrkans Utlandshjälp och generalsekreteraren höll inledningsanförandena. Diskussionen var livlig.

Klimatteser och ekoförsamlingar

De ekumeniska klimatteserna som publicerades år 2009 användes i stor omfattning inom miljödebatten i kyrkorna. ERF stödde olika kyrkors församlingars bildande av nätverk för miljökunskap och förnyelsen av deras egna ekologiska praxis.

Närande natur

Kvinnosektionens seminarium i Kaunisniemi i Loppi 29.5 tog upp människans förhållande till näring och miljö. Läs mer under rubriken Kvinnosektionen.

Kyrkan – skapelsens hopp

ERF deltog i ordnandet av en ekumenisk paneldebatt om miljöfrågor på de ortodoxa kyrkodagarna i Joensuu 11–13.6. Temat för kyrkodagarna och paneldebatten var *Kyrkan – skapelsens hopp*.

Debatten resulterade i texten *Skapelsen kallar oss att stanna upp*, som godkändes som kyrkodagarnas budskap till kyrkorna i Europa (se bilaga s. 59).

Kyrkorna och invandrare

Kristna invandrare

Vid ett seminarium som ordnades av ERF:s sektion för etiska frågor i Vetenskapens hus 24.3 studerade man under rubriken *Kristna invandrare – en utmaning för våra kyrkor* betydelsen av religiös bakgrund i hur man integrerar invandare i samhället och hur de blir hemmastadda samt de förändringar i den ekumeniska världskartan som migrationen har gett upphov till. Mer om temat under rubriken Sektionen för etiska frågor.

Integrationslagen

Med stöd av experter inom kyrkornas invandrararbete gjorde generalsekreteraren 1.7 upp ett utlåtande om förnyelsen av lagen om invandrares integrering. Utlåtandet lyfte fram betydelsen av religionen för identiteten och för möjligheterna att bli hemmastadd i en ny omgivning samt andra synpunkter som byggde på erfarenheter inom församlingarnas invandrararbete.

Kyrkan som skydds nät

Med anledning av Migranternas år 2010 i Europas kyrkor samlade man 20–21.7 i Ilomants pogosta för att diskutera invandrarnas delaktighet i kyrkornas liv i vårt land. Seminariet *Kyrkan som skydds nät* blev en del av praasniekkafestligheterna i Ilomants. Seminariet organiserades i samarbete mellan de lutherska och ortodoxa församlingarna i staden samt den lutherska Kyrkostyrelsens invandrararbete. Pastor Markku Vasara höll ett inledningsanförande på temat *Kyrkan som mötesplats för olika människor och Gud*. Fader Stefan Holm talade om *Kyrkan som gudamänsklig eukaristisk gemenskap*. Ivan Avdouevski, medlem i Esbo ortodoxa församling, talade om kyrkan som bro mellan födelselandet och det nya hemlandet. Sekreterare för kyrkans invandrararbete Marja-Liisa Laihia talade om *Kyrkan som integrationssamfund*. Biskop Arseni talade om kyrkans framtid som en gemenskap av olika människor. Episcopus electa Irja Askola talade i sin tur på temat *Kyrkan för alla*. Deltagarna var ett fyrtiotal till antalet och några av dem var själv invandrare. De intensiva seminariedagarna avslutades med publiceringen av teserna *Kyrkan som skydds nät* (se bilagan på s. 59).

Mötesplats för en tredje kultur

Tillsammans med Esbo och Helsingfors evangelisk-lutherska stift samt Helsingfors, Esbo och Vanda kyrkliga sälligheter ordnades 21.9 för tredje gången en rådplägningsdag om mångkulturellt parrelations- och familjearbete. Seminarieriet tar speciellt fasta på den så kallade tredje kultur som uppstår i en mångkulturell familj genom att de två

parterna kommer från olika kulturer och bildar sin egen kultur för sig själva och sina barn. Vart fjärde äktenskap som ingås i huvudstadsregionen är idag mångkulturellt. Den här gången låg fokus på parrelationen mellan en kristen och en muslim. Inledare och panelister var dekan Ari Hukari, utbildningssekreterare Tero Pulkkinen, läkaren Anas Hajjar, pastor Timo Kesitalo, Liisa och Suheil Madanat samt Karoliina Löytty. Ordförande var Pertti Poutanen och Mark Saba. Ett femtiotal deltagare, framför allt kristna som arbetar med invandrar- och familjearbete samt experter och studerande satte sig in i mötet mellan kristendom och islam på vardagsnivå i familjer. Seminariet hölls i de evangelisk-lutherska församlingarnas hus i Berghäll i Helsingfors.

Vän i främmande land

Ungdomssektionen, Finlands Kristliga studentförbund och Sinapinsiemen ry ordnade evenemanget *Vän i främmande land* i Alexanderskyrkan i Tammerfors 16.10. Bl.a. genom en storyworkshop tog man upp mångkultur, gästfrihet och möjligheten till vänskap bland invandringspolitiska realiteter. Läs mera under rubriken Ungdomssektionen.

Ja är främling på jorden

Höstmötesseminariet i Nya Valamo 29.10 handlade om migration. Läs mer under rubriken Höstmötet.

Kyrkorna och folkvandringarna

Huvudevenemanget i de europeiska kyrkornas Migrationsår i Finland var ett teologiskt symposium i Vetenskapens hus 17–18.11. Symposiet ordnades i samarbete med den evangelisk-lutherska Kyrkostyrelsens utrikesavdelning, Sällskapet för teologisk litteratur och Sällskapet för diakoniforskning. Huvudtalarna var Arlington Trotman från Storbritannien, ordförande för kyrkornas kommission för invandrarfrågor (Churches' Commission for Migrants in Europe, CCME), och forskare Alessia Passarelli, Federazione delle Chiese Evangeliche in Italia (FCEI). Symposiets fokus låg på inverkan av migration och mångkultur på kyrkornas identitet och kyrkosyn. Den livliga debatten resulterade i slutsatsen att det är hög tid att erkänna behovet att vi blir mer öppna för migranter från olika delar av världen. Det kräver inte bara kristen gästfrihet utan också en medveten strävan efter inklusivitet och delaktighet för alla.

Frågan om uppehållstillstånd för personer utanför kärnfamiljen

ERF deltog i debatten och de stödåtgärder som sökte rättvisa för personer utanför kärnfamiljen i uppehållstillståndsfrågor. Fallen med två ålderstigna mödrar, Irina Antonova och Eveline Fadyel, fick stor uppmärksamhet och kyrkornas representanter spelade en viktig roll i att frågan lyftes upp. En

folkrörelse uppstod för att stöda mödrarna och landets ledande ansvarspersoner, inklusive republikens president och ministrar, tog ställning för kvinnorna. Trots det fick man ingen lösning till stånd under år 2010. Den ena av mödrarna tog emot en vårdplats i Ingermanland – åstadkommen efter in-gripande från den ryska statsledningen – men skildes från sina anhöriga i Finland, medan den andra fick skydd i Lintula kloster och senare som obotligt sjuk avvisningsförbud från Europeiska människorättsdomstolen, och till slut uppehålls-tillstånd i Finland.

Biskoparnas appell

Den evangelisk-lutherska ärkebiskopen Jukka Paarma, ortodoxa ärkebiskopen Leo och Ekumeniska Rådets i Finland råds ordförande, katolska kyrkans biskop Teemu Sip-po vädjade 16.3 till myndigheterna för de avvisningshotade åldringarna Irina Antonova och Eveline Fadayel. Mänsklig-het och rimlighet förutsätter att deras situation beaktas och att de får bli hos sina barn i Finland. Samtidigt uttryckte de kyrkliga ledarna ett önskemål om att regeringen skulle ändra utlänningslagen så att familjebegreppet omvärderas och att individuella situationer bättre än i nuläget kunde beaktas då lagen tillämpas.

Apell från religiösa ledare

Religiösa ledare som representerar judendom, kristendom och islam fäste 17.3 uppmärksamhet vid de avvisningshota-de farmödrarna Irina Antonovas och Eveline Fadayels öde. Speciellt upprörande ansåg de religiösa ledarna det vara att den ortodoxa kristna Eveline Fadayel hade fått order att lämna landet 29.3, precis då årets största fest, påsken, börjar för henne och hennes familj.

Ärkebiskoparnas ställningstagande

Ärkebiskoparna klandrade 27.5 det ogenomtänkta hopandet och roendet i frågan om farmödrarnas uppehållstillstånd. I ett pressmeddelande konstaterade man: Ärkebiskop Jukka Paarma i Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland samt ärke-biskop Leo i den ortodoxa kyrkan har bestörta följt med det senaste skedet i avvisningen av de ålderstigna mödrarna Iri-na Antonova och Eveline Fadayel. Endast för några veckor sedan fick de här familjerna på hög politisk nivå löftet om att situationen kommer att åtgärdas före sommaren genom en lagändring. Det föranledde polisen att besluta att inte på-skynda ärendet, konstaterar ärkebiskoparna. Nu vet man att lagändringen är på gång, men plötsligt är det bråttom med avvisandet av farmödrarna. Vad är det som har ändrats på en månad, undrar ärkebiskoparna. En vettig väntan hotar inte vårt lands juridiska system, men ett ogenomtänkt ryck anser ärkebiskoparna bryta inte bara mot den allmänna rättsskänslan utan också vår lagstiftnings anda.

Utredning om beviljande av uppehållstillstånd till familjemedlemmar

Regeringen beslöt 24.5 att av Erik Castrén-institutet vid Helsingfors universitet beställa en utredning om praxis i vårt land angående beviljandet av uppehållstillstånd till andra än medlemmar i kärnfamiljen. Utredningen granskade sju fall där högsta förvaltningsdomstolen (HFD) hade behandlat ansökningar om uppehållstillstånd för en ålderstigen förälder till en finsk medborgare. I ett av fallen hade den ålderstigna föräldern till en finsk medborgare beviljats uppehållstillstånd på basis av familjeband enligt HFD:s beslut. Utredningen ger vid handen att endast omedelbar dödsfara förhindrar avvisning av en ålderstigen förälder. Lagens formulering om mänskliga faktorer som bör beaktas verkar vara en död bokstav. Migrationsmyndigheternas beslut har varit lagenliga, men om lagen leder till sådana resultat bör man på basis av kristen etik kräva att den ändras. Utredningen publicerades i början av november och efter finslipning vid Erik Castrén-institutet var den färdig 17.12.

Från våld till försoning

Kyrkornas världsråds decennium mot våld Kyrkorna för fred och försoning (2001–2010 Decade to Overcome Violence) finländska projekt Från våld till försoning koordinerades av evangelisk-lutherska Kyrkostyrelsen. Projektsekreterare var Kati Jääskeläinen. Samarbetet anslöt sig till Ansvarsveckans försoningstema. Anna Hyvärinen representerade ERF i arbetsgruppen Från våld till försoning, som bland annat förberdde sig på decenniets huvudevenemang, kyrkornas fredskonferens på Jamaika i maj 2011.

Religionsmöten

Abrahams döttrar – Vad är heligt för oss

Kvinnornas upplevelse av det heliga i tre religioner var temat för ett seminarium 24.10. Seminariet var det andra i kvinno-sektionens serie Abrahams döttrar. Läs mer under rubriken Kvinnosektionen.

Religionernas samarbete i Finland – forumet Resa

Representanter för ERF deltog i bildandet av forumet Resa, som siktar på att utveckla samarbetet mellan religioner. En arbetsgrupp med representanter för de fem grundande samfundet gjorde upp stadgarna för föreningen inför registrering samt förberedde det konstituerande mötet, som hölls efter årsskiftet, år 2011. Forumprojektet är resultatet av seminariet *Religionerna i det finländska samhället* som hölls på Hanaholmen år 2007. Projektets centrala mål är att stärka

samhällsfreden, jämlikhet och ömsesidig respekt mellan anhängare av olika religioner i samhället, stärkande av religionsfriheten och utvidgning av debatten om religioner och samhällsliv. Arbetsgruppen som beredde forumet bestod av representanter för de grundande samfundet: Finlands muslimska råd, Finlands islamförsamling (tatarerna), Centralrådet för de judiska församlingarna i Finland, Evangelisk-lutherska kyrkan och ERF.

Religionsmöte på ledarnivå

De religiösa samfundens ledare – representanter för kristendom, islam och judendom – möttes 17.3 och 18.10. Vid mötena diskuterades i synnerhet frågor i anknytning till religionsundervisning och övriga gemensamma aktuella frågor. I mötena deltog de lutherska och ortodoxa ärkebiskoparna, den katolska biskopen samt ordförande för de judiska församlingarna, Finlands islamförsamling och Finlands muslimska råd (SINE). ERF:s generalsekreterare var sekreterare under mötena.

Vid reformationens källa – medeltida hjärtljud i Tyskland

Vi närmar oss året 2017, då det har gått 500 år sedan reformationen började. I Tyskland förbereder man redan festligheterna. Uleåborgs ekumeniska krets genomförde sin årliga vallfärd 3–10.5, den här gången till Lutherstäder. Byråsekreteraren deltog i vandringen och har skrivit en informativ reserapport för ERF:s webbplats. Reseledare var Veijo Koivula, sekreterare i sektionen för lokalekumenik.

Sexualiteten i Guds plan

En serie seminarier under titeln Sexualiteten i Guds plan hölls under åren 2008–2009. Serien avslutades 11.12 i kryptan i Helsingfors domkyrkas med en debatt som var öppen för allmänheten. Pauliina Kainulainen och fader Antoine Lévy OP tog en titt på föredragen och diskussionerna i seminarieriet. I panelen satt episcopus electus Kaarlo Kalliala, biskop Teemu Sippo SCJ och Ortodoxa missionens verksamhetsledare Aino Nenola som beskrev kyrkornas sätt att närma sig frågor kring sexualiteten. Panelen konstaterade att temat är krävande, men också att det är viktigt att vädra olika syner så de kommer åt att påverka varandra. En fråga ställdes om lösningen kunde vara en ny slags sexualteologi på basis av treenighetsläran. De gamla kyrkorna betonade vikten av en pastoral inställning, när det gäller inställningen till nya livssituationer som faller utanför den invanda etiken. Alla ansåg att familjen är det centrala och att det är viktigt att familjen får stöd. ERF:s uppgift är att skapa en trygg ekumenisk plats där den gemensamma tron på Kris-

tus ger möjlighet att möta och dela den kristna etikens olika slutsatser inom ämnet.

Ikonkurs för bildkonstnärer

ERF förvaltar fader Robert de Caluwés minnesfond och fonden finansierade 19–23.7 en ikonmålningskurs för konstnärer i Helsingfors ortodoxa församlings aktivitetscenter i Mellungsbacka. Lärare på kursen var ikonmålaren Antti Narmala och koordinator var bildkonstnären Tiina Malinen-Woodward. Information om kursen spreds tillsammans med Målarförbundet. I kursen deltog tio personer som valdes på basis av fritt formulerade ansökningar. Kursen närmade sig ikonerna i fader Roberts anda i en ekumenisk kontext. Man bekantade sig med dess betydelse och användning i tre traditioner: den ortodoxa, den katolska och den lutherska. Föreläsningen *En inledning till ikonteologi* granskade temat ur teologins, kyrko- och konsthistoriens, traditionens och liturgiikens synvinklar. Syster Clare Marie OCD från karmelitklostret i Esbo berättade om ikonens ställning i den katolska kyrkan och spiritaliteten medan pastor Henri Järvinen belyste temat med en luthersk vinkling. Kursen deltog i tempelfesten i Helige profeten Elias kyrkas i Lappvik, liksom i vespers i Gudsmoderns karmelitkloster i Esbo och i Mikael Agricolakyrkan i Helsingfors. Ikonmålaren Ulla Vaajakallio presenterade ikoner i kapellet i Ekumeniska centret i Myllyjärvi i Esbo som fader Robert i tiden byggde. Eleverna målade enligt eget val antingen en Kristusikon, en Gudsmodersikon eller en ikon av helige Johannes Döparen – föregångaren.

3 Information och publikationer

www.ekumenia.fi

ERF använder eCredos webbkommunikation. 11.1 fick webbplatsen ett nytt utseende.

Te olette tämän todistajat – Ni skall vittna om allt detta

Kristittyjen ykseyden ekumeeninen rukousviikko – Ekumeniska böneveckan för kristen enhet 2010, ett 36-sidigt häfte i A5-format i vilket också Rukouspäiväjulistus – Böndagsplakatet 2010 publicerades.

Toivon siemen är en publikation om den europeiska kyrkonferensens 50-åriga historia. Boken fokuserar kring den 13e generalförsamlingen i Lyon i Frankrike i juli 2009 i vilken merparten av författarna deltog. Med konferensen som utgångspunkt skapar artiklarna i *Toivon siemen* en överblick över den europeiska ekumenikens förflutna, nutid och framtid. Bokens redaktör är teol. mag. Antti Siukonen och den utkom i ERF:s publikationsserie med nummer LXXXIX. Förläggaren är Finska Missionssällskapet.

Boken **Ekumeeninen kasvatus – Mitä opimme toisiltamme?** om ekumenisk fostran och vad vi lär oss av varandra publicerades i förläggarens, Finska Missionssällskapets, gårdssal 28.4. Publikationen utkom i ERF:s publikationsserie med nummer XC. Redaktörer är ped. mag. Mirkka Torppa och teol. mag. Antti Laine i samband med publiceringen hölls ett eftermiddagsseminarium där panelen diskuterade *Betydelsen och innehållet i ekumenisk fostran*. I panelen satt

stiftssekreterare Irja Askola och sekreteraren i internationellt arbete Laura Hytti från den lutherska kyrkan, direktör Riitta Laukama från katolska kyrkan, undervisningsväsendets sekreterare Kaarina Lyhykäinen från ortodoxa kyrkan och pastor Soile Salorinne från metodistkyrkan, medan bokens redaktörer ställde debattfrågor. Som representant för förläggaren talade förlagschef Minna Saarelma och som representant för utgivaren generalsekreterare Heikki Huttunen. I tillställningen deltog en anseelig mängd folk, bland dem också många ungdomar. Böckerna *Toivon siemen* och *Ekumeeninen kasvatus* presenterades också på vårmötet 19.4, då ordförande, biskop Teemu Sippo SCJ uttryckte sitt tack för ett gott arbete till de aktiva redaktörerna Antti Siukonen samt Mirkka Torppa och Antti Laine.

Toimintakertomus 2009 Verksamhetsberättelse

Publikationsnummer XCI. En 68 sidor lång tvåspråkig överblick över finländsk och internationell ekumenik ur ERF:s synvinkel år 2009.

Kommunikationssamarbete

Samarbetet med Päivä Osakeyhtiö, Finska missionssällskapet, eCredo och Kyrkans informationscentral (KT) har varit dynamiskt och konstruktivt. Mycket värdefull sakkunskap har kommit rådet till del gällande publikationsverksamhet, webbsidor och informationsspridning.

4 Kontakter och uppföljning

4.1 Konferensen för europeiska kyrkor

Generalsekreteraren och projektsekreteraren höll kontakt med Konferensen för europeiska kyrkor (KEK) med anledning av olika frågor i anknytning till ERF:s arbete. De finländska medlemmarna i KEK:s centralkommitté var Tapani Rantala (ev.-luth.) och Rauno Pietarinen (ort.). I den kommitté som förbereder KEK:s förvaltningsreform var Gunnar Grönblom (ev.-luth.) medlem tills han avgick på grund av att han gick i pension och i hans ställe utsågs Kaisamari Hintikka (ev.-luth.).

4.2. Kyrkornas världsråd

ERF erbjöd på traditionellt vis en kanal för interaktion och kontakter mellan finländska kyrkosamfund och Kyrkor-

nas världsråd (KV). Samtidigt koordinerade ERF kontakterna mellan de finländska medlemskyrkorna i KV i frågor som gällde världsrådet. Två av ERF:s medlemskyrkor var direkt medlemmar i KV, den evangelisk-lutherska och den ortodoxa kyrkan, medan två var det genom ett internationellt organ – den finska och den svenska metodistkyrkan som delar i kyrkan *United Methodist Church*. I KV:s centralkommitté var den finländska representationen exceptionellt stor då både den lutherska och den ortodoxa kyrkan hade två representanter var i kommittén – biskop Simo Peura och Aaro Rytönen samt Outi Vasko och Heikki Huttunen. Outi Vasko var också medlem i KV:s styrelse (*Executive Committee*). Hon och Aaro Rytönen hör också till den beredningskommission som bereder nästa generalförsamling, som hålls i Busan i Sydkorea år 2013. För generalsekreteraren var det möjligt att utnyttja de kontakter som KV erbjöd för att främja ERF:s arbete.

4.3 Övriga kontakter

Ekumeniska råd i Europa

Det årliga mötet för de europeiska ekumeniska rådens generalsekreterare inställdes på grund av det askmoln som vulkanen Eyjafjallajökulls utbrott orsakade. Inom sina olika arbetsområden höll ERF kontakt med vissa råd i Europa, förutom i Norden och Baltikum främst Tyskland, Italien och Rumänien.

Ekumeniska råd i Norden och Baltikum

Det årliga mötet mellan de ekumeniska rådens generalsekreterarna och kyrkornas ekumeniska ansvariga hölls 27–29.1 i Kulturcentret Sofia. I mötet deltog 38 personer. Alla de fem nordiska länderna samt Estland var representerade. Vid mötets tematiska del diskuterades frikyrkornas deltagande i ekumeniken i olika länder. ERF ansvarade för mötesarrangemangen tillsammans med lutherska kyrkans utrikesavdelning. I mötet deltog generalsekreteraren, projektsekreteraren, byråsekreteraren och kassören.

Nordisk ekumenisk kvinnokommitté

Nordisk ekumenisk kvinnokommitté (NEKK) höll sitt möte 13–12.4 i Helsingfors och andra mötet i Uppsala 30.11–1.12. Sirpa-Maija Vuorinen representerar den evangelisk-lutherska kyrkan i kommittén och ERF representeras av kvinnosektionens ordförande, pastor Eija Kemppi. Vid Nordsjön i norska Sola ordnades Nordisk ekumenisk kvinnokonferens 5-8.8. Sirpa-Maija Vuorinen, kvinnosektionens ordförande Eija Kemppi samt konstnären Tiina Malinen-Woodward ordnade en ikonutställning vid konferensen. Ikonkonsten var även i övrigt synlig. Läs mer under rubriken Kvinnosektionen.

Global Christian Forum

Global Christian Forums (GCF) nordeuropeiska och baltiska möte hölls i Lahtis 28–30.9. ERF representerades av ordförande, biskop Teemu Sippo SCJ och teol. mag. Maija Orsila, kvinnosektionens sekreterare för internationella ärenden. Andra finska delegater var Atte Helminen (adv.), Timo Keskitalo (IEC), Vibeke Krommenhoek (frälsningsarmén), Kaisa Rauma (ev.-luth.), Petri Viinikka (pingst) och Pirjo-Liisa Penttinen (KFUK-förbund), som tillhör GCF:s ledningsgrupp. GCF bygger kristen enhet över traditionella institutionella gränser och i forumet deltar medlemskyrkorna i KV, katolska kyrkan, evangelikala grupper samt kristna organisationer.

Svenska Bibelsällskapet

Svenska Bibelsällskapets huvudmannaråd samlades i Uppsala den 20 april. Mötet var något stympat då generalsekreterare Krister Andersson inte kunnat ta sig hem från Lissabon pga. vulkanaskan, och ordförande, biskop emeritus Tony Gulbrandzén avlidit den 15 april, efter endast ett år på sin post.

Mötets viktigaste ärende var frågan om behovet av en ny översättning av Nya testamentet. Översättningsdirektor Mikael Wunninge hade författat en diger inventering. I den diskuteras olika alternativ till översättning: en helt ny översättning, revision av den nuvarande, en liturgisk eller en teologiskt tolkande översättning. Wunninge var också öppen för möjligheten att utredningen resulterar i att ingen nyöversättning görs i detta skede. Behovet ska i varje fall utvärderas genom en förfrågan till medlemskyrkorna.

När det gäller Finland, uttryckte ERF:s representant Risto Nurmela och vann gehör för ståndpunkten att SBS borde vända sig till samfunden i Finland, inte minst eftersom Borgå stift är den klart näst största enheten som är representerad i SBS.

I huvudmannarådets möte 17.11 deltog TD Leif-Göte Björklund som är Risto Nurmelas suppleant. Mötet hölls i Uppsala. Sällskapet firar 200 års jubileum 2015 och mötet planerade evenemang och eventuella publikationer inför det stora jubileet. Två föreläsningar om Nils Quensel, stadsråd och ordförande för Svenska bibelsällskapet under perioden 1951-1971, hölls av författare Birgitta Ringmyr Lövgren och professor emeritus Birger Olsson.

Ekumeniska rådet i Estland

Ekumeniska rådets i Estland (Eesti Kirikude Nõukogu, EKN) tf. generalsekreterare deltog i ERF:s höstmöte. ERF:s och EKN:s kanslier höll ett samarbetsseminarium i Tallinn 2.11. I samband med seminariet bekantade man sig med Estlands lutherska kyrkas centralförvaltning, ortodoxa kyrkans i Estland stiftsförvaltning och Finlands ambassad i Estland. ERF var kontakt med EKN i samband med arbetet inom båda råden.

Sveriges Kristna Råd

ERF hade kontakter med Sveriges Kristna Råd så gott som varje vecka. Råden träffades vid två samarbetsseminarier i kring de gemensamma temana i Ansvarsveckan och Kyrkornas globala vecka, det ena i Stockholm och det andra i Helsingfors.

Kyrkorna och partnerskapslagen

EFR följde med den inhemska och utländska debatt som fördes i kyrkorna angående parrelationer mellan personer av samma kön.

Religionsundervisning

Sektionen för fostran, ERF:s kansli och styrelse följde aktivt med debatten om religionsundervisning och deltog i den. Den arbetsgrupp som undervisningsministern hade tillsatt för att fundera över förnyelsen av de allmänna målen och timresursen inom ERF:s position både genom skrivelser och genom kontakter med medlemmar i arbetsgruppen. Arbetsgruppens betänkande publicerades 1.8. Betänkandet föreslog en minskning i religionsundervisningen och inrättandet av ett nytt, förmodat neutralt läroämne, etik. Förslagen i betänkandet förverkligades inte i det här skedet på grund av bristande politisk enighet bland regeringspartierna. EF deltog i följande ställningstaganden:

Styrelsens brev till arbetsgruppen som arbetade med förnyandet av de allmänna målen och timresurserna 30.4. I brevet konstateras att den undervisning i barnets egen religion som det finländska skolväsendet erbjuder tryggar barnets rättighet till religionsfrihet och kulturell identitet i enlighet med internationella avtal. Lagen tryggar också icke-religiösa personers rätt till undervisning i livsåskådningskunskap. Om man vid sidan av åskådningsämnena strävar efter att ta fram ett nytt läroämne, etik, som definieras som icke-religiöst innebär det ett ställningstagande i förhållande till religioner och är inte neutralt gentemot dem. Det skulle rent av innebära diskriminering mot elever med religiös bakgrund och deras föräldrar. Om religionsundervisningens ställning i skolan försvagas kan man vänta sig att de religiösa samfundet själva börjar sköta religionsundervisningen. Det kan också ge upphov till parallella skolor som baserar sin undervisning på en begränsad ideologi. Då är inte religionen längre ett gemensamt läroämne i skola och det mångkulturella och interaktiva elementet faller bort. En sådan utveckling skulle öka den ”religiösa analfabetismen” och kunde leda till ökad intolerans.

Religionsledarna 18.10: Undervisning i religion stärker religionsfriheten. Den nuvarande modellen med religionsundervisning inom den grundläggande undervisningen tryggar på bästa möjliga sätt dialogen mellan religioner och kulturer. Religionsundervisning som högaktar den egna religiösa traditionen samtidigt som den följer skolans gemensamma målsättningar skapar en positiv grund för människor att bli hemmastadda i Finland. Att höja minimiantalet elever som krävs för undervisning i religion skulle bryta mot principen om lika rättigheter som finns i vår lagstiftning.

ERF och Suomen vapaakristillinen neuvosto (SVKN) uttryckte 2.9 sin oro över riskerna med de förändringar i den grundläggande undervisningen i livsåskådningsämnen som föreslagits. Den nuvarande modellen stöder på bästa möjliga sätt både majoritetens och minoriteternas religiösa fostran och tryggar de icke-religiösa undervisning som utgår från deras egna utgångspunkter.

På *ortodoxa kyrkostyrelsens* webbplats inleddes en namninsamling för en ekumenisk adress för religionsundervisningen. Även inom pingströrelsen och Finlands muslimska råd samlade man in namn. Centralrådet för de judiska församlingarna och föreningen för teologistuderande vid Helsingfors universitet uttalade sig i frågan. Undervisningsministern tog emot de här ställningstagandena vid ett möte i riksdagen.

Registrerade religiösa samfunds vigselrätt

Styrelsen diskuterade 24.5 förändringarna i bestämmelserna om vigselrätt och de ekonomiska följderna för ERF:s medlemskyrkor.

Katekumenatet

ERF:s kansli stödde den ekumeniska interaktionen inom katekumenatarbetet i de inhemska kyrkorna. ERF deltog i organisationen av EuroCat-nätverkets ledningsgruppsmöte i Vivamo i Lojo 7.5. Generalsekreterare Heikki Huttunen och ordförande, biskop Teemu Sippo SCJ deltog i öppningsevenemanget.

5 Sektioner

Sektionsdag

Medlemmarna i ERF:s sektioner samlades för att diskutera sektionernas planer och gemensamma utsikter inom ekumeniken. Seminariet hölls på eftermiddagen 31.8. Den evangelisk-lutherska kyrkans utrikesavdelning hade samlats sina sektions- och rådsmötesrepresentanter till samtal under förmiddagen. ERF:s personal deltog även i den delen av seminariet.

5.1 Sektionen för etiska frågor

Syftet med Sektionen för etiska frågor är att erbjuda ERF:s medlemskrets möjlighet till interaktion när det gäller främjandet av behandlingen av etiska frågeställningar. Sektionens uppgift är att behandla aktuella etiska frågor ur ett ekumeniskt perspektiv.

Ordförande var Risto Pontela (Finlands kristliga fredsförbund), vice ordförande Liisa-Maria Voipio-Pulkki (luth.) och sekreterare Aino Bärlund (luth.).

Kristna invandrare – en utmaning för våra kyrkor och vårt samhälle var temat för ett seminarium i Helsingfors den 24.3. Seminariet ordnades i samband med den europeiska kyrkokommissionens temaår Migration 2010. Det var öppet för alla och samlade nära hundra deltagare. Generalsekreteraren för Churches' Commission for Migrants in Europe Torsten Moritz deltog också i seminariet. Programmet tog upp betydelsen av religiös bakgrund i hur man integrerar invandare i samhället och hur de blir hemmastadda där. Man begrundade också den kristna mångfalden i Finland och vår mångkulturella ekumeniska framtid. Överinspektör Sari Haavisto från Finlands inrikesministerium höll ett inledningsanförande om olika kulturella och religiösa aspekter. Forskningskoordinator Jussi Sohlberg från Kyrkans forskningscentral presenterade en översikt av det religiösa fältet i Finland i dag. Invandrare med olika kristna traditioner kom till tals i olika intervjuer och i en debatt under ledning av pastor Hans Krause. Församlingsanställda diskuterade mångkulturella utmaningar med invandringsarbetssekreterare Marja-Liisa Laihia som debattledare. Kyrkornas och de kristna samfundens framtidsutsikter togs upp av professorn i missionsvetenskap Mika Vähäkangas, som betonade betydelsen av bl.a. kyrkornas samförstånd och samarbete. Biskop Arseni talade om kyrka och främlingskap ur den ortodoxa kyrkans och invandrarnas synvinkel.

Den röda tråden under seminariet var tanken om att kyrka och religion är ytterst viktiga för de flesta invandrare, även om detta lätt glöms bort i vårt sekulariserade samhälle.

Sektionen höll åtta möten. Därtill hölls en förberedande kartläggningssamtal hos Finska missionsällskapet 18.11 för att förbereda seminariet om åldrande år 2011.

Minna Rasku har representerat sektionen i Kvinnosektionens projekt Fasta utan koldioxidavtryck.

5.2 Sektionen för fostran

Syftet med Sektionen för fostran är att erbjuda ERF:s medlemskrets möjlighet till interaktion när det gäller utbildning och fostran. Syftet är att främja utvecklandet av ekumenisk fostran i Finland samt inbördes respekt och ökad kännedom om ekumenik i alla åldersklasser.

Ordförande var Arto Kallioniemi (luth.), vice ordförande Sirpa Okulov (ort.) ja sekreterare Marianne Kantonen (ort.). Sektionen höll nio möten, fem på våren och fyra på hösten. Man arrangerade två seminarier och en Luciafest.

Den centrala uppgiften för sektionen är att följa med religionsundervisningen i grundskolan och gymnasiet, men också att följa upp förverkligandet av medlemssamfundens och samhällets övriga religionsundervisning. Bevakningen gällde i synnerhet verksamheten och debatten i arbetsgruppen för att reformera grundundervisningens allmänna mål och timresurs (den s.k. timresursgruppen). Sekreteraren uttryckte vid vårmötet den 19.4 i egenskap av den ortoxa kyrkans representant sina farhågor beträffande timresursgruppens förslag och uppmanade regeringen att vidta åtgärder för att trygga religionsundervisningens ställning. Ordförande biskop Teemu Sippo SCJ och generalsekreterare Heikki Huttunen sände 30.4 ett skriftligt ställningstagande till samtliga medlemmar i timresursarbetsgruppen.

ERF och Suomen vapaakristillinen neuvosto sände med anledning av utredningen *Grundläggande undervisning 2020 – allmänna mål och timresurser* ett gemensamt utlåtande till undervisnings- och kulturministeriet, undertecknat av generalsekreterarna Virpi Loukkola och Heikki Huttunen. Utlåtandet utarbetades på basis av Hannu Koskinens, Mirka Torppas, Sirpa Okulovs ja Marianne Kantonens arbete. ERF:s generalsekreterare ingick i den delegation som överlämnade skrivelsen om stöd för undervisningen i den egna religionen till undervisningsminister Henna Virkkunen den 27.10. Timresursgruppens rapport fick rikligt med respons, och undervisningsministern lät därför bli att bl.a. förespråka etik som nytt läroämne. Läroplansreformen strandade i riksdagen, och frågan överfördes till behandling i bästa riksdag.

Publikationen *Ekumeeninen kasvatus – Mitä opimme toisiltamme?* om ekumenisk fostran publicerades den 28.4. Boken gavs ut i serien Ekumeniska Rådets publikationer och för förläggaren var Finska Missionsällskapet. Redaktörer för artikelsamlingen var ped. mag. Mirka Torppa och teol.mag. Antti Laine. De hade stöd av en redaktionskommitté, där sektionen representerades av Marianne Kantonen. Boken är det första grundläggande verket på detta område i vårt land. Den är väl lämpad för att användas inom församlingarna samt av

lärare och studerande. Publikationen sporrar till att förverkliga ekumenisk fostran och att uppmuntra läsaren till egen ekumenisk tillväxt och fördjupad insikt. Recensionerna i medierna och läsarnas respons har varit positiva, och ekumenisk fostran har genom boken fått större synlighet.

Arvot mekin ansaitsemme (ung. Ge oss våra värderingar) var tema för ett seminarium om religionsundervisningen i skolan, som hölls i Missionskyrkan i Helsingfors 5–6.3 i samarbete med Finlands missionssällskap. Inemot 70 vänner av ekumenik från olika delar av Finland deltog. De flesta var lärare, men också andra yrkesmän inom pedagogikens område samt anställda inom kyrkorna var med, liksom representanter för ickekristna religioner, konfessionslösa, undervisningsadministrationen och rektorer. Missionsledare Seppo Rissanen betonade i sitt öppningsanförande läsfärdighet i religion. Generalsekreterare Heikki Huttunen efterlyste bättre information om innehållet i den nuvarande religionsundervisningen. Riksdagsledamoten Raija Vahasalo, som är ordförande för riksdagens kulturutskott, talade om religionsundervisningen och skolans värderingar. Årkebiskop Jukka Paarma framhöll att värderingar inte kan läras ut lösräckta ur sitt sammanhang, liksom man inte kan undervisa i etik utan värdegrund. Årkebiskop Leo behandlade religionsundervisningen som byggare av mångkultur. Efter föredragen hölls en ekumenisk kvällsgudstjänst i Uspenskijkatedralen, och kvällen fortsatte med glad samvaro över en kvällsbit i katedralens krypta.

Seminariets andra dag inleddes med laudes i Sankt Henrikskatedralen under ledning av biskop Teemu Sippo SCJ. Arto Kallioniemi talade om barnets rätt till undervisning i religion. Teol. dr. Valdemar Kallunki presenterade ämnet Religionens samhälleliga ställning och olika framtidsbilder. Undervisningsrådet Pekka Iivonen dryftade religionsundervisningens framtid. Sirpa Okulov ledde en paneldebatt om undervisningen i religion och livsåskådningsämnen under rubriken Fostran till helighet och värdighet i barnets och den ungas värld. Debattörerna var universitetslektor Jyri Komulainen, den mångkulturella Kalevalaskolans rektor Merja Laininen från Kuopio, lektor Suaad Onnisekä från Finlands muslimska råds undervisningsnämnd, ordföranden för filosofi- och livsåskådningslärares ämnesförening Ukri Pulliainen samt vice rektorn för Helsingfors judiska skola Daniel Weintraub. Seminarieinläggen och debattörerna blev mycket uppskattade och diskussionens vågor gick höga. Seminariet uppmärksammades bl.a. i huvudnyhetssändningen i Yles TV1 den 5.3 och i pressen. Det faktum att många deltagare kommit från avlägsna delar av landet visar också att det var ett viktigt tema som behandlades.

Hengellinen ohjauksen ja koulu (Andlig vägledning och skolan) var temat för ett seminarium som Ungdomssektionen och Sektionen för lärofrågor anordnade i Helsingfors

ortodoxa församling 12–13.11. Seminariet öppnades av generalsekreterare Heikki Huttunen. Syster Theresa Jezl berättade om spiritualiteten i den katolska kyrkans undervisning. Universitetslektor Martin Ubani behandlade spiritualitet, fostran, och spiritualitetsfostran. Även denna gång hölls en ekumenisk kvällsgudstjänst i Uspenskijkatedralen, med en kvällsbit i kryptan efteråt. Den andra dagen inleddes med laudes förrättad av pastor Risto Korhonen i Domkyrkans krypta. Undervisningsrådet Anneli Rautiainen och rektor Marianne Ropponen höll en tvårektorsdialog under temat Rektor i religionernas djungel. Risto Korhonen, som är högskolepastor vid Tammerfors universitet, diskuterade andlighet i ett utbildningssamfund och undervisningsrådet Pekka Iivonen behandlade religionsutövande i skolan under rubriken Bordsbön – religionsutövning eller -undervisning? Årkeandrit Andreas Larikka talade om andlig vägledning i den ortodoxa kyrkans tradition. Även detta seminarium samlade ett sjuttiofem deltagare och utgjorde för lärarnas del en fortbildnings- eller så kallad VESO-dag.

Seminariedeltagarna kom från ett geografiskt mera utbrett område än tidigare. De mest långväga resenärerna kom från Uleåborg och Enare, men också östra och västra Finland uppvisade större representation än tidigare. Seminariet och föredragshållarna fick mycket positivt betyg av deltagarna.

Luciadagen firades den 13.12. på ERF:s kansli. Talare vid den ekumeniska andakten var Rüdiger Noll, direktor för kommissionen för kyrka och samhälle inom Konferensen för europeiska kyrkor (KEK). Barnen i familjen Skipdahl-Vuorio och deras vänner utgjorde Luciaprocessionen, och de var försedda med den nya samarbetspartnern World Visions insamlingsbössor. Intäkterna gick till WV:s katastroffond. Festen var lyckad: glögg och en fin anda värmdes många under en kall vinterdag.

5.3 Kvinnosektionen

Kvinnosektionen fortsatte arbetet med att stöda kvinnor i kyrka och samhälle och förstärka den gemensamma kristna identiteten. För att uppnå sitt syfte deltog kvinnosektionen aktivt, både hemma och utomlands, i diskussioner om kvinnofrågor, i samlingar om kontakter till olika religioner. Sektionen uppmuntrade medlems- och observatörssamfundens och partnerorganisationernas kvinnor till ett aktivare ekumeniskt engagemang.

Ordförande var Eija Kemppi (ev.-luth.), vice ordförande Iris Rajamaa (met.), sekreterare Tiina Malinen-Woodward (ort.) och som informatörer fungerade Leena Mäkitalo (Sinapinsiemen ry) och Anne Lagerstedt (Finlands kristliga freds rörelse).

Mötena hölls i Frälsningsarméns museum, Helsingfors ortodoxa församling, Finlands Missionssällskap, NNKY och

hos evangelisk-lutherska kyrkostyrelsen. I samband med mötena presenterades de olika samfundens historia och nuvarande verksamhet. Risto Cantell, som leder kyrkostyrelsens avdelning för utrikesärenden, berättade om kyrkosamfundens ekumeniska överläggningar och de resultat som man har nått.

I Nordisk ekumenisk kvinnokommitté (NEKK) representerades sektionen av Eija Kemppi. NEKK:s ledningsgrupp sammanträdde i Helsingfors 12–13.4. Finländarna Sirpa-Maija Vuorinen och Heidi Jäntti sitter också med i kommittén som representanter för evangelisk-lutherska kyrkan. Kommitténs möte i april gällde planeringen av en konferens i augusti. I Helige Hermans av Alaska kyrka i Esbo hölls en kvällsgudstjänst, som förrättades av fader Andreas Larikka. Ikonmålaren Tove Ahlbäck presenterade kyrkans imponerande målningar. KFUK-förbundet bjöd på middag med generalsekreterade Pirjo-Liisa Penttinen som värdinna.

Naturens upplivande effekt med tanke på andlighet och vardagsliv fick konkret uttryck den 29–30.5 i seminariet *Ravitseva luonto* (ung. Närande natur). Helsingfors ortodoxa församlings lägercentrum i Loppi erbjöd en förträfflig inramning för ett trettiotal deltagare, som bl.a. fick höra författaren Eeva Tikka berätta om den andliga naturdimensionen i sina verk. Fotografen Jouko Lehtolas naturbilder fanns utställda. Fil. mag. Tuuli Lukkala föreläste om naturens helgd, och Mirva Ahlqvist-Nieminen från marthorna gav tips om användningen av örter. Andakterna hölls av generalsekreterare Heikki Huttunen, pastor Eija Kemppi, major Sirkka Paukku och konstnären Tiina Malinen-Woodward. Naturtemat fortsatte på hösten i en arbetsgrupp för att planera en fastetid utan koldioxidavtryck för våren 2011. Arbetsgruppen bestod av Eija Kemppi, Tiina Malinen-Woodward, Leena Mäkitalo och Minna Rasku från Etiska sektionen.

På norska Sola vid Nordsjön ordnades Nordisk ekumenisk kvinnokonferens 5–8.8. Temat för konferensen var *När levtt liv finner skapande uttryck* och den samlade femtio kvinnor från fem länder. Från Finland deltog Eija Kemppi, Sinikka Metsätähti, Tiina Malinen-Woodward och Sirpa-Maija Vuorinen. Konferensen närmade sig temat via andligt liv, lyrik, teater och bildkonst. Exempelvis Irja Askolas dikt *Että ette unohtaisi (Att ni inte skall glömma)* togs upp under konferensen. En nordisk diktkavalkad hade sammanställts i ett häfte, som var illustrerat med Sirpa-Maija Vuorinens naturbilder. Tiina Woodward-Malinen höll föredrag om ikonkonstens och bildkonstens inbördes förhållande med utgångspunkt i sitt eget skapande. Hon ledde också en workshop om österländsk och västerländsk syn på religiös konst. Den finländska gruppens ikonutställning väckte stort intresse. Den nordiska ekumeniska kvinnokonferensen i Norge fick en tydlig ekumenisk dimension genom att den ortodoxa kyrkans bildtradition lyftes fram. Konferenserna har tidigare varit tacknämligt fokuserade på kvinnosaken, men den eku-

meniska aspekten har fått mindre uppmärksamhet. Sektionen fick ekonomiskt stöd av ortodoxa kyrkan i Finland för presentationen av ikontemat.

Den åttonde generalförsamlingen för Europas kristna ekumeniska kvinnoforum hölls i Loccum i Tyskland den 23–29.8 under temat *Deltagande och ansvar*. Hela 166 kvinnor från 27 länder deltog. De finländska deltagarna var Outi Piironen-Backman, Leena Kangas, Eija Kemppi och Anne Lagerstedt. Genom detta forum kan kvinnosektionen följa med den kyrkliga och interreligiösa utvecklingen i Europa och hålla sig à jour med exempelvis frågor som rör kvinnors mänskliga rättigheter och sociala problem i Östeuropa.

Inom ramen för projektet Abrahams döttrar bekantade sig sektionen med synagogan i Helsingfors. Projektet omfattade också seminariet *Mikä meille on pyhää* (Vad är heligt för oss) som samlade ett fyrtiotal aktiva deltagare från olika religioner på hotell Helka den 24.10. Nurit Steinbock-Vatka och Nina Nadbornik presenterade judendomen; livets helgd, helgdagstraditionerna och budordens betydelse. De kristna företrädde av Ulla Lumijärvi, som jämförde den heliga Terezas av Avila tänkesätt med luthersk teologi, samt Aino Nenola, som tillförde temat den ortodoxa synvinkeln: tankar om den helgelse som förmedlas av kyrkan, liturgin och isynnerhet eukaristin och bönen. Hamide Caydam från det tatariska samfundet berättade att det som islam håller för heligt är tro, gudstjänst, moral, människans förnuft, heder, egendom, familj, barnuppfostran, diet och heliga platser. Suaad Onniskä från Finlands islamförsamling den islamiska församlingens framhöll fastans och pilgrimsvandringens betydelse.

Ledningsgruppen för NEKK höll sitt andra möte under året i Uppsala i Sverige 30.11–1.12. Eija Kemppi representerade sektionen och Sirpa-Maija Vuorinen evangelisk-lutherska kyrkan. Under mötet diskuterades Norgekonferensens resultat på basis av den respons som hade inkommit. Nordiska ekumeniska kvinnokonferensen ordnas vartannat år, och det är Finlands tur att stå som värdland nästa gång. I Uppsala beslöts att konferensen i Finland ska hållas 16–19.8.2012. Ledningsgruppen ansåg det vara av central betydelse att biskop Irja Askola kan delta. Tidpunkten har noterats i biskopens kalender. För kvinnosektionen betyder konferensarrangemangen en ny utmaning i verksamheten.

5.4 Ungdomssektionen

Sektionens syfte är att främja ekumeniskt ungdomsarbete i Finland och erbjuda unga möjlighet att delta i nationellt och internationellt ekumeniskt ungdomsarbete.

Ordförande var Laura Hytti (ev.-luth.), sekreterare Henri Järvinen (ev.-luth.), och vice ordförande Sami Lehto (fri.).

Verksamhetsårets tyngdpunkt lades på att utveckla informationsverksamheten. Utbildningsprogrammet för ekume-

nik och internationell verksamhet Ketko fortsatte. Sektionen deltog aktivt i att kläcka idéer för och redigera publikationen *Ekumeeninen kasvatus – Mitä opimme toisiltamme?* (Ekumenisk fostran – Vad lär vi av varandra). Laura Hytti och Sami Lehto hörde till redaktionsgruppen och skrev en artikel var. Sektionsmedlemmarna Henri Järvinen ja Teemu Toivonen bidrog också med var sin text. Boken innehåller avsnittet *Ekumenia kirkkojen nuorisotyössä* (Ekumenik i kyrkornas ungdomsarbete). Recensionerna har varit positiva, boken har fått ett gott mottagande. Facebook-sidan *Nuorten ekumeniaa* grundades och en presentationsbroschyr utarbetades. Sektionen inledde planeringen av en dokumentär film om ungdomars religiositet. När filmen är klar kan den användas som stöd för ekumenisk fostran. Man har ansökt om finansiering för projektet, och förproduktion med Myrskylä-Filmi har inletts.

Ketko™

I Helsingfors anordnades Ketko-kursen i samarbete med Koulutuskeskus Agricola och i Joensuu med Finlands Kristliga Studentförbund (FKS) och Ortodoxa studentförbundet (OOL). Samarbetet löpte smidigt. För avlagd kurs får man studiepoäng vid de teologiska fakulteterna vid Helsingfors och Joensuus universitet samt Diakonia-yrkeshögskolorna. Ketko är ett skyddat varumärke.

Ketko erbjuder en god kunskaps- och erfarenhetsgrund och hjälper unga att bli ekumeniskt aktiva. Under utbildningen bekantar de sig med olika kyrkor och samfund i både teori och praktik. Kursdeltagarna får omfattande insikter om den ekumeniska rörelsen, om förutsättningarna för internationell verksamhet, kristligt livt och aktuella frågor. Ketko genomförs under fyra veckoslut under ett läsår. På våren utexaminerades nio unga från Helsingforskursen och fyra från Joensuukursen. På hösten inleddes 13 personer kursen i Helsingfors och sju i Joensuu. En artikel om Ketko under rubriken *Ei kannata keskittyä oppiriitoihin* (ung. Häng inte upp er på lärotvister) publicerades 3.3 i RV-lehti.

Arbetet med att utveckla utbildningsprogrammet för ekumenik och internationell verksamhet för kyrkornas ungdomsarbetare (Ketko Pro) fortsätter. Henri Järvinen och en arbetsgrupp har gjort upp kursinnehållet och han har även satt igång de praktiska arrangemangen för den första kursgruppen. Endast två personer anmälde sig ändå för till den första gruppen som skulle ha startat på hösten så projektet flyttades framåt med ett år. Tanken är att få ihop en studiecirkel på minst fem personer. Ketko Pro har godkänts i 2011 års kurskalender för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, och pilotkursen ska köra i gång under hösten 2011.

Internationella kontakter

Sektionen är medlem i Ekumeniska ungdomsrådet i Europa (Ecumenical Youth Council in Europe, EYCE) och information om EYCE:s kurser och internationella evenemang delades ut via Ketko och listan för ungdomsekumenik. Ämnen som behandlades var demokrati och olika generationer, ungdomsorganisationernas roll och möjligheter under den rådande ekonomiska krisen, klimaträttigheter samt fundamentalism och de religiösa samfundens roll. I Tallinn ordnades 18–25.4 kursen *Democracy for all! – A training course for youth leaders fostering inter-generational dialogue* som Antti Nironen deltog i. Iina Jokilaakso var som sektionens representant på mötet för de nationella kontaktpersonerna i Belfast den 8–12.10, där man planerade EYCE:s framtida verksamhet och kursprogram.

Sektionen stödde finländska ungdomars medverkan i internationella ekumeniska evenemang. Anne Noren och Susanna Punkari deltog den 28.3–4.4 i European Fellowships påskkurs i Estland, *Equal Respect – Human Dignity*. Maija Orsila var med om det ekumeniska, internationella förhandlingsmötet *Called to be Holy* för kvinnliga teologer som anordnades av KFUK-förbundet, Naisteologit ry och Finska Missionssällskapets kvinnor i Helsingfors 8–10.6. Ville Jaloara deltog den 17–19.8 i symposiet *Political Theology Agenda*, anordnat av Sussex Centre for the Individual and Society Bosseys ekumeniska institut. Ungdomarna har delat med sig av sina upplevelser och funderingar på ERF:s webbplats.

Ungdomars religionsdialog

Sektionen har sedan 2006 deltagit i religionsdialog för unga. Religionsdialogen är ett nytt område inom det ekumeniska arbetet och dess verksamhetsformer är stadda i utveckling. Religionsdialogsekreterarna bildade tillsammans med unga inom andra religiösa traditioner ett nätverk som har fått namnet NuDi (av Nuorten Uskotodialogiverkosto, Religionsdialognätverk för unga). I nätverket deltar förutom representanter för ungdomssektionens företrädare för Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga, Bodhidharma ry samt Helsingfors islamiska församling. Sekreteraren för religionsdialog vid Byrån för kyrkans mission deltog också i nätverket, som var med om Studenternas Missionsförbunds religionsdialogkväll 18.11. Anni Mustonen åkte till organisationen United Religions Initiatives konferens *Walking the Talk – Bringing Interfaith Action in Each Town in Europe* i Istanbul samt deltog i URI:s utbildningsprogram Intergenerational Mentorship. Sekreterarna deltog även i Islamic Information Centers verksamhet samt *Golden Rule in Business-seminariet* vid Haaga-Helia yrkeshögskola.

Händelser

Evangelisk-lutherska kyrkans rådplägningsdagar för barn- och ungdomsarbetet i Jyväskylä 12–14.1. Ungdomssektionen kom med ett initiativ för att ekumeniken skulle få en synlig närvaro under dagarna, som samlade över tusen yrkesmännskor inom det kyrkliga barn- och ungdomsarbetet. Panelen Ekumenik hade ett par hundra åhörare. I den ekumeniska aftonandakten var så gott som alla deltagare närvarande. På marknadstorget under evenemanget var det ekumeniska ståendet populärt. Generalsekreteraren, projektsekreterare Anna Hyvärinen och Tiina-Mari Mällinen från kansliet deltog i arrangemangen vid sidan av sektionens medlemmar.

Publiceringen av boken *Ekumeeninen kasvatus* (Ekumenisk fostran) på Finska Missionssällskapet 28.4 samlade en rundlig publik.

Sommaren är här – säsongöppning 27.5 på Svartholmen i Helsingfors lockade många ungdomar till glad samvaro. Stämningen var på topp med Taizé-andakt, musicerande av kören Herännäisnuorten kuoros kvartett och sommardebatt. Vid Ortodoxa kyrkodagarna i Joensuu den 11–13.6 presenterades den ekumeniska ungdomsverksamheten i ett infostånd. I festtältet visades inforeklam om olika teman kring ekumeniska Ansvarsveckan.

Ystävänä vieraalla maalla -ekumeeninen tarinapaja (Vän i främmande land) var en ekumenisk workshop om berättelser i Alexanderskyrkan i Tammerfors 16.10. Pastor Riitta Heino talade på temat *Gästfrihet i den kristna traditionen*. I programmet ingick också en paneldebatt där Emmanuel Eneh från Tammerfors internationella församling talade om *Vänskapens betydelse i nigerisk kultur* och Esa Hämäläinen och Ibrahim Palani från pingsförsamlingen Tampereen Helluntaiseurakunta talade om *Andens frälsande vänskap – kyrkan som den asylsökandes stöd*.

Seminariet *Hengellinen ohjaus ja koulu* (Andlig vägledning och skolan) hölls 12–13.11 i Helsingfors. Det arrangerades i samarbete med sektionerna för fostran och lärofrågor. Mer under rubriken Sektionen för fostran.

Förberedelser för att ge ut en salvadoransk folkmässa på CD tillsammans med Finlands Kristliga Studentförbund inleddes. Mässan gavs ut år 1984 för att hedra minnet av ärkebiskop Oscar Romero och hans arbete. Romero mördades i El Salvador framför altaret i sin kyrka år 1980. Sångerna på skivan har uppstått bland folket i El Salvador och vittnar om ett svårt ansatt, fattigt folk som vänder sig till Gud. Musiken är fortfarande aktuell i dag.

5.5 Sektionen för lärofrågor

Syftet med sektionen för lärofrågor är att erbjuda ERF:s medlemskrets möjlighet till interaktion för att främja läro-

frågor. Sektionens uppgift är att hjälpa kyrkor och kristna samfund att lära känna varandra, främja deras enhet och avlägsna fördomar. För att uppfylla sitt syfte följer sektionen med den ekumeniska diskussionen hemma och utomlands och särskilt Faith and Order-kommissionens verksamhet och arrangerar ekumeniska seminarier och evenemang om aktuella lärofrågor.

Ordförande var Pekka Metso (ort.), vice ordförande Minna Hietamäki (ev.-luth.) och sekreterare Heikki Repo (ev.-luth.).

Sektionens konstituerande möte hölls 5.3 hos Finska Missionssällskapet. Diskussion fördes på axeln tro-vetenskap-ateism med tanke på planeringen av höstens seminarium.

Diakonattet som en del av kyrkans ämbete och frågan om reception var mötestema i Sana-huset i Helsingfors 20.5. Teol. dr. Kaisamari Hintikka talade om den evangelisk-lutherska kyrkans debatt om diakonämbetet. Det har ända sedan 1970-talet funnits en strävan att utveckla diakonämbetet och -identiteten, men det är sedan 1980-talet som diakonatsreformen har varit en ständigt återkommande punkt på dagordningen för det kyrkliga beslutsfattandet. Pekka Metsos inlägg presenterade australiern John Collins forskning och gav en översikt av i synnerhet diakonissaämbetet i östkyrkorna. Petter Kornilow presenterade Frälsningsarméns synsätt. Frälsningsarmén betonar de troendes prästerskap som tillhör alla. Frälsningsarmén anser att samtliga kall och ämbeten är diakoni, tjänande arbete. Ur de troendes skara kallar Kristus somliga till heltidstjänare, officerare. Att utnämnas till officer innebär att man får befogenhet att utöva andligt ledarskap.

Tapani Rajamaa presenterade mottagandet av lärosamtalen mellan Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och metodistkyrkorna i Finland. Avtalet godkändes av metodistkyrkorna år 2009 och fick godkännande också av den evangelisk-lutherska kyrkans kyrkomöte veckan före sektionsmötet.

Den 24.9 hölls sektionens möte i Helsingfors ortodoxa församling. En verksamhetsplan för år 2011 gjordes upp och man förberedde sektionens eftermiddagsseminarium.

Tro-vetenskap-ateism var temat för ett seminarium som samlade omkring 200 personer i Helsingfors ortodoxa församlings utrymmen fredagen den 24.9. Publikframgången förklaras av att de klarast lysande experterna inom den här frågeställningen hade ställt upp: teol. och fil. dr. pastor Matti Amnell, professor Kari Enqvist, teol.mag. Ilse Paakkinen, professor Esko Valtaoja och biskop emeritus Juha Pihkala. Ordet leddes av teol.dr. Jyri Komulainen. Sektionens ordförande Pekka Metso öppnade debatten och generalsekreterare Heikki Huttunen sammanfattade den i sitt slutanförande. Seminariet utgjorde ett utmärkt exempel på att ett ämne som väcker stora passioner och motsättningar kan behandlas konstruktivt och i god anda. Det enda som behövs är god

vilja, ömsesidig respekt, öppenhet, samt vilja att lyssna och förstå.

Andlig handledning och skolan var tema för ett seminarium som ordnades i samarbete med Ungdomssektionen och Ssektionen för fostran 12.–13.11. Sektionens medlemmar deltog 25.11 i symposiet *Edinburgh II och Lausanne III – Världsmision igår, idag, imorgon* som hölls i Vetenskaper-nas hus.

5.6 Sektionen för lokalekumenik

Sektionens syfte är att erbjuda ERF:s medlemskrets och kristna i olika kyrkor och samfund möjlighet till interaktion för att främja den lokala ekumeniken.

Sektionens ordförande var kyrkoherde Matti Wallgrén (ort.) och vice ordförande var pastor Arto Kortemaa (fri.) och kyrkoherde Arto Penttinen (luth.). Sekreterare var pastor Veijo Koivula (luth.).

Sektionen samlades till tre möten under vilka man diskuterade aktuella ekumeniska frågor och lokalekumenisk verksamhet på olika håll i vårt land. Att dela information och idéer samt tillsammans reflektera över dem skapade en intensiv debattatmosfär under sektionens möten. Ett centralt ämne var den ekumeniska böneveckan för kristen enhet, Ansvarsveckan, världsböndagen och det ekumeniska bibelevnemang som på initiativ av Finska Bibelsällskapet ordnas i maj. Sektionen har strävat efter att ha nära kontakter till lokal ekumenik överallt i Finland.

Det åttonde Lokalekumeniskt forum hölls i Forssa 4.10. Forumets centrala tema var sändning och vittnesmål. Under dagen bekantade sig de cirka 50 deltagarna från olika delar av landet med lokal ekumenik och utbytte erfarenheter. Kyrkoherde Esa Löytömäki i den lokala lutherska församlingen hälsade deltagarna välkomna tillsammans med frikyrkopastorn Pekka Murtolahti och pingstförsamlingens pastor Tapio Sopanen. Mötesplatser var en luthersk kyrka, en församlingsgård, en frikyrka och ett ortodoxt verksamhetscenter. I Forssa råder goda kontakter mellan samtliga kristna församlingar och samarbetet har långa anor. De anställda inom de olika samfunden känner varandra och samarbetet är dynamiskt. I synnerhet Katukirkko- och Sinisoppi-verksamheterna presenterades.

Den höga arbetslöshetsprocenten i Forssa ledde till grundandet av verksamheten Katukirkko (Gatukyrka) inleddes år 1997. Tidigare hade gatumission endast förekommit genom enskilda parter. Gatukyrkans verksamhetsform stöder församlingsarbetet inom ett område som är alltför stort för en enskild församling att axla. Ansvaret delas mellan lutheraner, pingstvännen och friförsamlingen. Projektet Sinisoppi grundades för att ta itu med missbruksproblem i Forssa. En stor styrka för båda projekten har varit den ekumenis-

ka kopplingen, vardagens levande ekumenik. Pingstförsamlingens Taina Hintsanen och den lutherska församlingens diakon Anneli Tuovila presenterade diakoniarbetet i Forssa. Det ortodoxa verksamhetscentret stod värd för en avslutningstjänst som förrättades av fader Kari Räntilä. Disponent Heikki Halme berättade om det vackra sakrala rum som har skapats i en före detta affärslokal.

Nästa lokalekumeniska forum kommer att hållas i Tammerfors hösten 2011.

5.7 Sektionen för finlandssvensk ekumenik

Sektionens syfte är att erbjuda ERF:s svenskspråkiga medlemmar, observatörer och partnerorganisationer möjlighet till interaktion, att behandla aktuella ekumeniska frågor ur de svenskspråkiga samfundens och Borgå stifts synvinkel, och att främja den lokala ekumeniken.

Sektionens ordförande var Jan Edström (sv. bapt.) och sekreterare Sara Torvalds (kath.).

Den 19 januari i St Henrikskatedralens prästgård i Helsingfors planerades seminariet om biktens teologi *Binda och lösa*. Ekumeniska ansvarsveckan diskuterades, ett förslag på ekumenisk förbönslista lades fram. Sektionen efterlyste en ekumenisk nätportal som kunde upprätthållas i samarbete mellan Ekumeniska Rådet, Kyrkpressen och andra aktörer.

Den 4 mars hölls mötet hos Frälsningsarmén och museet på Mikaelsgatan i Helsingfors presenterades. Sektionen uppmärksammade och rapporterade om aktuella ekumeniska frågor som höstens finlandssvenska diakonidagar, sommarens frikyrkliga sommarkonferens, lutherska kyrkans tema Helig.

Tredje mötet hölls den 7 april i Betelkyrkan, Helsingfors. Bland rapporterna nämndes Ansvarsveckans människohandelsseminarium och kommande teaterprojekt för skolorna, Världsböndagens gudstjänst. Sektionen föreslog att konfirmation och kristen fostran skulle tas upp vid ett kommande seminarium.

Fjärde mötet hölls i Andreaskyrkan i Helsingfors. Bland rapporterna: den ortodoxa Chrysostomosliturgin översätts till svenska och Ansvarsveckan.

Seminariet Binda och lösa – ekumeniskt seminarium om biktens teologi hölls fredagen den 19 november 2010 vid teologiska fakulteten i Åbo, som arrangerade seminariet med sektionen. Medverkande var professor Tage Kurtén, pastor Henrik Nymalm (Missionskyrkan), kommandör Vibeke Krommenhoek (Frälsningsarmén), fader Paolo Nguyen Toan Tri (Katolska kyrkan), teol. mag. Gerd Snellman (laestadianska väckelsen inom lutherska kyrkan) och fader Mikael Sundqvist (ortodoxa kyrkan). Kyrkpressen rapporterade från seminariet med en stor artikel och anförandena kan läsas även i www.ekumenia.fi.

6. Förvaltning och ekonomi

6.1 Rådets möten

Vårmötet

Rådets vårmöte hölls hos Finska Missionssällskapet 19.4. Missionsdirektor Seppo Rissanen hälsade mötesdeltagarna välkomna och inledde en andakt. Till de stadgeenliga ärendena hör behandling av föregående års verksamhetsberättelse och bokslut. Två betydande ekumeniska publikationer såg också dagens ljus under mötet: *Toivon siemen*, en rapportbok om Europeiska kyrkokonferensens generalförsamling i Lyon, och *Ekumeeninen kasvatus – Mitä opimme toisiltamme?*, en bok om ekumenisk fostran. Efter de stadgeenliga ärendena behandlade vårmötet missionsfrågan vid ett seminarium som var öppet för allmänheten och vars tema var *Edinburgh 1910 och den ekumeniska missionsvisionen*. Risto Ahonen höll huvudanförandet på temat *Varför Edinburgh 1910?* Arto Hämmäläinen talade om *Synpunkter på pingströrelsens missionsvision* medan Outi Vasko berättade om *den växande ortodoxa kyrkan i Kenya*.

Höstmötet

Kyrkorna i Europa markerade år 2010 som migrationens år, vilket gav höstmötet 28–29.10 sitt tema. Mötet hölls i samarbete med Valamon kansanopisto i Nya Valamo i Heinävesi. Höstmötet inleddes med en bönegudstjänst i Kristi förklarings klosterkyrka. Gudstjänsten förrättades och välkomsthälsningen framfördes å ärkebiskop Leos vägnar av biskop Arseni. Ordförande, biskop Teemu Sippo SCJ öppnade höstmötet och talade om den kända tysken Gottfried Wilhelm Leibnitz tankar om ekumenik från perioden kring sekelskiftet 1600–1700. Mötet behandlade stadgeenliga ärendena vilka under höstmötet i huvudsak handlar om planering av verksamheten för följande år. ERF fick också två nya partnerorganisationer, Religions och Kulturforumet FO-KUS rf samt utvecklingssamarbetsorganisationen World Vision Finland.

Ekklesiastikråd Risto Cantell tackades för hans flera decennier långa engagemang samt ihärdiga och visionära ekumeniska insatser. Cantell gick i pension från årsskiftet och slutade representera sin kyrka i ERF. Samfundsledare Hannu Vuorinen skulle fylla 50 år följande söndag (31.10) och det markerade mötet också.

Efter torsdagens officiella möten inbjöd ärkemandrit Sergei deltagarna på kaffe och te i hans residens. Kaffestunden präglades av en varm atmosfär och efteråt guidade ärkemandriten sina gäster på finska medan fader Sergius Colliander skötte guidningen på svenska. Ortodoxa kyrkostyrelsen bjöd på en festmiddag med biskop Arseni som värd.

Ortodoxa kammarkören och Puijon kamarikuoro upp-

trädde med ekumenisk aftonmusik på temat *Bred dina vida vingar*. Kören håller på med en serie samkonserter med kyrkomusik från öst och väst. På programmet fanns Rossini och Rachmanin samt Einojuhani Rautavaaras komposition till psalmerna 141 och 142. Kvällsmusikkonserten avslutades med Suojaavat siipes (*Bred dina vida vingar*). Nunnan Kristoduli talade om det kristna livet som vällfärd och migration. Hon konstaterade att en kristen ska vara fri, även om det är svårt, och inte klamra sig fast vid platser eller ens vid människor.

Migrationstemat fortsatte på fredagen med ett seminarium om temat under rubriken Jag är *en främling* på jorden, dölj inte dina bud för mig, efter psalm 119. Där speglade man dagens invandring mot den upplevelse av evakuering som Valamo kloster och andra karelare har upplevt. Seminariet leddes av Valamon kansanopistos rektor Sirpa Koriala och inledningen till temat gavs av Riistavesi församlings tf. kyrkoherde Kirsi Leino. I workshops diskuterades temat ur olika synvinklar: 1. Bön som vandring in i ens eget inners-ta (nunna Kristoduli) 2. Evakuerad – en miljon finländares överlevnadshistoria (fil.mag. Heli Kananen) 3. Religionsfrihet och självavård för invandrare (pastor Timo Keskitalo) 4. Migration — en utmaning för kyrkorna (tf. kyrkoherde Kirsi Leino).

Efter workshopsarbetet var det dags för ett sammandrag av den evangelisk-lutherska biskopen Matti Repo och allmän diskussion. Under diskussionen påtalades bl.a. problemet att invandrare inte alltid styrs till de kyrkor de tidigare har tillhört. I stället har de till och med lockats att konvertera till andra kyrkor, vilket står i konflikt med Charta Oecumenica som undertecknades år 2001. Även minoritets- och majoritetsfrågor väckte debatt.

Höstmötet avslutades med ett besök i Lintula kloster, där gästerna mottogs med värme för en presentation av klostret och blev bjudna på kaffe.

6.2 Styrelsen

Styrelsen samlades till fem möten. Två av dem hölls i gästfria biskopsgårdar, som gäster hos Helsingfors katolska stift och Tammerfors evangelisk-lutherska stift.

Ordförande var biskop Teemu Sippo SCJ (kat.)

Suppleant generalvikarie Wieslaw Swiech SCJ (kat.)

Vice ordförande var:

Biskop Matti Repo (ev.-luth.) och suppleant pastor Antti Kruus (ev.-lut.)

Teol.mag. Outi Vasko (ort.) och suppleant överdiakon Juha Lampinen (ort.)

Pol.mag. Markus Österlund (missionskyrkan) och suppleant pastor Mayvor Wärn-Rancken (met.)

Övriga medlemmar var:

Teol.dr. Päivi Jussila (ev.-luth.) och suppleant teol.lic. Veijo Koivula (ev.-luth.)

Teol.dr. Tomi Karttunen (ev.-luth.) och suppleant TT Minna Hietamäki (ev.-luth.)

Biskop Simo Peura (ev.-luth.) och suppleant domprost Matti Poutiainen (ev.-luth.)

Samfundsledare Hannu Vuorinen (fri.) och supleant pastor Soile Salorinne (met.)

6.3 Personal

ERF:s kansli sköter ett stort arbetsfält. Kansliets insatser är ett arbete som ofta inte märks innan det blir gjort. Det dagliga arbetet består av konsultation, information och ekumenisk källhandledning. ERF:s kansli skötte otaliga kontakter till såväl evangelisk-lutherska kyrkans kyrkostyrelser olikavdelningar som andra medlemskyrkor och främjade det ekumeniska samarbetet i stort som smått. ERF bedrev genom sina sektioner och i samarbete med sina samarbetsparter – trots sina små personresurser – en bred verksamhet som erbjöd ekumenisk expertis på många områden till nytta för kyrka och samhälle.

I slutet av året uppgick personalstyrkan till 5 personer (6 personer i slutet av föregående år). Fyra av de fem anställda var tillsvidareanställda (3 personer) och en person var visstidsanställd (3 personer). Antalet årsverken under redovisningsperioden var 4,5 (året innan 4,3). Av personalen arbetade 3 (4) personer med stödfunktioner och allmän förvaltning på kansliet medan två (2) var projektsekreterare för Ansvarsveckan.

Generalsekreterare var Heikki Huttunen, byråsekreterare Sirpa-Maija Vuorinen (från 1.10 administrativ sekreterare). Perry Johansson var deltidanställd ekonom, projektsekreterare för Ansvarsveckan på deltid var Anna Hyvärinen medan Jan Edström var visstids- och deltidanställd projektsekreterare på svenska för Ansvarsveckan. Deltidsanställda byråbiträdet Tiina-Mari Mällinens visstidsanställning tog slut i slutet av maj. Hon prästvigdes 30.5 och hon började arbeta som församlingspastor i Lappeen seurakunta.

Ryskfödda Marina Gargi gjorde sin arbetspraktik inom arbetskraftsförvaltningens invandrarutbildning på kansliet 8.11–17.12.

6.4 Ekonomi

Räkenskapsperioden uppvisade ett överskott på 17 441,52 euro (underskottet under föregående räkenskapsperiod 76,73 euro) och det egna kapitalet uppgick i slutet av året till 26 382,41 euro (8 940,89 euro). Fondkapitalet i slutet av året var sammanlagt 21 734,02 euro (24 734,02 euro). Föreningen och dess fondmedel har i huvudsak deponerats i en placeringsförsäkring med låg risk.

Intäkter

Räkenskapsperiodens intäkter var 402 792,68 euro (föregående räkenskapsperiod 355 885,11 euro), vilket var en uppgång på 13,2 % jämfört med året innan. Församlingarnas andel av alla intäkter uppgick till 45,2 % (36,9 %). Statsbidrag uppgick till 11,7 % (18,8 %) och medlemssamfundens andel till 35,7 % (41,0 %) av intäkterna. Officiella kollekter från församlingarna uppgick till 171 357,38 euro (122 709,97 euro) medan de fria kollektmedlen var 4 597,79 euro (3 891,23 euro) och budgetstödet 6 030,00 euro (4 780,00 euro). Statstödet uppgick till sammanlagt 47 000,00 euro (67 000,00 euro). Intäkterna från medlemssamfunden var 143 655,50 euro (145 983,47 euro). Föreningens ränteinkomster från placerings- och finansieringsverksamhet var 2 397,48 euro (2 570,53 euro).

Utgifter

Verksamhetsutgifterna för räkenskapsperioden var 385 351,16 euro (355 961,84 euro under föregående räkenskapsperiod) vilket innebar en ökning på 8,3 % jämfört med året innan. Löner och arvoden med biutgifter uppgick till 231 049,83 euro (225 830,07 euro) inklusive löner och arvoden samt biutgifter för övriga verksamhetsområden. Avskrivningarna på anläggningstillgångar uppgick till 180,66 euro (240,88 euro). Ansvarsveckans kostnader var 93 673,95 euro (84 926,55 euro), och de ökade med 10,3 % jämfört med året innan. Utgifterna för övrig egentlig verksamhet var 26 395,07 euro (26 368,80 euro). Kostnaderna för stödfunktioner och allmän förvaltning var 89 091,61 euro (65 653,67 euro), och de ökade med 35,7 %. Av verksamhetsutgifterna utgjorde stödfunktionerna och den allmänna förvaltningen 23,1 % (18,5 %).

7 Medlemskap

ERF är observatör (*associated council*) i Kyrkornas Världsråd och Konferensen för europeiska kyrkor. ERF har också en representant i Svenska Bibelsällskapets huvudmannaråd. ERF är medlem i Utbildningscentret Agricola (tidigare

Kristliga studiecentralen), som är samarbetspart i bl.a. utbildningsprogrammet Ketko™. ERF är grundande medlem i Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi – Religionernas samarbete i Finland RESA-forumet rf.

8 Utvärdering

Kristi närvaro och roll i det finländska samhället utmanades på ett aldrig tidigare skådat sett i slutet av år 2010. Aktuella frågor om kön och etik väckte skarp och i viss mån också konfliktfylld debatt bland kristna, i synnerhet inom kyrkorna. Den lutherska majoritetskyrkan ställdes inför de största utmaningarna då den offentliga debatten provocerade vissa medlemmars bräckliga motivation att tillhöra kyrkan. Gränserna för debatten gick ändå inte mellan de olika kristna kyrkorna, utan också inom dem. I enlighet med sin uppgift strävade ERF efter att främja kontakter och solidarisk debatt mellan kristna. Det stöd och den respekt som representanter för andra kyrkor uttryckte för den lutherska kyrkan, trots avvikande åsikter, kan ses som en positiv ekumenisk följd av en svår situation. ERF:s uppgift är även framöver att skapa ett tryggt ekumeniskt rum som bygger på vår gemensamma tro på Kristus och inom vilket den Helige Ande kan verka och där ärlig debatt är möjlig. Dess kännetecken är förmåga att lyssna och respektera andra tolkningar och olika moraliska slutsatser i vår gemensamma Kristus-tro. Ekumenik förutsätter vilja att bygga den gemenskap som tillsvidare är ofullständig.

ERF strävade även under det gångna året efter att tjäna medlemskyrkorna i deras relationer till statsmakten och samhället. I vårt land pågår en andlig förskjutning där de s.k. folkkyrkorna lämnar rollen som representanter för den offentliga makten och närmar sig medborgarsamhället. Det innebär att man kan skapa en ny, mer kritisk roll i förhållande till statsmakten och myndigheternas agerande, en roll som i större utsträckning bygger på kristen etik. Kyrkorna har som inhemska vittnen om ett religiöst samhälle i kombination med den ekumeniska rörelsens internationella etik bidra med nyttiga synpunkter. Den ojämlikhet som de juridiska skillnaderna i kyrkornas ställning ger upphov till återspeglas i vissa frågor som ERF har tagit upp, bland annat vigselrätt och statsbidrag.

De rekommendationer som rådet publicerade i *Kyrkan som fristad* är fortfarande aktuella. När församlingar har bistått nödlidande asylsökande har det uppdagat fall där myndigheternas agerande i samband med överklagan visade sig vara felaktiga eller bröt mot allmän rättssuppfattning och kristen etik. Det är sannolikt att frågan om asyl kommer att leda till situationer som lagstiftning eller praktisk verksamhet inte har förutsett. Sådana situationer är förknippade med mycket mänskligt lidande och ångest och församlingen är allt tydligare den part som man i sista hand väntar sig ett medmänskligt bemötande.

Folkkyrkornas ärkebiskopar förde med ERF tydligt fram sin kritik av behandlingen av hjälpbehövande äldre människor i asylprocessen. Deras röster slöt sig till den folkrörelse som spontant uppstod för att stöda utvisningshotade mödrarna. Processen var utdragen och berörde många; den fick stor uppmärksamhet och väckte sympati, men någon politisk

lösning fanns inte.

De interreligiösa kontakterna utvecklades under det gångna året mot självständighet och fick en egen förening. I den processen fanns sådant som tydde på att samarbetet med ERF och kyrkorna var till nytta och torde fortsätta. De uttalanden som religiösa ledare har kommit med tillsammans angående bl.a. religionsundervisning eller asylproblem får mer uppmärksamhet än ställningstaganden som samfunden kommer med ensamma.

ERF:s ekonomi klarade av den planerade verksamheten under året. Inom kyrkorna finns inga nya resurser som kan tänkas stärka ERF:s kansli. Genom sektionerna får ERF tillgång till kunskaper och expertis inom kyrkorna för det praktiska arbete som ERF utför. I samarbete med ERF:s kansli ordnade sektionerna intressanta och aktuella seminarier och evenemang som lockade både en bred publik och massmedialt intresse. Medlemmarna i sektionerna arbetade helt frivilligt eller finansierades av de kyrkor och organisationer de representerade.

Ett tryggt ekumeniskt rum och ärlig dialog skapades i ERF:s och Studium Catholicums gemensamma seminarierierie *Sexualiteten i Guds plan*, som avslutades med ett seminarium som var öppet för allmänheten. Seminarierieserien är av intresse även internationellt och publiceringen av de föredrag som har ingått i serien tjänar den krävande debatt som förs i ämnet i Finland.

Timresursreformen i grundskolan bereddes i en arbetsgrupp på undervisningsministeriet under hela läsåret 2009–2010. Sektionen för fostran följde noga med arbetsgruppens diskussioner och höll kyrkofältet informerat om hur frågan utvecklades. De möjligheter som den nuvarande religionsundervisningsmodellen erbjuder i en mångkulturell och mångreligiös värld fördes fram på ett förtjänstfullt sätt. Religionsundervisningen gav också tillfälle till samarbete över religionsgränserna och en gemensamma vision fördes fram i olika sammanhang tillsammans med muslimer och judar. Hela timresursreformen stupade till slut på grund av bristande politisk enighet. Frågan är ett riksdagsvalstema i valet 2011 och debatten om bl.a. religionsundervisningens ställning kan väntas blossa upp på nytt inom kort. Sektionen för fostran är alert och sakkunnig och utför ett väldigt viktigt ekumeniskt arbete.

ERF:s kanslis insatser och sakkunskaper fick ett erkännande då Republikens President 6.12 beviljade administrativ sekreterare Sirpa-Maija Vuorinen medaljen av I klass av Finlands Vita ros orden. Man hade ansökt om förtjansstecknet för den mångåriga arbetsinsats Siru Vuorinen har gjort på ERF och den unika ekumeniska yrkeskunskap hon på så sätt har inhämtat. Inom ERF:s kansli har hon bidragit till ökat samarbete och gemensamt ansvar mellan kyrkorna och kristna parter och det är av betydelse för samhället i stort.

Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry
Ekumeniska Rådet i Finland rf

TASEKIRJA

1.1.–31.12.2010

Tuloslaskelma.....	50
Tase	55
Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	57
Tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä.....	57
Avustukset.....	58

**Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry
Helsinki**

TULOSLASKELMA

	1.1.–31.12.2010	1.1.–31.12.2009
VARSINAINEN TOMINTA		
TIEDOTUS		
TUOTOT		
5000 JULKAISUTULOT	2 793,01	57,10
TUOTOT	2 793,01	57,10
KULUT		
6030 JULKAISUJEN PAINATUS	-1 815,00	-2 218,50
6031 JULKAISUT MYYNTIIN	-1 888,00	0,00
6032 INTERNET KOTISIVU	-992,40	-2 878,20
6039 MUUT TIEDOTUSKULUT	0,00	-1 148,94
KULUT	-4 695,40	-6 245,64
TIEDOTUS YHTEENSÄ	-1 902,39	-6 188,54
RUKOUSVIIKKO		
KULUT		
6220 PAINATUSKULUT	0,00	-705,60
6239 MUUT KULUT	-591,22	-638,91
KULUT	-591,22	-1 344,51
RUKOUSVIIKKO YHTEENSÄ	-591,22	-1 344,51
VASTUUVIIKKO		
TUOTOT		
5260 VALTIONAVUSTUS	40 000,00	60 000,00
5262 KCSA	0,00	20 650,47
5264 SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET	10 000,00	0,00
TUOTOT	50 000,00	80 650,47
KULUT		
HENKILÖSTÖKULUT		
6250 PALKKA- JA SOSIAALIKULUT	-47 803,79	-41 837,38
6251 MATKA- JA MAJOITUSKULUT	-1 729,69	-1 424,43
6255 MUUT HENKILÖKULUT	-95,00	-273,22
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	-49 628,48	-43 535,03
OSTETUT PALVELUT		
6260 PALKKIO- JA SOSIAALIKULUT	-3 215,00	-2 625,34
6261 MATKA- JA MAJOITUSKULUT	-2 884,73	-1 589,45
6262 PÄIVÄRAHAT	-288,00	-560,00
6265 MUUT KULUT	-39,95	-646,27
OSTETUT PALVELUT YHTEENSÄ	-6 427,68	-5 421,06

HALLINTOKULUT			
6270	PUHELIN	-1 181,06	-1 200,36
6272	ATK	-403,80	-365,26
6274	PANKKIKULUT	-98,63	-94,03
6275	KIRJALLISUUS JA LEHDET	-200,92	-224,93
6276	TOIMISTOKULUT	-1 248,42	-1 223,23
6277	SISÄINEN VUOKRA	-2 562,79	-2 487,41
6278	PÄÄSIHTEERI JA RAHASTONHOITAJA	0,00	-8 653,20
HALLINTOKULUT YHTEENSÄ		-5 695,62	-14 248,42
MATERIAALIT JA MUUT HANKINNAT			
6280	MONISTUS JA KOPIONTI	-2 834,51	-2 706,99
6281	POSTITUS JA RAHTI	-3 047,81	-3 438,11
6282	PAINATUKSET	-10 607,44	-8 355,18
6283	MATERIAALIT	0,00	-506,84
6284	TAITTOKULUT	0,00	-2 395,00
MATERIAALIT JA MUUT HANKINNAT YHTEENSÄ		-16 489,76	-17 402,12
MUUT KULUT			
6290	SEMINAARIT	-2 383,19	-106,82
6291	LEHTI-ILMOITUKSET	-150,00	-746,99
6292	VASTUUVIIKON TYÖRYHMÄ	-624,21	-665,41
6293	TAPAHTUMAT	-176,00	-350,00
6294	MEDIAYHTEISTYÖ	0,00	-690,00
6295	VAPAAEHTOISTYÖNTEKIJÄT	-68,39	-381,95
6296	INTERNET -KOTISIVU	-1 767,85	-1 191,86
6297	KIRJALLISUUS	0,00	-77,95
6298	TOIMISTOTARVIKKEET	-249,49	-108,94
6299	TEATTERIPROJEKTI	-10 013,28	0,00
MUUT KULUT YHTEENSÄ		-15 432,41	-4 319,92
KULUT		-93 673,95	-84 926,55
VASTUUVIIKKO YHTEENSÄ		-43 673,95	-4 276,08
KIRKKOPÄIVÄT			
KULUT			
6470	MATKAKULUT	0,00	-488,67
6472	MAJOITUSKULUT	0,00	-1 157,95
6479	MUUT KULUT	0,00	-188,65
KULUT		0,00	-1 835,27
KIRKKOPÄIVÄT YHTEENSÄ		0,00	-1 835,27
JAOSTOT			
TUOTOT			
5612	KASVATUSASIAIN JAOSTO	3 396,00	1 643,00
5615	NAISJAOSTO	1 532,40	599,00
5616	EETTISTEN KYSYMYSTEN JAOSTO	2 000,00	2 350,00
TUOTOT		6 928,40	4 592,00

KULUT			
6620	OPILLISTEN KYSYMYSTEN JAOSTO	-662,17	-1 472,69
6622	KASVATUSASIAIN JAOSTO	-5 492,20	-2 507,33
6623	PAIKALLISEN EKUMENIAN JAOSTO	-105,00	-291,00
6625	NAISJAOSTO	-3 507,70	-2 099,00
6626	EETTISTEN KYSYMYSTEN JAOSTO	-2 461,82	-2 300,73
6627	SEKTIONEN FÖR FINLANDSSVENSK	-199,00	-49,50
KULUT		-12 427,89	-8 720,25
JAOSTOT YHTEENSÄ		-5 499,49	-4 128,25

NUORISOJAOSTO

TUOTOT			
5650	KIRKKOPALVELUT RY	1 016,23	238,00
5660	VALTIONAVUSTUS	7 000,00	7 000,00
TUOTOT		8 016,23	7 238,00
KULUT			
6650	KOULUTUSSIHTEERIN PALKKIO	-450,00	-459,00
6651	SIHTEERIN PALKKIO	-450,00	-459,00
6670	KETKO	-1 529,71	-1 031,76
6672	EKUMEEINEN TYÖRYHMÄ	-2 012,64	-3 235,79
6673	KANSAINVÄLINEN TYÖRYHMÄ	-2 840,51	-1 845,18
6675	ALLIANSSIN JÄSENMAKSU	-75,00	-75,00
6676	MATKAKULUT	-422,70	-1 117,40
6678	DOKUMENTTIPROJEKTI	-900,00	0,00
6679	MUUT KULUT	-7 545,77	-7 897,36
KULUT		-16 226,33	-16 120,49
NUORISOJAOSTO YHTEENSÄ		-8 210,10	-8 882,49

KESKUSTOIMISTO

TUOTOT			
5700	MUUT TUOTOT	22 476,88	5 362,81
5710	SISÄISET KULUKORVAUKSET	13 241,39	31 187,71
5720	SEMINAARITUOTOT	2 100,00	700,00
TUOTOT		37 818,27	37 250,52

HENKILÖSTÖKULUT

6700	PALKAT	-190 760,00	-172 818,65
6701	SISÄISET PALKAT	55 039,96	47 061,13
6702	PALKKIOT	-5 808,20	-4 299,35
6703	ELÄKEVAKUUTUSMAKSUT	-31 680,25	-28 711,87
6704	HENKILÖVAKUUTUKSET	-2 477,05	-1 871,81
6705	SOSIAALIKULUT	-4 252,01	-3 821,49
6706	LOMAPALKKAVARAUS	3 927,68	-14 306,90
6707	HENKILÖSTÖKOULUTUS	-852,13	-508,48
6708	PÄIVÄRAHAT	-3 349,50	-4 727,00
6709	TYÖTERVEYDENHUOLTO	-886,17	-1 081,09
6710	PUHELINETU	-240,00	-240,00
6711	PÄIVÄRAHAKORVAUKSET	326,32	0,00
6715	MUUT HENKILÖSTÖKULUT	-881,53	-1 506,38
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ		-181 892,88	-186 831,89

TOIMISTOKULUT			
6720	VUOKARAKULUT	-15 075,23	-14 631,84
6721	POSTITUS	-1 126,15	-3 690,31
6722	PUHELIN	-5 905,27	-7 060,97
6723	ATK-KULUT	-3 670,89	-2 148,61
6724	ATK-LEASING	-518,88	-1 722,34
6725	MONISTUS JA KOPIOINTI	-2 423,70	-5 092,39
6726	KOPIOKONELEASING	-6 253,88	-6 062,46
6727	PANKKIKULUT	-519,09	-553,10
6728	KIRJALLISUUS JA LEHDET	-1 435,09	-1 323,14
6729	MATKAKULUT	-14 627,45	-12 672,88
6730	KOKOUSKULUT	-3 418,68	-1 503,85
6731	SEMINAARIT	-2 303,34	-2 384,66
6732	JÄSENMAKSUT	-776,59	-678,00
6717	KALUSTON POISTO	-180,66	-240,88
6733	AVUSTUKSET	0,00	-1 600,00
6735	SUHDETOIMINTAKULUT	-2 336,57	-1 844,30
6736	TILINTARKASTUSKULUT	-1 195,60	0,00
6739	MUUT TOIMISTOKULUT	-13 871,27	-7 195,45
MUUT YHTEISET MENOT YHTEENSÄ		-75 638,34	-70 405,18
KESKUSTOIMISTO YHTEENSÄ		-219 712,95	-219 986,55

HALLINTO

TUOTOT			
5750	OSALLISTUMISMAKSUT	11 405,50	9 883,00
TUOTOT		11 405,50	9 883,00
KULUT			
6770	MATKAKULUT	-2 274,08	-2 063,52
6771	RUOKA/MAJOITUSKULUT	-8 209,16	-4 316,41
6772	KOPIONTIKULUT	0,00	-1 693,00
6773	POSTITUSKULUT	0,00	-1 403,15
6779	MUUT KULUT	-2 719,75	-997,86
KULUT		-13 202,99	-10 473,94
HALLINTO YHTEENSÄ		-1 797,49	-590,94

KULUJÄÄMÄ -281 387,59 -247 232,63

VARAINHANKINTA

TUOTOT			
7000	LUTERILAISEN KIRKON KOLEHTI	171 357,38	122 709,97
7100	MUUT KOLEHDIT	4 597,79	3 891,23
7101	LAHJOITUKSET	40,00	0,00
7150	JÄSENMAKSUT	114 650,00	113 450,00
TUOTOT		290 645,17	240 051,20
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ		290 645,17	240 051,20

KULUJÄÄMÄ 9 257,58 -7 181,43

SIJOITUSTOIMINTA

TUOTOT		
7400 KORKOTUOTOT	2 397,49	2 570,53
TUOTOT	2 397,49	2 570,53
KULUT		
7900 MUUT SIJOITUS- JA RAHOITUSKULUT	-243,55	-245,83
KULUT	-243,55	-245,83
SIJOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	2 153,94	2 324,70

KULUJÄÄMÄ **11 411,52** **-4 856,73**

YLEISAVUSTUKSET

TUOTOT		
8200 YLEISAVUSTUKSET	6 030,00	4 780,00
TUOTOT	6 030,00	4 780,00
YLEISAVUSTUKSET YHTEENSÄ	6 030,00	4 780,00

TILIKAUDEN TULOS **17 441,52** **-76,73**

TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ **17 441,52** **-76,73**

TASE**VASTAAVAA****31.12.2010****31.12.2009****PYSYVÄT VASTAAVAT**

AINEELLISET HYÖDYKKEET

KONEET JA KALUSTO

1550 KONEET JA KALUSTO

722,62

963,50

1595 KALUSTON POISTO

-180,66

-240,88

KONEET JA KALUSTO

541,96

722,62

AINEELLISET HYÖDYKKEET

541,96

722,62

SIJOITUKSET

MUUT SAAMISET

1950 KALEVA SIJOIT.OPTIMI 801-84265

55 654,10

53 297,14

MUUT SAAMISET

55 654,10

53 297,14

SIJOITUKSET

55 654,10

53 297,14

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

56 196,06

54 019,76

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

LYHYTAIKAISET

SIIRTOSAAMISET

2690 MUUT SIIRTOSAAMISET

2 064,65

1 967,50

SAAMISET YHTEENSÄ

2 064,65

1 967,50

RAHAT JA PANKKISAAMISET

2900 KASSA

0,00

182,00

2910 NORDEA 101830-74403

15 681,21

28 097,31

RAHAT JA PANKKISAAMISET

15 681,21

28 279,31

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

17 745,86

30 246,81

VASTAAVAA**73 941,92****84 266,57**

TASE**VASTATTAVAA**

	31.12.2010	31.12.2009
OMA PÄÄOMA		
RAHASTOT		
ERITYISMÄÄRÄYKSIN RAJOITETUT RAHASTOT		
3070 STIPENDIRAHASTO	20 018,02	20 018,02
3071 INGA-BRITA CASTRENIN RAHASTO	1 300,00	1 300,00
ERITYISMÄÄRÄYKSIN RAJOITETUT RAHASTOT	21 318,02	21 318,02
MUUT RAHASTOT		
3091 ISÄ ROBERTIN RAHASTO	416,00	3 416,00
MUUT RAHASTOT	416,00	3 416,00
RAHASTOT	21 734,02	24 734,02
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		
3150 YLIJÄÄMÄ-/ALIJÄÄMÄJÄÄNNÖS	8 940,89	9 017,62
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		
3155 TILIKAUDEN TULOS	17 441,52	-76,73
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	48 116,43	33 674,91
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
SIIRTOVELAT		
4895 LOMAPALKKAVELAT	21 680,64	25 608,32
4900 MUUT SIIRTOVELAT	4 144,85	24 983,34
LYHYTAIKAINEN	25 825,49	50 591,66
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	25 825,49	50 591,66
VASTATTAVAA	73 941,92	84 266,57

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadinta- ja arvostusperiaatteet

Sijoitukset on arvostettu välittömään hankintamenuon.

Taseen liitetiedot	2010	2009
Sijoitukset		
Muut sijoitukset	55 654,10	53 297,14
Markkina-arvo	55 654,10	53 297,14

Vastuositoumukset	2010	2009
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	6 258,08	6 280,56
Myöhemmin maksettavat	17 550,23	23 628,96
Vastuositoumukset yhteensä	23 808,31	29 909,52

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsinki 10.2.2011

Teemu Sippo
puheenjohtaja

Matti Repo
varapuheenjohtaja

Outi Vasko
varapuheenjohtaja

Markus Österlund
varapuheenjohtaja

Päivi Jussila

Tomi Karttunen

Simo Peura

Hannu Vuorinen

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki 15.3.2011

Frej Lobbass, KHT

Juhani Loukusa, KHT

Yleisavustukset	2010	2009
Helsingin ortodoksinen seurakunta	1 200,00	1 200,00
Lahden seurakuntayhtymä	500,00	500,00
Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä	800,00	700,00
Kuopion ev.lut seurakuntayhtymä	1 000,00	1 000,00
Vaasan seurakuntayhtymä	580,00	580,00
Espoon seurakuntayhtymä	500,00	500,00
Vantaan seurakuntayhtymä	300,00	300,00
Jyväskylän seurakunta	400,00	0,00
Joensuun ortodoksinen seurakunta	300,00	0,00
Tampereen ortodoksinen seurakunta	300,00	0,00
Jyväskylän ortodoksinen seurakunta	150,00	0,00
Yleisavustukset yhteensä	6 030,00	4 780,00

Valtion erityisavustukset	2010	2009
OPM, avustus nuorisajaostolle	7 000,00	7 000,00
Yhteensä	7 000,00	7 000,00

Projektit

Vastuuviikko

Ulkoisainministeriön tiedotustuki	40 000,00	60 000,00
KCSA	0,00	20 650,47
Svenska litteratursällskapet	10 000,00	0,00
Yhteensä	50 000,00	80 650,47

Naisjaosto, Nordisk ekumenisk kvinnokonferens i kulturens tecken, Norge 5-8 augusti 2010

Ortodoksinen kirkollishallitus	300,00
--------------------------------	--------

Eettisten kysymysten jaoston ”Kristityt maahanmuuttajat kirkkojemme ja yhteiskuntamme haasteena” -seminaari Helsingissä 24.3.2010

Kirkkohallitus	2 000,00
----------------	----------

Helsingin yliopisto, Tutkimus perheenjäsenten oleskelupakiteereistä

Kirkkohallitus	3 000,00
Suomen lähetysseura ry	1 500,00
Helsingin diakonissalaitos	1 000,00
Yhteensä	5 500,00

Projektit yhteensä	57 800,00	80 650,47
---------------------------	------------------	------------------

SEN kolehtitulot 2007–2010

	2010	2009	2008	2007
Ev. lut. kirkon viralliset kolehdit	171 357,38	122 709,97	73 958,73	68 056,28
Muut kolehdit	4 597,79	3 891,23	2 873,30	2 653,17
Yhteensä	175 955,17	126 601,20	76 832,03	70 709,45

Luomakunta kutsuu pysähtymään

Ortodoksisten kirkkopäivien viesti Euroopalle. Joensuu
12.6.2010

Pysähdy!

- Kun katsomme maailman ja Euroopan tilannetta – luonnon kärsimystä, kulutusriippuvuutta, taloudellista kriisiä – jo pelkkä järkikin kehottaa pysähtymään. Kristuksen keskeinen viesti tänäkin aikana on mielenmuutos, joka pysäyttää ja antaa uuden suunnan.

Muutoksen lähtökohta on hiljentyminen ja rukous; kun muutokset tapahtuu syvällä ihmisen sisällä, se vaikuttaa koko elämään ja yhteisiin päätöksiin.

Muutu!

- Ainoa mahdollinen – ja välttämätön – jatkuvan kasvun muoto on jatkuva sisäinen, hengellinen kasvu.

Ortodoksiset kirkkopäivät kutsuvat Euroopan kirkkoja ja koko Eurooppaa katumuksen kautta muutokseen ja erilaiseen tulevaisuuteen.

Pyydä kohtuuden henkeä!

- Herran rukouksen pyyntö ”Anna meille tänä päivänä joka-päiväinen leipämme” muistuttaa kohtuudesta: pyydämme vain sen verran kuin tarvitsemme, emme enempää.

Kristillinen tasajako tarkoittaa, että jokainen saa elämän perustarpeita tarpeidensa mukaan. Euroopan unionille kohtuus on haaste sisäiseen ja kansain-väliseen solidaarisuuteen.

Kirkko turvavekkona -teesit

Ilomantsissa 21.7.2010

1 Tunnistamme sen, että **kirkko on olemukseltaan monikulttuurinen** ja tarkoitettu kaikkien ihmisten kodiksi. Usko yhdistää kristityt erilaisine taustoineen, eri-ikäisinä, erikielisinä ja erilaisina ihmisinä Jumalan perheväkeen, sisaruuteen ja veljeyteen Kristuksessa. Rakkaus on toisen kunnioittamista omana itsenään, ja sen tulisi olla seurakuntiemme uudistumisen ohjenuora. Tämä tehtävä nousee uskollisuudesta kirkon Herralle ja merkitsee kilvoittelua itse kunkin kohdalla.

2 Jumalanpalvelus on kohtaamisen paikka. Kutsumme seurakuntiamme löytämään uudelleen lepopäivän pyhyden ja kiireettömän Jumalan kansan juhlan. Seurakuntiimme mahtuu monia eri kieliä, joilla rukoillaan, ylistetään, opetetaan ja palvellaan.

3 Tehkäämme seurakunnistamme helposti löydettäviä, lähestyttäviä ja vastaanottavia yhteisöjä. Kirkon kynnyks ei saa olla liian korkea kenellekään. Toisista kulttuureista tulevat kristityt voivat tuoda seurakuntiemme elämään monia lahjoja. Ne avartavat ymmärrystämme siitä, kuinka yhteinen usko voidaan ilmaista monin rikastuttavain tavoin. Tavoitteena on yhteinen, monikielinen ja monikulttuurinen seurakunta.

4 Seurakunnan muutos alkaa meistä itsestämme, tavastamme toimia ja puhua. Pappeina, työntekijöinä ja seurakuntalaisina meidän on otettava uudet tulijat mukaan yhdenvertaisina sisarina ja veljinä.

5 Maahanmuuttajat ovat voimavara, joka avartaa ja vahvistaa seurakuntaa ja sen uskoa ja elämää. Jokainen meistä on kutsuttu olemaan hyväksytyt, vastaanotettu ja elävä Kristuksen ruumiin jäsen.

Julistus kahdesta ekumeenisesta rukouspäivästä vuonna 2011

Kaikki oli heille yhteistä. (Ap.t.2)

Yhteisöllisyys on keskeistä siinä kuvassa, jonka Uusi testamentti antaa varhaisten kristittyjen elämästä. (Ap.t. 2:42–47) Yhteisöllisyyteen liittyy läheisesti ihmisten välinen kohtaaminen.

Kohtaamisen ja yhteisön jäsenyyden tuloksena avautuu mahdollisuus uudistua, muuttua ja muuttaa maailmaa. Vaihtokukset heijastuvat ympäröivään yhteisöön, yhteiskuntaan ja maailmaan. Oikea kohtaaminen käsittää lähimmäisen myös oman yhteisön, kulttuurin ja uskonnon ulkopuolella. Se haastaa pysähtymään ihmisen kohdalla ja antaa rohkeutta etsiä lähimmäisen hyvää. Yhteisöllisyydestä ja kohtaamisesta syntyy innoitus ja hengen palo, joka näkyy vastuuna lähimmäisestä ja yhteiskunnasta.

Usko Jumalaan luojana sisältää ajatuksen kaikkien luotujen välisestä yhteydestä. Jumala on elämän lähde, ja kaikessa elämässä on yhteys Luojaan. Raamatun ilmoitus kertoo, että kaikki ihmiset ovat Jumalan lapsia, veljiä ja sisaria keskenään. Elämän tarkoitus on löytää yhteys Luojaan, jolloin avautuu luomakunnan ykseys ja kumppanuus ihmisten kesken.

Kaste on kristityille portti yhteyteen. Se nähdään kutsuna, joka ottaa tulijan vastaan yhteisöön sellaisena kuin hän on. Tapahtuu kohtaaminen, joka merkitsee valintaa hyvän puolesta, avoimuuden ja yhteyden puolesta.

Helluntain tapahtuma (Ap.t. 2:1–11) kertoo kohtaamisesta toisella tavalla. Jokainen kuulee apostolien julistavan evankeliumia omalla kielellään.

Se on elämää muuttava kokemus, koska se kutsuu Jumalan yhteyteen kaikkia erilaisia ihmisiä.

Yhteen kokoontuminen leivän murtamista ja jakamista varten pyhässä ehtoollisessa on kristinuskon yhteisen opetuksen mukaan kirkon perusolemus. Se on merkki yhteydestä ja esikuva jakamisesta, jossa kullekin annetaan hänen tarpeensa mukaan.

Alkukirkon yhteisöllisyys on nähty mallina ihmisten aidosta ja ihanteellisesta yhteiskunnasta. Kristillisestä näkökulmasta jokaisella yhteisön jäsenellä on oikeus ja velvollisuus toimia kaikkien hyväksi.

Vapaaehtoistoiminta seurakunnassa antaa mahdollisuuden toteuttaa kristityn palvelutehtävää, ja se muodostuu osaksi hengellistä elämää ja ihmisenä kasvamista. Kirkon jäsenyyden tulee johtaa aktiiviseen kansalaisuuteen kotikaupungissa ja yhteiskunnassa. Vapaaehtoistoiminta, joka tapahtuu avun tarpeessa olevien hyväksi, rakentaa yhteistä hyvinvointia.

Inhimillinen kohtelu ja huolenpito, joka kohdistuu kotimaisiin ja tänne muualta tulleisiin lähimmäisiin, vahvistaa kaikkien ihmisyyttä. Turvaa tarvitsevat etenkin pakolaiset, vainojen uhrit, kerjäläiset, sosiaaliturvan väliinputoajat, yksinäiset vanhuksat ja heitteille jätetyt lapset. He haastavat meitä rakentamaan yhteisöä, joka huomioi kaikki jäsenensä ja jossa jokaisella on paikkansa ja tehtävänsä.

Helsingissä 15. marraskuuta 2010
Tasavallan presidentti
Tarja Halonen

Plakat om två ekumeniska böndagar år 2011

De hade allt gemensamt (Apg. 2)

Den bild som Nya testamentet ger av de första kristna visar att gemenskapen var viktig (Apg. 2:42–47). Nära förknippat med gemenskap är mötet mellan människor.

Som ett resultat av att mötas och vara delaktig i en gemenskap öppnar sig möjligheten att förnyas, förändras och förändra världen. Följderna avspeglar sig i de nära relationerna, i samhället och världen. Ett respektfullt bemötande begränsar sig inte till den egna gemenskapen, utan gäller också dem som står utanför vår egen kultur och religion. I mötet utmanas vi att stanna upp för den andra och vi får mod att söka det bästa för vår nästa. Ur gemenskap och möte föds inspiration och en brinnande ande som tar sig uttryck i ansvar för medmänniskan och samhället.

Tron på Gud som skapare innehåller tanken om ett samband mellan allt skapat. Gud är livets källa och i allt liv finns en samhörighet med Skaparen. Bibeln vittnar om att alla människor är Guds barn, bröder och systrar med varandra. Meningen med att leva är att leva i kontakt med Skaparen. Då förstår vi att skapelsen är en och att människorna hör ihop.

För en kristen är dopet porten till gemenskap. Dopet är en inbjudan som välkomnar oss in i gemenskapen sådana vi är. I dopet sker ett möte som innebär att vi får ställa oss på det godas sida och välja öppenhet och gemenskap.

Pingsten (Apg. 2:1–11) berättar om mötet ur ett annat perspektiv. Var och en hör apostlarna förkunna evangeliet på sitt eget språk.

Denna livsförvandlande erfarenhet bjuder människor av alla slag in i Guds gemenskap.

Att samlas för att bryta och dela brödet i den heliga nattvarden är enligt den gemensamma kristna tron kyrkans innersta väsen. Nattvarden är ett tecken på gemenskap och en förebild för delande där var och en får ta emot enligt sitt eget behov.

Gemenskapen i den urkristna församlingen har varit en modell för ett äkta och idealiskt mänskligt samhälle. Ur ett kristet perspektiv har var och en som är med i gemenskapen rätt och skyldighet att handla med tanke på allas bästa.

Församlingens frivilligarbete ger möjlighet att synliggöra det kristna tjänandet, att bli en del av det andliga livet och att växa som människa. Som medlemmar i kyrkor och försam-

lingar får vi också vara aktiva medborgare i vår hemstad och i samhället. Frivilligarbete som utförs för de hjälpbehövande leder också till välfärd åt alla.

Medmänskligt bemötande och omsorg som riktar sig till alla medmänniskor, både till dem som redan bor här och dem som kommit hit från andra länder, förstärker allas mänsklighet. De som behöver skydd är framför allt flyktingar, offer för förföljelse, tiggare, socialt marginaliserade, ensamma äldre och övergivna barn. De utmanar oss att bygga en gemenskap som tar alla i beaktande som fullvärdiga medlemmar och där alla har en plats och en uppgift.

Helsingfors 15 november 2010
Republikens president
Tarja Halonen

Työryhmät / Arbetsgrupper

Rukouspäivätyöryhmä /

Böndagsarbetsgruppen

Lääninrovasti Arja Karppinen, Suomen ev.-lut. kirkko
Johtaja Kai Vahtola, Suomen ev.-lut. kirkko
Isä Teo Merras, Suomen ortodoksinen kirkko
Rehtori Taina Karhu, Suomen vapaakristillinen neuvosto
Pääsihteeri Heikki Huttunen, sihteeri

SEN:n edustajat työryhmissä / ERF:s representanter i arbetsgrupper

Lähetyspyhän valmistelutyöryhmä

SEN:n edustajat: Isä Toan Tri Nguyen ja TM Outi Vasko
Muut edustajat: pääsihteeri Markku Kotila (SLN, SPS, lut.),
lehtori Kirsti Kosonen (SLN, SLS, lut.), yhdyskunnanjohtaja Jari
Portaankorva (SVKN, bapt.), pastori Aimo Helminen (SVKN, adv.)

USKOT-foorumin työryhmä:

SEN:n edustajat: Jari Portaankorva (suom.bapt.) ja pääsihteeri
Heikki Huttunen

Svenska Bibelsällskapetets huvudmannaråd

Docent Risto Nurmela
Suppleant: TD Leif-Göte Björklund

Ev.-lut. kirkon Väkiavallasta sovintoon 2001–2010-työryhmä

Ev.-luth. kyrkans arbetsgrupp för Ickevaldsårtondet 2001-2010

Projekti sihteeri Anna Hyvärinen
Nordisk ekumenisk kvinnokommitté (NEKK)
Pastori Eija Kemppi, naisjaosto
Uskonnollinen ja kulttuurinen vuoropuhelu (Sisäasiainministeriön koor-
dinoima)
Projekti sihteeri Anna Hyvärinen

Vastuuvuikko / Ansvarsveckan

Yhteistyöryhmä

Anna Hyvärinen, SEN
Heikki Huttunen, SEN
Jan Edström, KCSA
Marja Kantanen, KDY
Markku Holma Kirkkohallitus, KKN
Petri Merenlahti, Kirkon Ulkomaanapu
Pia Kummel-Myrskog, KCSA
Nils Erik Vikström FS
Seppo Kalliokoski, SLS
Vuokko Sajaniemi, OrtAid
Talvikki Mattila, Caritas
Heidi Kusmin-Bergenstad, NNKY
Kati Jääskeläinen, KDY, vieraileva jäsen Väkiavallasta sovintoon
-projektista

Jäsenkirkot ja edustajat / Medlemskyrkor och representanter 2009–2011

Anglican Church in Finland

Rev. Rupert Moreton
Rev. Tuomas Mäkipää

Finlands svenska baptistsamfund

Pastor Jan Edström
Samfundsföreståndare Nils Erik Vikström

Finlands svenska metodistkyrka

TD Leif-Göte Björklund
Pastor Mayvor Wärm-Rancken

International Evangelical Church in Finland

Pastori Timo Keskitalo
Pastori Hans Krause

Katolinen kirkko Suomessa

Piispa Teemu Sippo SCJ
Monsignore Marino Trevisini

Missionskyrkan i Finland

Samfundsledare Håkan Björklund
Pol. dr Markus Österlund

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Arkipiispa Jukka Paarma
Piispa Simo Peura
Piispa Matti Repo
Kirkkoneuvos Risto Cantell
Hiippakuntasihteeri Heli Aaltonen
TT Minna Hietämäki
Pastori Leena Huovinen
Uutispäällikkö Johannes Ijäs
TT Päivi Jussila
TT Tomi Karttunen
TL Veijo Koivula
Harjoittelija Barnabe Koko
Pastori Antti Kruus
Rovasti Anders Laxell
Lehtori Virpi Loikkanen

Tiedottaja Mari Malkavaara
Johtava ylilääkäri Kati Myllymäki
Tuomiorovasti Matti Poutiainen
Tuomiorovasti Ilpo Rannankari
Diakoni Luisa Tast

Suomen Metodistikirkko

Pastori Soile Salorinne
Piirikunnanjohtaja Timo Virtanen

Suomen ortodoksinen kirkko

Arkipiispa Leo
Piispa Arseni
Pastori Timo Honkaselkä
TM, lehtori Marianne Kantonen
TK Ari Koponen
Yli diakoni Juha Lampinen
Dosentti Johanna Lasonen, 28.10. alkaen TM Outi Vasko
Projektipäällikkö Riina Nguyen
FM, TM Maria Takala-Roszczenko
Kirkkoherra Markku Toivanen

Suomen Pelastusarmeija

Johtaja, eversti Dick Krommenhoek
Ylisihteeri, everstilutnantti Arja Laukkanen

Suomen Vapaakirkko

Päätöimittäjä Hannu Lahtinen
Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen

Tarkkailijakirkot ja edustajat / Observatörskyrkor och representanter 2009–2011

Suomen Adventtikirkko

Pastori Atte Helminen

Suomen Helluntaikirkko

Seurakunnanjohtaja Klaus Korhonen

Suomen baptistikirkko

Rehtori Lauri Kotkavuori

Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit

Yrittäjä Antti Pelkola

Finlands svenska pingstmission

Pastor Kenneth Grönroos

Kumppanuusjärjestöt ja edustajat / Partnerorganisationer och representanter 2009–2011

Hiljaisuuden ystävät

Toiminnanjohtaja Sirkka-Liisa Raunio

Kansan Raamattuseura

Toiminnanjohtaja Ulla Saunaluoma

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS

Toiminnanjohtaja Satu Mustonen

Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten Liitto

Pääsihteeri Pirjo-Liisa Penttinen

Opiskelijoiden Lähetysliitto

TK Heikki Repo

Pyhän Henrikin pyhiinvaellusyhdistys

Agrologi Sakari Heikkilä

Sinapinsiemen

Pastori Leena Kairavuo

Suomen Ev. lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus

Pääsihteeri Kalevi Virtanen

Suomen kristillinen rauhanliike

FM Timo Virtala

Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto

Pääsihteeri Marjo Tuovinen

Suomen Liikemiesten Lähetysliitto

Toiminnanjohtaja Mikko Lännenpää

Suomen Lähetysseura

Lähetysjohtaja Seppo Rissanen

Suomen Nuorten Miesten Kristillisten Yhdistysten Liitto

Pääsihteeri Jaakko Koikkalainen

Suomen Piilaseura

Kirkkoherra Pekka Särkiö

Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus

Toiminnanjohtaja Eero Jokela

Suomen World Vision

Toiminnanjohtaja Tiina Saukkko

Tuomasyhteisö

Pastori Pirjo Kantala

Jäsenkunnan edustajat jaostoissa 2010–2012 Av medlemskretsens utsedda representanter i sektioner

Neuvoston jäsenet, tarkkailijat ja kumppanuusjärjestöt voivat nimetä edustajansa jaostoihin. Jaostot seuraavat oman aihepiirinsä koti- ja ulkomaista keskustelua, työskentelevät eri projektien puitteissa sekä järjestävät ekumeenisia seminaareja ja tilaisuuksia ajankohtaisista kysymyksistä.

Rådets medlemmar, observatörer och partnerorganisationer kan utse representanter till sektionerna. Sektionerna följer med den nationella och internationella diskussionen rörande deras ansvarsområden, arbetar med

olika projekt samt ordnar seminarier och samtal i aktuella frågor.

Eettisten kysymysten jaosto / Sektionen för etiska frågor

Suomen ev.-lut. kirkko

Erikoislääkäri, johtaja Tarja Holi
Terveystieteiden lehtori Helena Lauriala
Ylilääkäri Liisa Maria Voipio-Pulkki

Suomen ortodoksinen kirkko

LL Seppo Pesonen
YTT Minna Rasku

Katolinen kirkko Suomessa

Dominikaani-isä Antoine Levý OP
LL, TT, isä Raimo Goyarrola

Suomen kristillinen rauhanliike

Rovasti Risto Pontela

Suomen Pelastusarmeija

Majuri Tella Puotiniemi

Suomen Adventtikirkko

TT Kai Arasola

Suomen Liikemiesten Lähetysliitto

MKT, charterkuljettaja Rauno Hämäläinen

NNKY-liitto

Pastori Eevakaarina Launis

Suomen Lähetysseura

Pastori Janne Hassinen

Sinapinsiemen ry

Nuorisodiakoni Eeva-Stiina Snellman

Sihteeri

Sairaalapastori Aino Bärlund (lut.)

Kasvatusasiain jaosto / Sektionen för fostran

Suomen ev.-lut. kirkko

Professori Arto Kallioniemi
Lehtori Hannu Koskinen
Pastori Juha Luodeslampi
KM, diakoni Liisa Luukkonen
KM Mirkka Torppa
TM Katri Vappula

Suomen ortodoksinen kirkko

TM Marianne Kantonen

TM Sirpa Okulov

Katolinen kirkko Suomessa

TM Riitta Laukama

Suomen Pelastusarmeija

Kokelas Kati Kivistö

Suomen Lähetysseura

Projektisihteeri Eeva Liesilinna

Suomen Metodistikirkko

Opettaja Kirsti Niemi

NNKY-liitto

Opettaja Maiju Roininen

Suomen Adventtikirkko

Opettaja Kari Heikkinen

Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus

Koulutussihteeri Juha Kinanen

Sinapinsiemen

Pastori Jani Kairavuo

Naisjaosto / Kyinnosektionen

Suomen ev.-lut. kirkko

Pastori Eija Kemppi

Pastori Raila Mantere

Suomen ortodoksinen kirkko

Kanttori Varvara Merras-Häyrynen

Tait. maist. Tiina Malinen-Woodward

Katolinen kirkko Suomessa

Ekonomi Leena Kangas

Suomen Metodistikirkko

FM Iris Rajamaa

Suomen Pelastusarmeija

Majuri Sirkka Paukku

NNKY-liitto

Yrittäjä Outi Piironen-Backman

Suomen kristillinen rauhanliike

TM Anne Lagerstedt

Suomen Lähetysseura

Lehtori Kirsti Kosonen

Finlands svenska metodistkyrka

Annika Carlsen

Suomen Adventtikirkko

Seurakuntatyöntekijä Terhi Turcka

Sinapinsiemen

FM Leena Mäkitalo

Nuorisajaosto / Ungdomssektionen

Suomen ev.-lut. kirkko

TM Laura Hytti

Pastori Henri Järvinen
Sosionomi Meri Saarinen
Työalasihteeri Pekka Tuveva

Suomen ortodoksinen kirkko

Pastori Teemu Toivonen

Valt. yo Vlada Wahlstén

Katolinen kirkko Suomessa

TM Tuomas Nyysölä

Teol. yo Joonas Lindström

The Anglican Church in Finland

BA Mellanie Erkvaara

Suomen Metodistikirkko

Päätoimittaja Sade Lopenen

Opiskelijä Matti Sälli

Suomen Pelastusarmeija

Kapteeni Natalia Penttinen

NNKY-liitto

TM Jutta Pongkala

Suomen Lähetysseura

Kasvatussihteeri Elina Ruoko

Suomen Vapaakirkko

Pastori Sami Lehto

Suomen Adventtikirkko

Nuorisotyöntekijä Jani Virolainen

Suomen Poikien ja tyttöjen Keskus

Pastori Kati Jansa

Suomen Helluntaikirkko

Nuorisopastori Samuel Savola

Nuorisotyöntekijä Saaramaria Kuitinen

Opiskelijoiden Lähetysliitto

TK Heikki Repo

Sinapinsiemen

TK Siiri Toiviainen

Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto

Pääsihteeri Marjo Tuovinen

Suomen NMKY:n Liitto

Nuorisotyönohjaaja Susan Louhema

Kutsutut jäsenet

Körttiopiskelijat

Opiskelijasihteeri Minna Ruuttunen

Teologian ylioppilaiden tiedekuntayhdistys

Teol. yo Arto Nuutinen

Ortodoksisen Nuorten Liitto

Koulutus- ja kehityspäällikkö Kimmo Kallinen

Toimihenkilöt

Puheenjohtaja: Laura Hytti

Varapuheenjohtaja: Sami Lehto

Sihteeri: Henri Järvinen

Koulutussihteerit (Helsinki)

Teol. yo Laura Tiitu (ev.-lut.)

Teol. yo Matleena Ikola (ev.-lut.)

Koulutussihteerit (Joensuu)

Teol. yo Riikka Hakulinen (ev.-lut.)

Teol. yo Lidija Cederström (ort.)

Tiedottaja

Diakoni Virpi Paulanto (ev.-lut.)

Kv-sihteerit ja EYCE-yhdyshenkilöt

TM Maija Orsila (ev.-lut.)

Teol. yo Sini Tyvi (ev.-lut.)

Uskontodialogisihteerit

TK Anni Mustonen (ev.-lut.)

Teol. yo Arto Nuutinen (ev.-lut.)

Diakoniasihteerit

Teol. yo Iina Jokilaakso (ev.-lut.)

Siiri Toiviainen (ev.-lut.)

Opillisten kysymysten jaosto / Sektionen för lärofrågor

Suomen ev.-lut. kirkko

Professori Gunnar af Hällström

TT Minna Hietämäki

TM Tapani Saarinen

TT Timo Tavast

TM, diakoni Sari Wagner

Dosentti Timo Vasiko

Suomen ortodoksinen kirkko

TT Pekka Metso

TT Mikael Sundkvist

Katolinen kirkko Suomessa

Monsignore Marino Trevisini

Suomen Pelastusarmeija

Majuri Petter Kornilov

Suomen Metodistikirkko

Pastori Tapani Rajamaa

Pastori Timo Virtanen

Suomen Adventtikirkko

Pastori Atte Helminen

Suomen baptistikirkko
Rehtori Lauri Kotkavuori
Kansan Raamattuseura
Pastori Erkki Taivainen
NNKY-liitto
TT, dosentti Marjo-Riitta Antikainen
Suomen Lähetysseura
TT Risto Ahonen
Opiskelijoiden Lähetysliitto
TK Heikki Repo
Suomen Helluntaikirkko
Pastori Klaus Korhonen
Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
Erkki Haarala
Kutsuttu jäsen
Pääsihteeri Virpi Loukkola, Suomen vapaakristillinen neuvosto

Paikallisen ekumenian jaosto / Sektionen för lokal ekumenik

Suomen ev.-lut. kirkko
Pastori Miika Ahola
Kirkkoherra Veli-Pekka Järvinen
KM Kirsti Keltikangas
TL Veijo Koivula
Rovasti Marja Kosonen
Pastori Antti Kruus
Kirkkoherra Arto Penttinen
Suomen ortodoksinen kirkko
Pastori Aleksander Roszczenko
Kirkkoherra Matti Wallgrén
Katolinen kirkko Suomessa
Isä Donbosco Thomas
Suomen Pelastusarmeija
Majuri Lasse Vallinsalo
NNKY-liitto
Leenakaisa Harjanne
Suomen Vapaakirkko
Pastori Arto Korttemaa
Suomen Adventtikirkko
TT Kai Arasola
Suomen Lähetysseura
Anneli Hukari
Tuomasyhteisö
TL Pirjo Kantala

Sektionen för finlandssvensk ekumenik

Ev.-luth. kyrkan i Finland
Pastor Maria Sten
Kyrkoherde Bo-Göran Åstrand
Ortodoxa kyrkan i Finland
Utskottsråd Peter Saramo
Pastor Aleksej Sjöberg
Katolska kyrkan i Finland
Översättare Sara Torvalds
Frälsningsarmén i Finland
Socionom Gun-Viv Glad-Jungner
Finlands svenska baptistsamfund
Pastor Jan Edström
Finlands svenska metodistkyrka
Församlingsarbetare Monica Lundgren
Adventkyrkan i Finland
Carsten Berglund
Pastor Atte Helminen
Finlands svenska pingstmission
Pastor Magnus Mikander
Missionskyrkan i Finland
Ped. mag. Henrik Nymalm
suppleant: Pastor Håkan Björklund
Finska Bibelsällskapet (Suomen Pipliaseura)
Kontaktansvarig Kerstin Hagberg

Hallitus / Styrelse 2010-2012

Puheenjohtaja / Ordförande
Piispa Teemu Sippo SCJ, kat (varajäsen monsignore
Wieslaw Swiech)
Varapuheenjohtajat / Viceordföranden
Piispa Matti Repo, ev.-lut. (varajäsen / suppleant: pastori Antti Kruus)
TM Outi Vasko, ort. (varajäsen / suppleant: yllidiakoni Juha Lampinen)
VTT Markus Österlund, Missionskyrkan i Finland (varajäsen /
suppleant: pastor Mayvor Wärn-Rancken, met.)
Muut jäsenet / övriga medlemmar
TT Päivi Jussila, ev.-lut. (varajäsen / suppleant: TL Veijo Koivula
TT Tomi Karttunen, ev.-lut. (varajäsen /
suppleant: TT Minna Hietamäki)
Piispa Simo Peura, ev.-lut. (varajäsen / suppleant:
tuomiorovasti Matti Poutiainen)
Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen, vap. (varajäsen /
suppleant: pastori Soile Salorinne, met.)

Toimisto / Kansli
Pääsihteeri / Generalsekreterare
Heikki Huttunen, heikki.huttunen@ekumenia.fi
Hallintosihteeri / Administrativ sekreterare
Sirpa-Maija Vuorinen, sirpa-maija.vuorinen@ekumenia.fi
Projektsihteeri / Projektsekreterare
Anna Hyvärinen, anna.hyvarinen@ekumenia.fi
Rahastonhoitaja / Skattmästare
Perry Johansson, perry.johansson@ekumenia.fi

Seminaarissa *Arvot mekin ansaitsemme* 6.3. käytiin mm. paneelikeskustelu uskonnon ja katsomusaineiden kouluopetuksesta. Paneelissa kuopiolaisen monikulttuurisen Kalevalan koulun rehtori Merja Laininen, filosofian ja elämänkatsomustiedon opettajien ainejärjestön puheenjohtaja Ukri Pulliainen, Helsingin juutalaisen koulun apulaisrehtori Daniel Weintraub, uskonnondidaktiikan yliopistonlehtori Jyri Komulainen, lehtori Suaad Onniskä Suomen Islamilaisen Neuvoston opetuslautakunnasta. Keskustelua luotsasi ortodoksisen kirkon kasvatusasiain koordinaattori Sirpa Okulov.

Paikallisekumeenisen foorumin osanottajat Forssan vapaaseurakunnan portailla 4.11.
 Ensimmäinen rivi vasemmalta: Kalle Elonheimo, Laura Hytti, Marja Nurmi, Soili Juntumaa, Lea Mäkipää, Anna Hyvärinen. Toinen rivi: Antti Kruus, Anneli Hukari, Arto Penttinen, Taina Hintsanen, Pekka Murtolahti, Eevi Luoto, Veijo Koivula. Kolmas rivi: Heikki Hutunen, Arto Antturi, Marita Koivunen, Anneli Tuovila, Seppo Nurmi, Matti Wallgrén, Jouni Elomaa, Petri Korhonen, Aura Petteri, Sakari Heikkilä. Neljäs rivi: Veli-Pekka Järvinen, Arto Kortemaa, Tapio Sopanen, Oiva Alanen, Risto Ahti, Juhani Routasalo, Leenakaisa Harjanne, Esa Löytömäki.

Siirtolaisuus 2010 oli teemana Euroopan kirkkojen siirtolaisuusvuodella. Se haastoi kirkkoja katsomaan peiliin ja pohtimaan, ovatko ne niin vastaanottavia ja osallistuvia kaikkia kohtaan kuin julistavat. Suomi oli yksi aktiivisimpia teemavuoden toteuttajia.

Edinburghin Maailmanlähetyksen 100-vuotisjuhla oli esillä useassa yhteydessä. Lähetystyö kristittyjen yhteisenä missiona ja ykseyspyrkimyksen liikkeellepanevana voimana näkyi yhteistyössä jäsenkirkkojen, lähetysjärjestöjen ja kansainvälisten kumppanien kanssa. SEN:n kannalta oli tärkeää korostaa, kuinka lähetystyön tukeminen on kasvattanut maamme kristittyjä kansainväliseen avoimuuteen ja globaaliin vastuuseen.

Migration 2010 var temat för de europeiska kyrkornas år för migrationsfrågor. Det utmanade kyrkorna att se sig i spegeln och fundera över om de är så emottagande och inkluderande gentemot alla människor som de förkunnar. Finland var ett av de mest aktiva länderna i fråga om att engagera sig i temaåret.

Hundraårsminnet av Världsmissionskonferensen i Edinburgh noterades på flera olika sätt. Missionsarbete som kristenhetens gemensamma uppdrag och som en drivande kraft i enhetssträvandena syntes i samarbetet med medlemskyrkor, missionsorgan samt internationella partner. För ERF var det viktigt att betona hur stödet för missionen har hjälpt de kristna i vårt land att växa till internationell öppenhet och globalt ansvar.

Kirkkoneuvos Risto Cantell jäi eläkkeelle vuoden lopussa ja hänen läksiäisiään vietettiin kirkkohallituksessa 26.11. Anna Hyvärinen, Heikki Huttunen ja Sirpa-Maija Vuorinen kiittivät SEN:n puolesta Risto Cantellia vuosikymmenien sitoutuneesta, ahkerasta ja visionäärisestä ekumeenisesta vaikuttamisesta. (Kuva: Heikki Jääskeläinen)

Ecklesiastikrådet Risto Cantell gick i pension i slutet av året och han avtackades på Kyrkostyrelsen den 26 november. Anna Hyvärinen, Heikki Huttunen och Sirpa-Maija Vuorinen tackade å ERF:s vägnar Risto Cantell för flera decenniers engagerade, trängna och visionära arbete för ekumeniken. (Foto: Heikki Jääskeläinen)